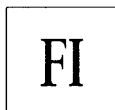

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

<u>Ilmoitusnumero</u>	Sisältö	Sivu
	I <i>Tiedonantoja</i>	
	.....	
	II <i>Valmistavat säädökset</i>	
	Talous- ja sosiaalikomitea	
	Helmikuun 1997 istunto	
97/C 133/01	Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Vihreä kirja lakisääteisen tilintarkastajan tehtävästä, asemasta ja vastuusta Euroopan unionissa”	1
97/C 133/02	Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä (kodifioitu toisinto)”	5
97/C 133/03	Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi koneita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä (kodifioitu toisinto)”	6
97/C 133/04	Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus neuvoston direktiiviksi vaarallisia tai ympäristöä pilaavia aineita kuljettavia aluksia koskevista vähimmäisvaatimuksista niiden ollessa matkalla yhteisön merisatamiin tai poistuessa sieltä annetun direktiivin 93/75/ETY muuttamisesta”	7
97/C 133/05	Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus neuvoston päätökseksi yhteisen liikennepolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta”	10

Hinta: 13 ecua

(Jatkuu kääntöpuolella)

<u>Ilmoitusnumero</u>	Sisältö (<i>jatkuu</i>)	Sivu
97/C 133/06	Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Komission tiedonanto ‘Huomisen keksiminen’ – Euroopan tutkimus kansalaisten palveluksessa”	12
97/C 133/07	Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus neuvoston asetukseksi (EY) Itämeren pyyntiponnistusten hallintojärjestelmästä”	24
97/C 133/08	Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus neuvoston asetukseksi (EY) lopullista viininviljelyaloista luopumista koskevan palkkion myöntämisestä viinivuosi 1988/1989–1997/1998 annetun asetuksen (ETY) N:o 1442/88 muuttamisesta”	25
97/C 133/09	Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus neuvoston direktiiviksi rehussa olevien entsyymien, mikro-organismien ja niistä saatavien valmisteiden käytöstä ja kaupan pitämisestä annetun direktiivin 93/113/EY muuttamisesta”	26
97/C 133/10	Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus neuvoston asetukseksi (EY) yhteisön menettelystä eläinlääkejäämien enimmäismäärien vahvistamiseksi eläinperäisissä elintarvikkeissa annetun asetuksen (ETY) N:o 2377/90 muuttamisesta”	27
97/C 133/11	Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus neuvoston asetukseksi (EY) maataloustuotteiden luonnonmukaisesta tuotantotavasta ja siihen viittävistä merkinnöistä maataloustuotteissa ja elintarvikkeissa annetun asetuksen (ETY) N:o 2092/91 täydentämisestä kotieläintuotannon osalta”	29
97/C 133/12	Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus neuvoston direktiiviksi todistustaakasta sukupuoleen perustuvissa syrjintätapauksissa”	34
97/C 133/13	Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tiettyjen vaarallisten aineiden ja valmisteiden markkinoille saattamisen ja käytön rajoituksia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä annetun direktiivin 76/769/ETY muuttamisesta seitsemännentoista kerran”	38
97/C 133/14	Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi avoimen verkon tarjoamisen (ONP) soveltamisesta puhelintoimintaan ja teleyleispalvelusta kilpailuympäristössä”	40
97/C 133/15	Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Vihreä kirja: Koulutus – Ammattikoulutus – Tutkimus – Kansainvälisen liikkuvuuden esteet”	42
97/C 133/16	Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta: – ”Ehdotus neuvoston asetukseksi (EY) yleisen tullietuusjärjestelmän mukaisten etuuksien peruuttamisesta Myanmarin liiton teollisuustuotteiden osalta”, ja – ”Ehdotus neuvoston asetukseksi (EY) yleisen tullietuusjärjestelmän mukaisten etuuksien peruuttamisesta Myanmarin liiton maataloustuotteiden osalta”	47

II

(Valmistavat säädökset)

TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEA

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta "Vihreä kirja lakisäateisen tilintarkastajan tehtävästä, asemasta ja vastuusta Euroopan unionissa"

(97/C 133/01)

Euroopan komissio päätti 29. heinäkuuta 1996 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 198 artiklan mukaisesti pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta "Vihreä kirja lakisäateisen tilintarkastajan tehtävästä, asemasta ja vastuusta Euroopan unionissa".

Asian valmistelusta vastannut teollisuus-, kauppa-, käsiteollisuus- ja palvelujaosto antoi lausuntonsa 7. helmikuuta 1997. Esittelijänä oli Robert J. Moreland.

Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi pitämässään 343. täysistunnossa 26. helmikuuta 1997 seuraavan lausunnon äänin 84 puolesta kahden pidättyessä äänestämästä.

1. Komission esitys

Komissio uskoo, että lakisäateiseen tilintarkastajaan liittyvän yhteisen kannan ja yhteisten toimien puuttuminen EU-tasolla vaikuttaa kielteisesti liikekirjanpidon mahdolliseen luotettavuuteen, koska on ilmaistu huoli tilintarkastusten laadusta sekä tilintarkastusalan sijoitautumisvapaudesta ja vapaudesta tarjota alan palveluja. Komissio haluaa varmistaa, että tilintarkastuspalvelut nauttivat kaikista sisämarkkinoiden suomista eduista.

Komissio pyytää kommentteja useilta alueilta:

- tilintarkastajien riippumattomuusvaatimukset;
- tilinpäätösten tarkkuus;
- tilintarkastajan rooli ympäristöä ja yhteiskuntaa koskeissa asioissa;
- tilintarkastuskertomuksen sisältö;
- tilintarkastajan koulutusvaatimusten ja -järjestelmien erot;

- tilintarkastajien kiertojärjestelmä;
- tilintarkastajien nimittäminen ja hyväksyminen;
- ammatillinen vastuu;
- pienyritysten tilintarkastukset;
- konsernin tilintarkastusjärjestelyt.

2. Komission järjestämä konferenssi

2.1. Komissio järjesti Brysselissä 5. ja 6. joulukuuta 1996 konferenssin, jossa käsiteltiin vihreää kirjaa ja johon osallistui 200 ammatillisten laitosten ja julkishallinnon viranomaisten edustajaa. Komission alustavia johtopäätöksiä konferenssin annista ovat: painopisteen asettaminen kirjanpitoammatin edustajilta tuleviin aloitteisiin, teknisten alakomiteoiden mahdollinen perustaminen, ammattivastuututkimus, kahdeksannen direktiivin 2 artiklan tarkastelu⁽¹⁾, mahdollinen sektori-

⁽¹⁾ 84/253/ETY: kahdeksas neuvoston direktiivi, annettu 10. huhtikuuta 1984, lakisäateisten tilintarkastusten suorittamisesta vastuussa olevien henkilöiden hyväksymisestä (EYVL N:o L 126, 12.5.1984).

kohtainen direktiivi tilintarkastusalan sijoittautumisvapaudesta ja palvelujen tarjoamisvapaudesta sekä se, ettei pakollisen tilintarkastuksen tulisi koskea pienyrityksiä.

2.2. Tässä lausunnossa on otettu huomioon konferenssi ja sen annin perusteella tehdyt alustavat johtopäätökset.

3. Yleistä

3.1. Komitea suhtautuu myönteisesti komission vihreään kirjaan. Siinä avataan tarpeellinen keskustelu siitä, miten varmistetaan tilintarkastuksen korkea taso ja yhteensopivat standardit, ja Euroopan unioni voi käyttää sitä perustana lähestyessään alan kansainvälisten standardien asettamista.

3.2. Komitea toteaa, että kaikkien jäsenvaltioiden yhteisestä tavoitteesta huolimatta – varmistaa, että julkaistut tilit ja tilinpäätös antavat oikean ja riittävän kuvan yhtiön taloudellisesta tilanteesta – lainsäädäntö ja käytäntö vaihtelevat suuresti jäsenvaltioittain eikä monista asioista ole yksimielisyyttä. Tämän vuoksi komitea vaatii komissiota määrittelemään painopistealueet ja laatimaan toimintasuunnitelman EU:n minimivaatimusten muodossa. Komission tulisi mahdollisimman pitkälle rohkaista laskentatoimen ammattilaisia itse yhtenäistämään toimenpiteet kautta EU:n, ts. rohkaista heitä itsesääntelyyn. Asiasta tulisi kuitenkin keskustella laajasti niiden kanssa, joita asia koskee (esimerkiksi osakkaat ja yritysjohtajien kanssa), ja komission tulisi huolella valvoa tätä keskustelua. Komission tulisi säännöllisin väliajoin antaa neuvostolle, parlamentille sekä talous- ja sosiaalikomitealle kertomus alalla saavutetusta edistyksestä. Yleisesti ottaen komission tulisi lähestyä asiaa läheisyysperiaatetta ja joustavuutta noudattaen. Komitea muistuttaa, että kaiken uuden lainsäädännön ja uusien säännösten kustannuksista tulisi tehdä selkeä tutkimus, jotta varmistetaan, etteivät kustannukset ylitä erityisesti pienyrityksille koituvia etuja.

Mahdollisia muutoksia muotoiltaessa tulisi välttää sellaisia vaatimuksia, joita yritykset tai tilintarkastajat voivat tuskin tai vain suurin lisäponnistuksin täyttää.

Samalla kun laskentatoimen aineellisia määräyksiä IASCin (Kansainvälisen tilinpäätösten standardointikomitean) ja IOSCO:n (Kansainvälisen arvopaperikomisioiden järjestön) työn tuloksena kansainvälistetään, tulisi myös tässä olla tavoitteena kansainvälinen mukautuminen, erityisesti kun otetaan huomioon IFACin jo saavuttamat edistysaskeleet. Tätä kehitystä tulisi edistää, mikäli painotetaan ammattikunnan sisäistä säätelyä.

3.3. Komitea painottaa, että painopiste tulee asettaa aloille, joilla kansallinen nyky-lainsäädäntö ja -käytäntö

estävät sisämarkkinoiden toimintaa. Tässä yhteydessä painopiste tulisi asettaa seuraaville aloille:

- alat, jotka rajoittavat sijoittautumisvapautta sekä vapautta tarjota palveluja;
- konsernin tilintarkastusjärjestelyt useissa jäsenvaltioissa;
- sen varmistaminen, että tilintarkastuksen kansainvälisten standardien kehitys vastaa sitä, mitä sisämarkkinoilla halutaan noudattaa;
- yhteinen lähestymistapa lakisääteisten tilintarkastajien tehtävään ja oikeudelliseen asemaan;
- sen varmistaminen, että tilien tarkastaminen koetaan riippumattomaksi;
- koulutusvaatimukset.

Lisäksi ammattivastuu on tärkeä aihe tilintarkastajien ammattikunnalle kaikissa jäsenvaltioissa. Siksi komitea ehdottaa, että jäsenvaltioiden ja EU:n tulisi koordinoita aiheen toteuttamista, tämän kuitenkin estämättä sellaisen teknisten ja juridisten järjestelmien vähimmäissäännösten muodostamista, jota sovelletaan vaakatasonaisesti kaikissa jäsenvaltioissa.

3.4. Komitea vaatii komissiota selkeyttämään näkemysensä siitä, mihin suuntaan toimintaa olisi kehitettävä käynnissä olevan kuulemisvaiheen päätyttyä.

4. Erityistä

(Huomautukset seuraavat vihreässä kirjassa esitettyä muotoa.)

4.1. *Lakisääteisen tilintarkastajan tehtävä* (3.1–3.38)

4.1.1. *Lakisääteisen tilintarkastuksen määritelmä* (3.1–3.7)

Sovitun määritelmän ei tulisi rajoittaa soveltamista. Komitea uskoo joka tapauksessa, että painopiste tulisi asettaa tilintarkastuksen tavoitteisiin ja siitä sopimiseen, miten tilintarkastajat ilmoittavat johtopäätöksensä tilinpäätöksen käyttäjille. Komitean mielestä aloite määritelmästä pitäisi ennemminkin tulla tilintarkastajien ammattikunnalta kuin perustua EU:n direktiiviin tai suosittukseen.

4.1.2. Tilinpäätösten tarkkuus (3.8–3.13)

Komitea on asiasta samaa mieltä komission kanssa. Laskentatoimen kehys tulee kuitenkin määritellä selvästi ja sopivin keinoin ottaen huomioon kohdassa 4.1.7 mainittujen ammattilaisten tekemä työ. Tilintarkastajan tulee työssään selvästi viitata käytettyyn kehykseen, joka tulee määritellä.

4.1.3. Yhtiön senhetkinen tila ja vakavaraisuus (3.14–3.21)

Komitea yhtyy vihreässä kirjassa esitettyihin seikkoihin. Yrityksen tilan arvioinnista raportoitaessa on huolehdittava siitä, ettei johdeta harhaan eikä vaaranneta toimia, joihin asiantilan korjaamiseksi on jo mahdollisesti ryhdytty.

Mikäli tilintarkastajat ovat jonkin verran huolissaan yhtiön tilasta, yhtenä vaihtoehtona on, että johtajia vaaditaan antamaan lausunto, jota tilintarkastajat kommentoivat. (Tämä seikka tulisi ottaa huomioon, kun tarkastellaan yhtiön hallintoa – ks. kohta 4.2.3.)

4.1.4. Mahdolliset petokset (3.22–3.29)

Komitea toteaa, että yrityksen johdolla on ensisijainen velvollisuus estää ja paljastaa petokset sekä luoda tyydyttävä sisäinen valvonta, mukaan lukien sisäiset tilintarkastusmenettelyt, mikäli ne ovat tarpeen.

Kuten komissio toteaa, monet uskovat kuitenkin petoksen paljastamisen olevan lakisääteisen tilintarkastajan tehtävä. Myös komitean mielestä tilintarkastajan velvollisuus on vastata myönteisesti tähän uskomukseen.

Petosten kohdalla on eroteltava eri vaiheet (petoksen paljastaminen, ennaltaehkäisy ja ilmoittaminen) ja otettava huomioon, että lakisääteisen tilintarkastajan rooli voi vaihdella vastaavasti.

On kuitenkin kyseenalaista, että tilintarkastuskertomuksen tulisi sen vuoksi sisältää maininta tarkastettavan yrityksen sisäisestä tilintarkastusjärjestelmästä. Tilintarkastajan tulee tarkastaa sisäinen tilintarkastusmenettely, ennen kuin hän voi antaa tilintarkastuskertomuksen. Vasta kun arvio on kielteinen, yhtiön tilintarkastuskomitealle tulisi tehdä nimenomainen ilmoitus.

4.1.5. Yhtiön lakisääteisten velvoitteiden kunnioitus (3.30–3.32)

Komitea yhtyy vihreässä kirjassa esitettyyn kantaan.

4.1.6. Yhtiön vastuullinen käyttäytyminen ympäristöä ja yhteiskuntaa koskevissa asioissa (3.33–3.35)

Tilintarkastajien tulee perustehtävässään eli antaessaan lausunnon yrityksen taloudellisen tilan moitteettomuudesta ja luotettavuudesta vahvistaa, että kaikki sitoumukset on kirjattu ja että ne näkyvät yhtiön tileissä mukaan lukien ympäristöön ja yhteiskunnallisiin seikkoihin liittyvät sitoumukset silloin, kun ne saattavat vaikuttaa yrityksen taloudelliseen tilaan.

Komitea suhtautuu myönteisesti ajatukseen, että suuriritysten yhteiskunnallisen käyttäytymisen osalta tarvitaan tarkastusta, ja on samaa mieltä siitä, että fyysisen ympäristön lisäksi tarkastuksen tulisi kattaa myös muita alueita kuten työkäytänteitä. Tässä on kuitenkin selvästi kyse muista kuin tilejä tarkastavan tilintarkastajan taidoista, ts. tästä työstä voisi olla vastuussa joku muu kuin ”lakisääteinen” tilintarkastaja.

4.1.7. Tilintarkastuskertomus (3.39–3.46)

Komitean mielestä tulisi tukea tilintarkastajien kansainvälisen liiton IFACin työtä.

4.2. *Lakisääteisen tilintarkastajan asema* (4.1–4.36)4.2.1. *Lakisääteisen tilintarkastajan pätevyys* (4.1–4.6)

Komitean mielestä kahdeksas direktiivi⁽¹⁾ tulee lopuksi mukauttaa vihreässä kirjassa esitettyjen suuntaviivojen sekä kohdassa 2.1 mainitussa konferenssissa annettujen suositusten mukaisesti siten kuin niitä on muutettu neuvoo-antavan prosessin jälkeen. Mukautusten ei kuitenkaan tule kattaa aloja, joilla ei ole itsesääntelyä.

Komitea ehdottaa, että kiinnitetään entistä enemmän huomiota käytännön koulutukseen ja jatkuvaan ammatikoulutukseen. Komitean mielestä tilintarkastajakoulutuksen koulutusohjelmia voitaisiin koordinoida paremmin, ja se toteaa komission aikovan tutkia kirjanpitoalan pysyvän koulutuskomitean perustamista.

⁽¹⁾ Ks. alaviitte 1, s. 1.

4.2.2. Lakisääteisen tilintarkastajan riippumattomuus (4.7–4.28) – Riippumattomuuden määritelmä

Komitean mielestä on erittäin tärkeää, että tilintarkastaja on riippumaton ja että häntä pidetään riippumattomana.

Vihreän kirjan tavoin komitea toteaa kuitenkin, ettei yksimielisyyteen ole päästy sellaisista aiheista kuten muita kuin tilintarkastuspalveluja tarjoavat tilintarkastajat. Komitea ottaa huomioon komission kannan ja on yleisesti ottaen samaa mieltä siitä, että ” – tilintarkastajan ei pitäisi osallistua esimerkiksi asiakkaansa tilinpäätösten laatimiseen – ”. Tilintarkastajan ei tulisi osallistua tarkastettavan yrityksen johdon työskentelyyn eikä päätöksentekoon.

Komitea myöntää, että pienyrityksissä kirjanpitotaidot voivat olla rajalliset, jolloin tilintarkastaja voisi antaa enemmän neuvoja tarpeellisista toimista sekä kirjanpidon valmistelusta.

Komitea toivoo, että tilintarkastajien ammattikunta tekee itse ehdotuksia riippumattomuuden pääperiaatteiksi. TSK tukee näin ollen komission ”alustavaa johtopäätöstä”, että *Fédération des Experts-Comptables Européensin* kehittämiä riippumattomuuden periaatteita tulisi tutkia uudessa teknisessä alakomiteassa, joka perustettaisiin tilinpäätösdirektiivien yhteyskomitean (Contact Committee on the Accounting Directives) yhteyteen. TSK pitää kuitenkin tarpeellisena, että tässä teknisessä alakomiteassa olisi edustettuna mahdollisimman laajalti asianomaisia osapuolia: sekä tilintarkastajien että tilintarkastuspalveluiden käyttäjien edustajia.

4.2.3. Lakisääteisen tilintarkastajan asema yhtiössä – Lakisääteinen tilintarkastus ja yhtiön hallinto (4.18–4.28)

Komitea tunnustaa tilintarkastuskomitean käytön ansiot. Lainsäädännön tulisi kuitenkin sallia joustava kansallinen käytäntö. Myös komitean mielestä lainsäädäntötoimet olisivat tässä vaiheessa ennenaikaisia.

Komitean mielestä sisäinen tarkastustoimi on tärkeää, mutta se ei kannata sitovan lainsäädännön käyttöönottamista.

Komitea uskoo, että ennen kuin yhtiön hallintoperiaatteita voidaan soveltaa tilintarkastukseen, tarvitaan selkeä EU-tason linjaus yhtiön hallinnosta.

4.2.4. Hallituksen toimielinten ja ammatillisten toimielinten tehtävä laadun valvonnassa (4.29–4.36)

Komitea yhtyy komission kantaan.

4.3. Tilintarkastajien vastuu (5.1–5.7)

Myös komitea on sitä mieltä, että kyse on tilintarkastajien ammattikunnan kannalta tärkeästä asiasta. Komitea toteaa, että oikeusperinteet vaihtelevat suuresti jäsenvaltioittain. Koska kaikkien jäsenvaltioiden tulee tarkastella asiaa, komitea ehdottaa koordinoitua. Komitea toivoo ammattikunnan ja komission yhteistyötä konkreettisten ehdotusten tekemiseksi. Komitean mielestä vastuun tulisi olla suhteessa virheen määrään. Komitea kannattaa komission ehdotusta tutkia jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien eroja.

Ammatillinen korvausvastuu tässä yhteydessä vaatii lisätarkastelua.

4.4. Pienyhtiöiden lakimääräinen tilintarkastus (6.1–6.7)

Myös komitean mielestä tulee saavuttaa tasapaino pienyrityksille aiheutuvan lisätaakan ja sen varmistamisen välillä, että kaikkien yritysten tulee huolehtia harhaanjohtamattomasta kirjanpidosta. Komitea uskoo, että yrityksiltä tulisi vaatia asianmukaista tilien tarkastusta, ja se yhtyy komission kantaan siitä, että keskisuuren yritysten kohdalla ei tulisi tehdä poikkeusta. Pienyrityksiltä ei kuitenkaan tulisi vaatia pätevän ammattilaisen suorittamaa pakollista tilintarkastusta.

Vihreässä kirjassa mainitut muut aiheet, kuten yhtiön hallinto sekä ympäristöä ja yhteiskuntaa koskevien asioiden tarkastaminen, aiheuttavat pienyrityksille todennäköisesti suhteettoman suuria kustannuksia. Kyseisten vaatimusten ei tulisi koskea pienyrityksiä.

4.5. Konsernien tilintarkastusjärjestelyt (7.1–7.4)

Asia vaatii lisätarkastelua.

Komitea myöntää, että kansallinen lainsäädäntö saattaa toimia konsernien tilintarkastusprosessin esteenä. Komission tulisi tutkia mahdollisuutta laatia EU-lainsäädäntöä, joka ohjaisi konsernitietojen saatavuutta.

4.6. *Sijoittautumisvapaus ja palvelujen tarjoamisvapaus* (8.1–8.13)

4.6.1. *Yksityisten henkilöiden sijoittumisvapaus ja palvelujen tarjoamisen vapaus* (8.3–8.5)

Komitean mielestä aihetta tulee analysoida tarkemmin.

Komitea yhtyy yleisesti ottaen vihreän kirjan kantaan muttei ymmärrä, miksi delegoinnista on huomautettu.

4.6.2. *Tilintarkastusyhteisöjen sijoittautumisvapaus ja palvelujen tarjoamisvapaus* (8.6–8.13)

On selvää, että kaikkien ammattien edustajien, esimerkiksi asianajajien, sijoittautumisvapaus ei ole täysin mahdollista. Aihe vaatii lisätarkastelua, joka mahdollisesti johtaa lisälainsäädäntöön.

Bryssel, 26. helmikuuta 1997.

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Tom JENKINS

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettava menettelystä (kodifioitu toisinto)”

(97/C 133/02)

Neuvosto päätti 13. helmikuuta 1997 EY:n perustamissopimuksen 100 a artiklan mukaisesti pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta ehdotuksesta.

Asian valmistelusta vastannut teollisuus-, kauppa-, käsiteollisuus- ja palvelujaosto antoi lausuntonsa 7. helmikuuta 1997. Esittelijänä oli Leopold Maurer.

Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 343. täysistunnessaan 26. helmikuuta 1997 seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 89 ääntä puolesta, 2 vastaan, ja 4 pidättyi äänestämästä.

Talous- ja sosiaalikomitea tarkasti komission asiakirjan huolellisesti ja totesi, että kyseessä on kodifiointi, johon ei kuulu sisällöllisiä muutoksia tai täydennyksiä. Koska kodifiointi joka tapauksessa merkitsee säädösten käytön helpottumista, komitea kannattaa komission ehdotusta.

Bryssel, 26. helmikuuta 1997.

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Tom JENKINS

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta "Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi koneita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä (kodifioitu toisinto)"

(97/C 133/03)

Neuvosto päätti 14. helmikuuta 1997 EY:n perustamissopimuksen 100 a artiklan mukaisesti pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta ehdotuksesta.

Asian valmistelusta vastannut teollisuus-, kauppaa-, käsiteollisuus- ja palvelujaosto antoi lausuntonsa 7. helmikuuta 1997. Esittelijänä oli Wolfgang Burkhard.

Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 343. täysistunnessaan 26. helmikuuta 1997 seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 90 ääntä puolesta, 1 ääni vastaan, ja 2 pidättyi äänestämästä.

1. Johdanto

1.1. Viittaamalla "kansalaisten Eurooppaan" komissio pitää erityisen tärkeänä yhteisön oikeuden yksinkertaistamista, selkeyttä ja siten yleistä ymmärrettävyyttä. Säädökset on kuitenkin aina mukautettava nopeaan käytännön kehitykseen, jolloin vaikutus on päinvastainen.

1.2. Komissio onkin 1. huhtikuuta 1987 tekemällään päätöksellä antanut yksiköilleen ohjeet kodifioida säädökset virallisesti viimeistään silloin, kun säädöstä on muutettu kymmenennen kerran, tarvittaessa aikaisemminkin. Kyseisten säädösten asiasisältöä ei kuitenkaan saa muuttaa kodifioitaessa.

1.3. Edinburghissa joulukuussa 1992 pidetyn Eurooppa-neuvoston kokouksen päätelmissä korostettiin virallisen kodifioinnin tärkeyttä, sillä se edistää osaltaan oikeusvarmuutta.

1.4. Käsiteltävänä olevassa kodifointiehdotuksessa yhdistetään uudella direktiivillä tähän asti voimassa ollut direktiivi 89/392/ETY ja sitä muuttavat kolme direktiiviä. Näiden direktiivien asiasisältö säilyy ennallaan kodifioinnin yhteydessä.

2. Komission ehdotuksen pääsisältö

2.1. 79-sivuisessa direktiiviehdotuksessa on kodifioinnin perustelujen jälkeen 14. kesäkuuta 1989 annettu neuvoston direktiivi 89/392/ETY, johon on asianomaisiin kohtiin lisätty tätä direktiiviä muuttavien direktiivien säännökset. Muuttavia direktiivejä ovat 20. heinäkuuta 1991 annettu neuvoston direktiivi 91/368/ETY, 14. kesäkuuta 1993 annettu neuvoston direktiivi 93/44/ETY sekä 22. heinäkuuta 1993 annettu neuvoston direktiivi 93/68/ETY. Asiakirjan lopussa ovat liitteet I–VII, joissa määrätään turva- ja terveysturvatekijöistä sekä tarkistus- ja merkintämenettelyistä. Kahdessa uudessa liitteessä, VIII ja IX, esitetään direktiivin 89/392/ETY ja nyt käsiteltävän direktiivin vastaavuus.

2.2. Tämä kodifointiehdotus on laadittu direktiivin 89/392/ETY ja sitä muuttavien direktiivien aiemman koontamisen perusteella. Tämä koonnos tehtiin Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimistossa tietojenkäsittelyjärjestelmällä, jonka Edinburghissa kokoonnut Eurooppa-neuvosto mainitsi päätelmissään.

2.3. Käsiteltävässä kodifointiehdotuksessa kodifioitavien säädösten asiasisältö on säilytetty kokonaisuudessaan, ja muodollisiakin muutoksia on tehty vain siinä määrin kuin oli tarpeen uudelleenryhmittelyn vuoksi.

3. Huomioita

3.1. Koska säädösten sisältö säilyi kodifioitaessa ennallaan mukaanlukien mahdolliset virheet (esim. saksankielisen version liitteen IV A kohdan 9 alakohdasta puuttuu välimerkkejä), saattaisi olla järkevää tarkistaa teksti toimituksellisesti.

3.2. Ei vaikuta tarkoituksenmukaiselta säilyttää säännöstä, jossa viitataan komission toimiin ennen 1. tammikuuta 1994. Tästä syystä komitea ehdottaa, että 13 artiklan 2 alakohta poistetaan. Näin ollen olisi korjattava myös liitteessä IX (vastaavuustaulukko) direktiivin 89/392/ETY 13 artiklan 4 alakohtaa vastaava kohta.

3.3. Direktiiviehdotuksen 14 artiklan 2 kohdan mukaan viittauksia kumottuihin direktiiveihin pidetään viittauksina tähän direktiiviin ja ne luetaan liitteessä IX olevan vastaavuustaulukon mukaisesti (saksankielisessä versiossa epäselvyyttä artiklan termeissä). Liitteessä IX luetellaan kuitenkin vain kumotun direktiivin 89/392/ETY artikloja vastaavat käsiteltävän direktiivin artiklat eikä muiden kumottujen direktiivien artiklojen vastineita. Komitea ehdottaa tämän johdosta, että liitteessä IX luetellaan myös kumottujen direktiivien 91/368/ETY, 93/44/ETY ja 93/68/ETY artikloja vastaavat käsiteltävän direktiivin artiklat.

3.4. Liitteiden I, V, VI ja VII johdantolauseita olisi oikaistava siten, että niissä viitataan 1 artiklan 2 kohdan a alakohtaan ja 1 artiklan 2 kohdan b alakohtaan.

4. Päätelmät

4.1. Talous- ja sosiaalikomitea kannattaa komission pyrkimyksiä kodifioida säädökset virallisesti, kun niistä toistuvien muutosten vuoksi tulee vaikeaselkoisia. Näin edistetään yhteisön säädösten ymmärrettävyyttä ja myös noudattamista.

4.2. Talous- ja sosiaalikomitea kannatti suurella enemmistöllä nyt kodifioituja säädöksiä niitä aikanaan

arvioidessaan. Jo tuolloin komitea suositteli asianomaisten säädösten kodifointia ⁽¹⁾.

4.3. Huolimatta ehdotetun direktiivin sovellusalan melko monista poikkeuksista tällä direktiivillä varmistetaan koneiden käytön korkea turvallisuustaso, koska jäsenvaltioiden koneita koskevia lakeja lähennetään. Samalla taataan, että koneet ja niiden käyttöönotto hyväksytään kaikissa jäsenvaltiossa, jos koneet vastaavat tämän direktiivin turvallisuus- ja terveysvaatimuksia.

5. Talous- ja sosiaalikomitea kannattaa siksi komission ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi koneita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä esitetystä, kodifioidussa muodossa.

⁽¹⁾ TSK:n lausunto, 26. toukokuuta 1992, asiakirjasta COM(91) 547 final – EYVL N:o C 223, 31.8.1992

Bryssel, 26. helmikuuta 1997.

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Tom JENKINS

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus neuvoston direktiiviksi vaarallisia tai ympäristöä pilaavia aineita kuljettavia aluksia koskevista vähimmäisvaatimuksista niiden ollessa matkalla yhteisön merisatamiin tai poistuessa sieltä annetun direktiivin 93/75/ETY muuttamisesta”

(97/C 133/04)

Euroopan unionin neuvosto päätti 17. lokakuuta 1996 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 84 artiklan 2 alakohdan mukaisesti pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta edellä mainitusta ehdotuksesta.

Asian valmistelusta vastannut liikenne- ja tietoliikennejaosto antoi lausuntonsa 12. helmikuuta 1997. Esittelijänä oli Eduardo Chagas.

Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 343. täysistunnossaan 26. helmikuuta 1997 seuraavan lausunnon äänin 98 puolesta ja 2 vastaan.

1. Johdanto

1.1. Direktiivin 93/75/ETY ⁽¹⁾ tavoitteena on, asettamalla aluksille tarkat raportointivaatimukset, parantaa sellaisten meriolosuhteiden torjumista ja niihin puuttu-

mista, jotka saattavat johtaa vaarallisia tai ympäristöä pilaavia aineita kuljettavien alusten onnettomuuksiin.

1.2. Direktiivissä käsitellään ensisijaisesti tiedotusmenettelytapoja, joita vaarallisia aineita bulkkivarana tai pakattuna kuljettavien alusten on noudatettava sekä sitä, millaisia tietoja näiden on annettava toimivaltaisille viranomaisille; tällaisten alusten on annettava satamaviranomaisille tietoja aluksesta ja sen lastista, alusten on käytettävä luotsipalveluita ja annettava luotsille yksityiskohtaiset tiedot aluksesta; ehdotuksessa kehoitetaan luotseja tiedottamaan satamaviranomaisille sellai-

⁽¹⁾ Neuvoston direktiivi 93/75/ETY käsittelee vaarallisia tai ympäristöä pilaavia aineita kuljettavia aluksia koskevia vähimmäisvaatimuksia niiden ollessa matkalla yhteisön merisatamiin tai poistuessa niistä (EYVL N:o L 247, 5.10.1993, s. 19). TSK:n lausunto: EYVL N:o C 329, 30.12.1989, s. 20

sista huomaamistaan vioista, jotka voivat vaarantaa aluksen turvallisen navigoinnin; siinä veloitetaan rannikkovaltiot tiedottamaan kaikille aluevesillään oleville aluksille sellaisen aluksen läsnäolosta, jonka tiedetään kuljettavan vaarallisia aineita ja joka voi vaarantaa muuta laivaliikennettä.

1.3. Direktiivin 93/75/ETY 12 artiklassa perustetaan myös jäsenvaltioiden edustajista koostuva komitea, joka avustaa komissiota tekemään tulevia muutoksia kyseiseen direktiiviin, jotta:

- voitaisiin ottaa huomioon muutokset, joita on tapahtunut 2 artiklassa mainituissa sopimuksissa sekä
- sopeuttaa direktiivin toimeenpanoa tieteen ja tekniikan kehitykseen laajentamalla sen soveltamisalaa.

1.4. Direktiiviä muutettiin ensin komission direktiivillä 96/39/EY⁽¹⁾, jotta voitaisiin 11 artiklan mukaisesti soveltaa kansainvälisiin sopimuksiin, koodeihin ja päätöslauselmiin tulleita muutoksia, joihin viitataan 2 artiklan e, f, g ja h kohdassa.

1.5. Komission mukaan nykyisellä ehdotuksella on kolme tavoitetta:

- Ulottaa direktiivin 93/75/ETY (sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 96/39/EY) soveltamisala kattamaan säteilevän ydinpolttoaineen, plutoniumin ja erittäin radioaktiivisten jätteiden aluksilla tynnyreissä tapahtuvat merikuljetukset. Tämän saavuttamiseksi IMO:n INF-säännöstö⁽²⁾ [4. marraskuuta 1993 hyväksytty päätöslauselma A. 748(18)] on tarkoitus mainita selväsanaisesti direktiivin 2 artiklassa mainittujen kansainvälisten tekstien luettelossa.
- Täydentää direktiivin liitteissä mainittuja tietoja kansainvälisen lainsäädännön kehityksen huomioon ottamiseksi.
- Helpottaa mainittujen liitteiden mukauttamista kansainvälisen lainsäädännön kehitykseen muuttamalla komitologiamenettelyä.

2. Komission asiakirja

2.1. Vastatakseen tiettyjen radioaktiivisten aineiden merikuljetuksia koskevien erityissäännösten puuttee-

⁽¹⁾ Kesäkuun 19. päivänä 1996 annettu komission direktiivi 96/39/EY, jolla muutettiin neuvoston direktiiviä 93/75/ETY koskien vaarallisia tai ympäristöä pilaavia aineita kuljettavia aluksia koskevista vähimmäisvaatimuksista niiden ollessa matkalla yhteisön merisatamiin tai poistuessa sieltä (EYVL N:o L 196, 7.8.1996, s. 7).

⁽²⁾ Päätöslauselma A. 748(18): säteilevän ydinpolttoaineen, plutoniumin ja erittäin radioaktiivisten jätteiden aluksilla tynnyreissä tapahtuvia kuljetuksia koskeva turvallisuussäännöstö (INF-säännöstö).

seen Kansainvälisen merenkulkujärjestön IMO:n yleiskokous antoi 4. marraskuuta 1993 päätöslauselman A. 748(18), joka tunnetaan INF-säännöstönä.

2.1.1. Päätöslauselmassa A. 790(19) IMO:n yleiskokous päätti harkita, pitäisikö INF-säännöstön uusitusversiassa ottaa huomioon tiettyjä täydentäviä ja operationaalisia näkökohtia.

2.1.2. Syyskuun 13. päivänä 1993 annetussa direktiivissä 93/75/ETY ei ole voitu ottaa huomioon INF-säännöstöä, koska se hyväksyttiin vasta puolitoista kuukautta myöhemmin. Täydennyksen ja säännöstön tavoitteiden vuoksi INF-säännöstö tulisi kirjata direktiivin 2 artiklassa mainittujen kansainvälisten lakitekstien luetteloon.

2.2. Direktiivin 93/75/ETY liitteessä I annetaan luettelo tiedoista, jotka on ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille. Liitteessä II esitetään luettelo niistä tiedoista, turvalaitteista ja asiakirjoista, jotka aluksen kapteenin on luovutettava luotsille satamaan tultaessa.

2.2.1. Ehdotetaan, että liitteissä I ja II mainitaan IMO:n tunnistusnumero. Samoin ehdotetaan, että liitettä II täydennettäisiin maininnalla turvalaitteista ja -todistuksista, jotka mainitaan useissa kansainvälisissä sopimuksissa; mm. määräyksissä merenkulun maailmanlaajuisesta hätä- ja turvallisuusjärjestelmästä (GMDSS).

2.3. Jotta helpotettaisiin menettelytapoja liitteiden mukauttamiseksi kansainvälisessä lainsäädännössä tapahtuvaan kehitykseen, ehdotetaan direktiivin 93/75/ETY 11 artiklaa täydennettäväksi siten, että direktiivin liitteitä voidaan edelleen muuttaa merenkulun turvallisuutta ja meriympäristön suojelua koskevassa kansainvälisessä lainsäädännössä tapahtuneiden olennaisten muutosten valossa ja 12 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

3. Yleistä

3.1. Aikaisempien, ja erityisesti yhteistä meriturvallisuuspolitiikkaa koskevasta tiedonannosta antamassaan lausunnossa⁽³⁾ esittämiensä mielipiteiden mukaisesti komitea on tyytyväinen kyseiseen direktiiviluonnokseen.

⁽³⁾ Komission tiedonanto yhteisestä meriturvallisuuspolitiikasta (COM(93) 66 final). TSK:n lausunto: EYVL N:o C 34, 2.2.1994, s. 47.

3.2. Vaikka tietyt radioaktiivisten aineiden kuljetuksia koskevat vaatimukset sisältyivät jo IMDG-säännöstyön⁽¹⁾, IMO:n yleiskokous luetteli päätöslauselmassaan A. 748(18) (INF-säännöstössä) rakenne- ja varustusvaatimukset tällaisia aineita kuljettaville aluksille.

3.3. Komitea on sitä mieltä, että radioaktiivisten aineiden merikuljetukset ovat lisääntymässä ja EU:n jäsenvaltioiden kanta näihin kuljetuksiin on hyvin tärkeä. Se tukee täysin INF-säännöstyön mainitsemista direktiivin 93/75/ETY 2 artiklassa.

3.3.1. Komitean mielestä tulisi harkita direktiivin 93/75/ETY, sellaisena kuin se muutetaan käsilläolevalla direktiivillä, soveltamista paitsi yhteisön satamista lähteviin aluksiin ja EU:n jäsenvaltion aluevesille ankkuroituneisiin aluksiin, myös näiden aluevesien kautta kulkeviin aluksiin.

3.4. IMO:n tunnistusnumeron antaminen matkustaja-aluksille, joiden bruttovetoisuus on vähintään 100 tonnia ja kaikille lastialuksille, joiden bruttovetoisuus on vähintään 300 tonnia, on myönteinen toimenpide, joka mahdollistaa laivan jäljittämisen mahdollisista omistajan vaihdoksista huolimatta. Tämän numeron

⁽¹⁾ Kansainvälinen vaarallisten aineiden merikuljetuksia koskeva säännöstö, jonka IMO:n kokous hyväksyi päätöslauselmana A. 716(17) marraskuun 6. päivänä 1991.

mainitseminen direktiivin liitteissä I ja II on myös tervetullutta.

3.5. Komitologiamenettelyn muutos helpottaa kansainvälisessä lainsäädännössä tapahtuvan kehityksen seuranta. Merenkulun turvallisuutta ja meriympäristön suojelua koskeva kehitys on tänä päivänä hyvin nopeaa. Näyttääkin siltä, että täydentävän maininnan sisällyttäminen direktiivin 11 artiklaan on tarpeen.

4. Erityistä

4.1. 1 artikla

4.1.1. Tekstissä ilmauksen "lisätään c kohtaan seuraava ilmaisu" jälkeen olisi parempi korvata ilmaukset "ja" sekä "määritelty" ilmauksilla "mukaan lukien" ja "kuvattu".

4.1.2. Toisessa alakohdassa olisi korvattava ilmaus "kansainvälisen oikeuden" ilmaisulla "kansainvälisten sopimusten, säännösten ja päätöslauselmien".

4.2. Liite II, C kohta

4.2.1. Liitteen II mukaisesti luotsille annettavan tarkistuslistan C kohdassa useat todistukset ja muut asiakirjat eivät ole oikeassa muodossa. Koko luettelo tulisi tarkistaa ja käyttää asianmukaisia IMO:n ilmauksia.

4.2.2. Vaadittavien todistusten ja tietojen maininnan jälkeen tulisi lisätä selvät viitteet IMO:hon.

Bryssel, 26. helmikuuta 1997.

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Tom JENKINS

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus neuvoston päätökseksi yhteisen liikennepolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta”

(97/C 133/05)

Neuvosto päätti 14. helmikuuta 1997 EY:n perustamissopimuksen 198 artiklan mukaisesti pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta ehdotuksesta.

Asian valmistelusta vastannut liikenne- ja tietoliikennejaosto antoi lausuntonsa 12. helmikuuta 1997. Esittelijänä oli Josy Konz.

Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 343. täysistunnessaan (helmikuun 26. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 94 ääntä puolesta, 1 ääni vastaan, ja 2 pidättyi äänestämästä.

1. Johdanto

1.1. Koska alamomentille B2-704 asetettu viiden miljoonan ecun kynnys on vuodesta 1993 lähtien säännöllisesti ylittynyt, komissio haluaisi, kuten se 6. heinäkuuta 1994 antamassaan tiedonannossa SEK (94) 1106 neuvostolle ja parlamentille ehdotti, luoda alamomentille vihdoin oikeusperustan.

1.1.1. Tämän alamomentin myötä komissio saisi varat, joilla se voisi osaltaan rahoittaa tiedonannossaan ”Yhteisen liikennepolitiikan tuleva kehitys” (COM(92) 494 final) hahmottelemaansa yhteisön strategiaa kaikkien henkilöiden ja tavaroiden vapaan liikkuvuuden kestäväksi ja turvalliseksi kehittämiseksi.

1.1.2. Euroopan parlamentti, talous- ja sosiaalikomitea sekä myös neuvosto ovat suhtautuneet myönteisesti hahmotelman pääkohtiin.

1.2. Komissio haluaisi samalla, että alamomentti B2-702 ”liikenneturvallisuus” tarkastettaisiin, koska sen ja edellämainitun alamomentin B2-704 määrärahojen jakamissäännöt ovat hyvin samankaltaisia.

1.3. Suurin osa näiden kahden budjettikohdan perusteella maksetuista kuluista on käytetty pisteittäisiin toimiin, joilla valmistellaan komission lainsäädäntöehdotusta tai jotka ovat tarpeen komission perustamissopimusten noudattamisen valvontaan liittyvän tehtävän täyttämiseksi.

1.3.1. Lisäksi komissio joutuu yhteisön liikennelainsäädännön soveltamiseksi kiinnittämään usein erityistä huomiota yksittäisiin näkökohtiin. Näitä erillistöimiä ei voi pitää erityistä oikeusperustaa vaativina merkittävänä toimina. Sama koskee myös kokeiluhankkeita.

1.4. Käsiteltävä komission ehdotus neuvoston päätökseksi koskee kuitenkin niitä merkittäviä toimia, jotka komissio haluaisi toteuttaa yhteisen liikennepolitiikan harjoittamiseksi ja kehittämiseksi sekä liikenneturvallisuuden edistämiseksi.

1.4.1. Komission ehdotus koskee ainoastaan osaa budjettiviranomaisten kumppaakin budjettikohtaa varren vuosittain myöntämistä varoista.

1.4.2. Komission määrittelemät toimet koskevat pääosiltaan tarkasti määriteltyjä, mutta hyvin erilaisia toimia, joita usein hoitavat kolmannet, monesti kansainväliset julkiset ja/tai yksityiset järjestöt ja joiden tarkoituksena on antaa tärkeä panos yhteisön liikennelalle asettamien tavoitteiden toteuttamiseen tai tunnetuksi tekemiseen.

1.4.3. Edellämainitut toimet rahoitetaan yleensä ennalta sovitulla, enintään puolet hankkeen kokonaiskuluista kattavalla tuella.

1.4.4. Muita toimia voi toteuttaa suoraan ainoastaan komissio.

2. Yleistä

2.1. Talous- ja sosiaalikomitea on komission kanssa samaa mieltä siitä, että yhteisön talousarviossa tarvitaan oikeusperusta yhteiselle liikennepolitiikalle ja etenkin budjettikohdille B2-704 ”kestävän yhteisen liikennepolitiikan perustaminen ja kehittäminen” sekä B2-702 ”liikenneturvallisuus”.

2.2. Edellämainittujen budjettikohtien varoja on tähän asti käytetty tukitoimiin ilman neuvoston hyväksymää oikeusperustaa.

Talous- ja sosiaalikomitean mielestä käsiteltävän hallintotoimen tulisi kiirehtiä komissiota käyttämään parlamentin myöntämiä varoja entistä tehokkaammin ja

tarkemmin niin, että tavara- ja henkilöliikenteen ongelmat voidaan ratkaista mahdollisimman nopeasti ⁽¹⁾.

2.3. Talous- ja sosiaalikomitean arvion mukaan käsiteltävän ehdotuksen 2 ja 3 artiklassa esitettyjen toimien toteuttamisen mahdollistamiseksi on välttämätöntä, että

(1) Ks. TSK:n lausunnot aiheista:

- "Vihreä kirja: kohti oikeudenmukaista ja tehokasta liikenteen hinnoittelua" (EYVL N:o C 56, 24.2.1997, s. 31);
- "Vihreä kirja liikenteen vaikutuksesta ympäristöön" (EYVL N:o C 313, 30.11.1992, s. 18);
- "Yhdistelmäliikenteen telemaattiset järjestelmät eurooppalaisessa yhteydessä" (EYVL N:o C 66, 3.3.1997, s. 27);
- "Vihreä kirja: kansalaisten verkko" (EYVL N:o C 212, 27.7.1996, s. 77);
- "Euroopan laajuiset liikenneverkot" (EYVL N:o C 397, 31.12.1994, s. 23);
- "Eurooppalaisen TGV-verkon yhteentoimivuus" (EYVL N:o C 397, 31.12.1994, s. 23).

Bryssel, 26. helmikuuta 1997.

komissiolla on käytettävissään tarvittavat varat ja oikeusperusta.

On myös yleisen edun mukaista, että komissio ottaa huomioon arvovaltaisia näkökantoja teettämällä tutkimuksia ja analyysejä riippumattomilla asiantuntijoilla.

2.4. Lopuksi talous- ja sosiaalikomitea toteaa tyytyväisyytensä 4 artiklan sitovaan määräykseen, jonka mukaan suoritettavat maksut on tarkastettava aina perusteellisesti ennen viimeisen erän maksamista. Samalla on otettava huomioon sopimusvelvoitteet, joihin tuensaja on sitoutunut, sekä taloudellisen varainhoidon periaatteet.

3. Lopuksi

Talous- ja sosiaalikomitea odottaa kiinnostuneena komission ensimmäistä vuonna 2001 julkaistavaa kertomusta määrärahojen käytöstä ja siitä, kuinka ne ovat edistäneet yhteisön päämäärien saavuttamista (komission ehdotuksen 6 artikla).

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Tom JENKINS

**Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta "Komission tiedonanto 'Huomisen keksiminen'
– Euroopan tutkimus kansalaisten palveluksessa"**

(97/C 133/06)

Komissio päätti 5. syyskuuta 1996 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 198 artiklan mukaisesti pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta tiedonannosta.

Asian valmistelusta vastannut energia-, ydinvoima- ja tutkimusjaosto antoi lausuntonsa 5. helmikuuta 1997. Esittelijänä oli Giannino Bernabei.

Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 26. helmikuuta 1997 pitämässään 343. täysistunnossa seuraavan lausunnon äänin 97 puolesta, 1 vastaan, kahden pidättyessä äänestyksestä.

1. Talous- ja sosiaalikomitean suositukset

Talous- ja sosiaalikomitea, joka ottaa huomioon

1.1. komission esittämät alustavat suuntaviivat viidettä puiteohjelmaa varten⁽¹⁾, jäsenvaltioiden ensimmäiset reaktiot ja Euroopan parlamentin, teollisuuden tutkimuksen ja kehityksen neuvoo-antavan komitean (IRDAC), Euroopan tiede- ja teknologiakokouksen (ESTA) sekä Euroopan tiedesäätiön (ESF) tuoreimmat kannanotot, jotka osoittavat edellisten puiteohjelmien yhteydessä jo esitetyt Euroopan tutkimuksen yhteiset vahvuudet ja heikkoudet;

1.2. Euroopan tutkimuksen myönteisen panoksen tiedeyhteisön integraatioon, yritysten välisten yli 100 000 yhteistyösuhteen syntyyn sekä joidenkin merkittävien alojen teknologiseen kehitykseen;

1.3. markkinoiden maailmanlaajuistumisen ja innovaatioprosessien nopeutumisen, jotka ovat johtaneet uusien teknologioiden välittömään ja yleiseen leviämiseen ja siten niiden nopeaan vanhentumiseen;

1.4. yhteisen, kaikkien hyväksymän ja yhteisön muiden toimintalinjojen kanssa yhtenäisen strategian puutteen; tällaisella strategialla voitaisiin sekä yhteisen tutkimuksen että tutkimuksen, innovaation ja markkinoiden välisen nykyistä suuremman dynamiikan avulla vastata tehokkaasti tärkeimpien kilpailijoiden haasteeseen;

1.5. Euroopan tutkimuksen vakavat heikkoudet tehokkuuden, osallistumisen, markkinakypsyyden ja teknologisen yhteenkuuluvuuden alalla;

1.6. yhteisön tutkimuspolitiikan yhä monimutkaisemman toteutuksen, mikä johtuu päätöksentekomenetelyjen lisääntymisestä ja uusien jäsenvaltioiden liittymisestä unioniin;

1.7. tutkimukseen Euroopassa käytetyt varat, jotka ovat 2 % bruttokansantuotteesta ja joista 9 % käytetään muihin eurooppalaisiin tutkimuspoliittisiin aloitteisiin kuin yhteisöaloitteisiin ja 4 % puiteohjelmiin, kun taas jäsenvaltiot päättävät itsenäisesti varojen käytöstä 87 %:n osalta;

1.8. tästä johtuvan tarpeen tarkistaa perusteellisesti puiteohjelman lineaarinen tutkimusmalli, jolle on ominaista puutteellinen koordinaatio ja strategisten hahmotelmiin puuttuva määrittely ja josta ilmenee, että on mahdotonta jatkaa sattumanvaraisia toimia myös EU:n tulevaa laajentumista sekä kansallisten ja yhteisön varojen rajallisuutta ajatellen;

1.9. välttämättömyyden vastata kansalaisten tarpeisiin työllisyyden, elämänlaadun ja eurooppalaisen järjestelmän kilpailukyvyyn osalta;

suosittaa:

1.10. sellaisten laajojen ehdotusten laatimista, joihin sisältyy uusia tekijöitä ja joiden keskipitkän ja pitkän aikavälin strategiset tavoitteet saavat kaikkien tutkimuksen toimijoiden hyväksynnän ja poliittisen tuen;

1.11. uutta, integroidulle järjestelmälle perustuvaa ajattelutapaa, jonka avulla luodaan yhteisön ja muiden eurooppalaisten tutkimushankkeiden sekä jäsenvaltioiden mielellään yhteistyössä toteuttamien suurten TTK-hankkeiden yhteisvaikutusta, jolloin vältetään rajallisten voimavarojen hajaantuminen;

⁽¹⁾ KOM(96) 332, 10.7.1996 ja KOM(96) 595, 20.11.1996

1.12. ettei yhteisön puiteohjelmaa paranneta pelkästään näennäisesti ja jätetä sen perustavanlaatuisia suuntaviivoja, menettelytapoja sekä hallinto- ja päätös-mekanismeja ennalleen;

1.13. EU:sta tehdyn sopimuksen XV osaston täyttää toteuttamista kiinnittäen erityistä huomiota 130 k, 130 l ja 130 n artiklaan puiteohjelmaan kuuluvina osina;

1.14. Euroopan tutkimuksen perusteellista uudelleen järjestämistä mitä tulee strategisten hahmotelmien ja tärkeysjärjestyksen määrittelyyn, uuteen rakenteeseen, entistä suurempaan joustavuuteen, nykyistä laajempiin osallistumismahdollisuuksiin, entistä selkeämpään vastuunjakoon ja tulosten arviointiin nykyistä paremman hallinnon avulla, menettelytapojen yksinkertaistamiseen ja entistä tehokkaampiin tukirakenteisiin;

1.15. rahoitus- ja verotuskehityksen kehittämistä siten, että se suosii tutkimukseen ja koulutukseen tehtäviä aineettomia sijoituksia;

ja kehottaa:

1.16. käynnistämään välittömästi Euroopan tasolla teknologian ja teollisuuden arviointimekanismit, joihin kuuluu soveltuviin ja verrattavissa olevien, unionin tutkimusta ja teknologista innovaatiota käsittelevien tietojen järjestelmällinen vaihtoverkosto sekä tilannekartoitus, jolloin saadaan yleiskuva kunkin jäsenvaltion ja EU:n hyväksymistä toimista;

1.17. valitsemaan ”alhaalta ylös” -menettelyllä ja näiden hahmotelmien perusteella tärkeimmät aihepiirit suuremman valikoitavuuden pohjalta keskittyen kysymyksiin, joissa yhteisön tutkimus on merkittävää kohdassa 6.12.2 mainittujen yhteiskuntaa, yrityksiä ja kansalaisia koskevien ongelmien ratkaisussa;

1.18. laatimaan tulevat puiteohjelmat vektoripyramidin rakenteen mukaisesti, jolloin vaakatason toimet ovat perustana, alojen välinen tutkimus ja teknologioiden välinen ongelmanratkaisu keskellä ja ylimpänä sellaiset suuret ensisijaiset hankkeet, joilla on avoin ja vaihteleva rakenne sekä strategista merkitystä Euroopan kilpailukyvyille, työllisyydelle ja yhteiskuntamallille;

1.19. takaamaan eri tasoilla tehdyn tutkimuksen yksiselitteisyyden ja yhdenmukaisuuden integroidusta lähtökohdasta käsittelemällä niitä yhdenmukaisesti siten, että jokaisessa tutkimushankkeessa edistetään suurten strategisten aiheiden ja vaakatason toimien välistä vuorovaikutusta;

1.20. sopeuttamaan yhteisön kilpailupolitiikan teknologisen innovaation kansainvälisiin kilpailukykyta-voitteisiin siten, että erusijalle asetetaan tavoitteet pelkkien yhdenmukaisten sääntöjen sijaan;

1.21. edistämään suurten strategisten hankkeiden toteuttamista 130 k, 130 l ja 130 n artiklassa mainituilla mekanismeilla, soveltuvalla oikeudellisella ja instituutio-naalisella kehyksellä, varmoilla ja selkeillä kannustimilla, teollisen omaisuuden suojelulla sekä toimenpidepakettilla, jolla varmistetaan taloudellinen geopoliittinen tasapaino sekä koheesion tasapainoisuus;

1.22. määräämään rajoitetun määrän ongelmanratkaisualueita, joilla taataan nykyistä laajempi rationalisointi ja suuntautuminen yhteisiin ensisijaisiin aloihin, jotka liittyvät suuriin ja strategisesti tärkeisiin hankkeisiin. Tällöin estetään myös nykyisten erityisohjelmien hajaantuneisuus, yhtenäistetään tutkimuksen moninaisuutta, nopeutetaan tulosten hyödyntämistä ja vaikutetaan yhteisön lisäarvon nykyistä näkyvämpään ilmene-miseen;

1.23. tarkastelemaan vaakatason toimia yhteisenä, suuriin yhteisiin hankkeisiin ja ongelmanratkaisuhankkeisiin automaattisesti liittyvänä resurssivarastona, jolloin syntyy pk-yritysten ja yhteisön TTK-toimien välinen järjestelmällinen ja toimiva yhteys. Tällainen yhteys olisi keskinäisellä henkilöresurssien vaihdolla luotava myös tieteen ja teollisuuden välille sekä kansainvälisen yhteistyön avulla kolmansien maiden kanssa;

1.24. integroimaan tutkimuksen kaikille tasoille kannustus- ja esittelyvälineitä tutkimukseen, innovaatioon ja markkinoiden dynamiikkaan liittyvinä tekijöinä;

1.25. koordinoimaan Euroopan tutkimusta nykyistä enemmän yhteisöön kuulumattoman eurooppalaisen yhteistyön ja innovaatiota tukevien rakennerahastojen toimien sekä yhteisön muiden koulutus- ja ammattikoulutuspoliittisten sekä yhteistyön ja ulkosuhteiden välineiden, erityisesti Tacis-, Phare- ja Meda-ohjelmien, puitteissa;

1.26. tarkistamaan perusteellisesti komission sisäistä organisaatiota luomalla mm. koordinointiyksikköjä, jotta vuorovaikutussuhteet ovat toimivia tutkimusra-kenteen sisä- ja ulkopuolella;

1.27. luomaan kolmen samankaltaisen menettelyn avulla pyramidin kolmelle toiminta-alueelle nykyistä joustavampia, yksinkertaisempia ja avoimempia osallistumis- ja hallintomenettelyjä. Erityisesti olisi luotava yksi menettelytapa kaikille kolmelle vaakatason toimelle sekä tukimekanismeille, jotka helpottavat ehdotusten suuntaamista ongelmanratkaisuun kuuluviin ensisijaisiin aiheisiin ja/tai yhteisen edun piiriin kuuluviin suuriin hankkeisiin;

1.28. asettamaan yhteisön tutkimuksen käyttöön nykyistä enemmän rahoitusvaroja, jotta varmistetaan mo-

nivuotisten ohjelmien rahoitusnäkymät ja sopeutetaan tutkimusta ja kehitystä sivuavien muiden toimintalinjojen rahoitusta;

1.29. varmistamaan, että puiteohjelman rahoitusvarat käytetään nykyistä järkipäisemmin, jolloin taataan kriittinen massa pyramidin huipulle ja nykyistä suurempi joustavuus määriteltäessä yhteisön osallistumisastetta ongelmanratkaisututkimuksessa Gatt-sopimusten mukaisesti sekä suuntaamaan vaakatason toimiin nykyistä suurempi osuus yhteisistä varoista.

2. Johdanto

2.1. Kaikki neljä peräkkäistä puiteohjelmaa ovat olleet merkittäviä etappeja yhteisön tutkimuksessa. Tavoitteita on asteittain kehitetty ja varoja huomattavasti lisätty: tutkimusbudjetti on kasvanut 380 milj. ecusta vuonna 1981 yli 3 200 milj. ecuun vuonna 1996.

2.2. Neuvoston ja Euroopan parlamentin päätös kaksinkertaistaa neljännen puiteohjelman (1994–1998) varat kolmanteen puiteohjelmaan verrattuna voitiin hyväksyä vain, koska tutkimuksen toimijoiden ja käyttäjien suuri enemmistö sekä julkinen mielipide oli vakuuttunut yhteisön tutkimusjärjestelmän tehokkuudesta.

2.3. Ennen viidennen puiteohjelman suuntaviivojen määrittelyä komissio on vuoden 1997 maaliskuukuksi suunniteltua ehdotustensa virallista julkistamista silmällä pitäen esittänyt joitakin ajatuksia kahdessa äskettäin julkaistussa tiedonannossa otsikoilla ”Huomisen keksiminen: Euroopan tutkimus kansalaisten palveluksessa”⁽¹⁾ ja ”Viides puiteohjelma: lisää aineksia suuntauksista käytävään keskusteluun”⁽²⁾.

2.4. Samanaikaisesti aloitettiin myös jäsenvaltioissa sisäinen keskustelu, joka johti niiden vastaavien kantojen määrittelyyn. Euroopan parlamentti hyväksyi myös 21. vuosisadan tutkimusta käsittelevän raportin. Myös IRDAC, ESTA ja Euroopan tiedesäätiö ovat julkaisseet asiaa koskevat kannanotonsa.

2.5. Näiden asiakirjojen analyysistä ilmenee euroopalaisen tutkimuksen vahvuuksien ja heikkouksien tietty yhdenmukaisuus. Näitä vahvuuksia ja heikkouksia on jo käsitelty komission aiempien puiteohjelmien arvioinneissa. Talous- ja sosiaalikomitea on useaan otteeseen

korostanut⁽³⁾ Euroopan tutkimuksen perusteellisen uudelleenjärjestelyn tarvetta, jotta sopeudutaan muuttuneeseen kilpailu- ja maailmanmarkkinatilanteeseen.

2.6. Edellä mainitut arvioinnit eivät siis sisällä mitään uutta verrattuna aiemmin, osittain jo kauan sitten ilmenneisiin puiteohjelman, Euroopan tärkeimmän strategisen TTK-välineen lähtökohtien puutteisiin. Nyt kuitenkin tiedetään, ettei tarkistusta voi enää lykätä, jos halutaan toteuttaa Euroopan tutkimuksen ja tieteellisen kehityksen entistä suurempi lisäarvo, mitä tulee kansalaisia palvelevan järjestelmän kilpailukykyyn, yhteisten strategisten hahmotelmien määrittelyyn, kaikkien nykyisten yhteisövälineiden uuteen rakenteeseen sekä nykyistä tehokkaampiin ja avoimpiin määrittely-, osallistumis- ja hallintomenettelyihin.

3. Yhteisön tutkimuksen vahvuudet

3.1. Yhteisön tutkimus on tukenut Euroopan tiedeyhteisön integraatiota ja budjettinsa rajoissa vaikuttanut osaltaan yhteisön teollisuuden kilpailukykyyn.

3.2. Yhä useampien yhteisön jäsenvaltioista kotoisin olevien yritysten, tutkimuskeskusten ja käyttäjien osallistuminen Euroopan tutkimushankkeisiin on vuosien kuluessa johtanut yli 100 000 yhteistyösuhteen syntyyn Euroopassa. Moni näistä suhteista on myöhemmin muuttunut kauppakumppanuudeksi.

3.3. Joillakin merkittävillä teknologian aloilla saavutetut kiistämättömät tulokset, kuten hiivageenin paikantaminen, rinnakkaistietokoneet, televiestintästandardit ja ensimmäiset ydinfuusiokokeilut ovat osoittaneet tutkimusaloitteiden suuret mahdollisuudet. Näissä tutkimusaloitteissa ovat mukana Euroopan tieteen huiput, ja varat keskitetään niissä tarkasti määriteltyihin hankkeisiin.

3.4. Euroopan tutkimus on vaikuttanut voimakkaasti teknisten standardien määrittelyyn Euroopan tasolla, mikä on mahdollistanut järjestelmien yhteensopivuuden ja näin laajentanut yhteisten hankkeiden mahdollisuuksia.

4. Yhteisön tutkimuksen heikkoudet

4.1. Päätösprosessi. EU:n jäsenvaltioiden määrä on kasvanut 10:stä 15:een, ja puiteohjelman päätösmenettelyt ovat moninkertaistuneet. Nykyisin päätösmenette-

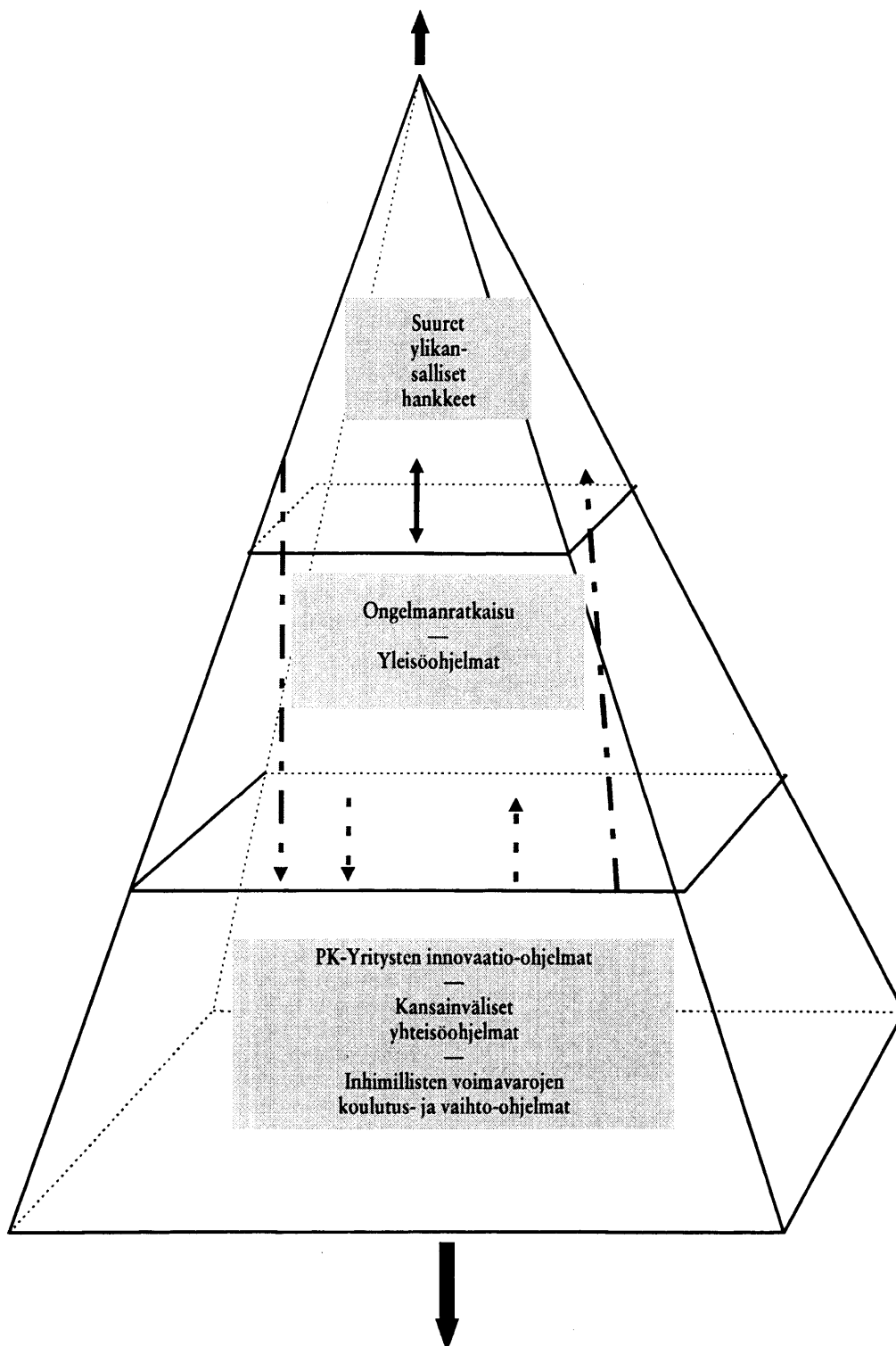
⁽¹⁾ KOM(96) 332, 10.7.1996

⁽²⁾ KOM(96) 595, 20.11.1996

⁽³⁾ EYVL N:o C 18, 22.1.1996 tutkimusta ja teknologian kehitystä koskevan politiikan koordinoinnista sekä EYVL N:o C 212, 22.7.1996, joka koskee ehdotusta päätökseksi neljännestä puiteohjelmasta tutkimusta, teknologista kehittämistä ja esittelyä koskevien toimien osalta (1994–1998) tehdyn päätöksen 1110/94/EY mukauttamisesta toisen kerran – KOM(96) 12 lopull.

Pitkän ja keskipitkän aikavälin strategiset tarpeet
Maailmanlaajuiset- markkinat ja kansalaisten tarpeiden tyydyttäminen

Paikalliset markkinat ja kansalaisten tarpeiden tyydyttäminen
Lyhyen aikavälin tarpeet

lyjä on neljä: yhteispäätös menettely puiteohjelman hyväksymiseksi, kuulemismenettely erityisohjelmien hyväksymiseksi, yhteistoimintamenettely osallistumisäännöistä päätettäessä ja menettelytavat EU:n perustamissopimuksen 130 k, 130 l ja 130 n artiklassa mainittujen toimien toteuttamiseksi. Tämä aiheuttaa tehottomuutta ja hitautta, jolloin tutkimuspolitiikan toteuttaminen kärsii. Lisäksi komission sisäinen vuosittainen budjetikäsittely saattaa aiheuttaa toimielinten välisiä kiistoja. Hallitustenvälinen konferenssi tarjoaa tilaisuuden yksinkertaistaa päätöksentekoa ja vähentää päätös menettelyjen määrää vaarantamatta avoimuutta ja demokratiaa.

4.2. Koordinointi. Yhteisön eri toimintalinjoja ja TTK-politiikkaa sekä yhteisön TTK-politiikkaa ja kansallisia TTK-politiikkoja on koordinoitu puutteellisesti. Integroinnin avulla vältettäisiin kaksinkertainen työ ja taattaisiin kriittisen massan syntymiselle välttämätön varojen, tieteen huippujen ja tutkimusrakenteiden keskittyminen, jolloin järjestelmän kilpailukyky voitaisiin pitää tärkeimpien kilpailijoiden tasolla.

4.3. Teknologian käyttö sellaisten suurten strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi, jotka vastaavat kansalaisten, yritysten ja yhteiskunnan tarpeisiin, vaatii nykyistä enemmän varoja, jotta yhteisön toimet saavuttavat kriittisen kynnyksen: esittely maksaa yleensä kymmenen kertaa enemmän kuin tutkimus.

4.4. Läheisyysperiaate. Sellaisten soveltuvien välineiden puute, joilla voitaisiin määritellä perustavanlaatuisia strategisia hahmotelmia ja jotka mahdollistaisivat päätökset yhteisön ja jäsenvaltioiden tutkimuksen koordinoimiseksi ja keskittämiseksi vain yhteisillä ja järjestelmällisillä ponnistuksilla saavutettaviin tavoitteisiin, on estänyt noudattamasta täydellisesti läheisyysperiaatetta, johon kuuluu eurooppalaisen lisäarvon selkeä määrittely ja riittävä ilmentyminen. Yhteisön neljänteen puiteohjelmaan kuuluvat katalyyttimekanismit ovat tehokkaita vain jos ne markkinoiden kysynnän vaikutuksesta saavat läheisyysperiaatteen eri tasoilla liikkeelle merkittäviä lisävaroja, jotka ylittävät 50 %:n rahoitusosuuden. Läheisyysperiaate ja koordinointi ovat nimittäin saman kolikon eri puolia.

4.5. Tehokkuus. Yhteisön tutkimuksen toiminta-alueet ovat lisääntyneet ja automaattisesti jatkuvien ohjelmien lineaariset prosessit kerrostuneet, mikä korostaa hajaantumiseen ja ohjelmien jäykkyyteen johtavaa suuntausta sekä toiminta-alueen laajentumista. Lisäksi

byrokraattisia, eri yksiköihin jakautuneita hallintorakenteita ei ole rationalisoitu eikä verkottumisen, avoimuuden ja tarkistettavuuden takaavaa järjestelmällistä ja nopeaa tiedonvaihtoa ole toteutettu. Erityisohjelmien hallintomenetelmät eivät ole soveltuvia ja ne ovat toisesta puiteohjelmasta lähtien pysyneet lähes muuttomattomina, kun taas rahoituksen ja hankkeiden määrä on kolminkertaistunut. Tämän johdosta hallinto- ja henkilöstökulut ovat kasvaneet valtavasti ja vastaavat 7 %:a tutkimuksen kokonaisbudjetista.

4.6. Osallistuminen. Yhteisön tutkimuksen monimutkaiset osallistumismenettelyt ovat vaikeuttaneet erityisesti pk-yritysten ja loppukäyttäjien osallistumista tutkimukseen ja siten suuntaamasta sitä nykyistä enemmän innovaatioon, jolla voidaan vastata yhteiskunnan tarpeisiin uusilla tuotteilla ja uusilla menettelytavoilla. Pienet ja erityisesti mikroyritykset muodostavat kuitenkin tärkeän perustan kestäväälle kehitykselle ja työllisyydelle myös silmällä pitäen huipputuotteiden valmistusta kapeille markkina-alueille ja teknologian loppukäyttöä "klassisilla" aloilla. Lisäksi hylättyjen hankkeiden osuus on joillakin aloilla suuri rahoitettuihin hankkeisiin verrattuna, ja korkealaatuksiakin hankkeita on jäänyt rahoituksetta. Ehdotusten valmistelun kustannukset eivät siten vastaa hyväksytyjen hankkeiden määrää.

4.7. Markkinakypsyys. Innovaation paradoksaalisesta tilanteesta ilmenee Euroopan tieteellisen potentiaalin ja innovaation välinen kuilu. Euroopassa tieteelliset tulokset ja teknologiset toteutukset testataan ja muutetaan teollisiksi ja kaupallisiksi menestystuotteiksi paljon hitaammin kuin kilpailijamaissa, joissa tarve hyötyä sijoituksista näkyy innovaation nopeana muuntamisena kaupallisiksi tuotteiksi. Ilmoitettujen patenttien perusteella voidaan todeta, että Japanilla on kolmen johtavan teknologiamaan joukossa edistynein teknologia, Yhdysvalloilla vahva asema kaikilla teknologian aloilla, kun taas Euroopassa, jossa patentoimisen kulut ovat korkeimmat, painopiste on perinteisillä aloilla.

4.8. Eurooppalaisen järjestelmän teknologinen yhtenäisyys. Epäedullisten alueiden rakenteet ja perusrakenteet on maantieteellisen aseman johdosta liitetty puutteellisesti Euroopan unionin verkostoihin, ja teknologiset erot ovat yhteiskunnallis-taloudellisiakin eroja suuremmat. Puiteohjelman ja TTK-toimiin kohdistettujen rakennerahastojen puutteellinen yhteisvaikutus vaikeuttaa näiden alueiden toimijoiden osallistumista yhteisön

tutkimusohjelmiin, jolloin ne ovat ajan mittaan vaarassa syrjäytyä kehityksestä.

4.9. Yhteisön työllisyystilanne, kilpailukykyindikaattorit, tuleva laajentuminen 15 jäsenvaltion yhteisöstä 25 jäsenvaltion yhteisöksi, kansalliset budjetit ja siten myös yhteisön varainhoito Maastrichtin sopimuksen perusteita silmällä pitäen eivät enää salli sattumanvaraisia, suoraviivaisesti suunniteltuja, koordinoimattomia ja kohdistamattomia toimia, joiden jäykkä osallistumismenettely, jaottelu ja avoimuuden puute estää usein erityisesti pk-yritysten ja tutkimuslaitosten osallistumisen, vaikka näillä olisi huomattavia mahdollisuuksia innovaatioon. Yhteisöltä puuttuu yhteinen, muihin toimintalinjoihin sovitettu strategia, jolla voitaisiin vastata tärkeimpien kilpailijoiden haasteeseen tehokkaasti sekä tutkimuksen rahoituksen (3 % bkt:stä Japanissa ja 2,5 % Yhdysvalloissa verrattuna 2 %:iin EU:ssa) että tutkimuksen, innovaation ja markkinoiden välisen dynamiikan nopeuttamisen osalta, jossa Euroopan innovaation paradoksaalinen tilanne aiheuttaa erittäin kielteisiä seurauksia.

4.10. Erityisesti olisi tuettava tutkimusta, johon yritykset osallistuvat nykyistä laajemmin. Tämä edellyttää aineettomille sijoituksille edullista rahoituksellista ja verotuksellista toimintakenttää, jotta yritysten rahoittaman tutkimuksen osuus bkt:stä kasvaa, kuten Yhdysvalloissa tällä hetkellä tapahtuu. Euroopan heikkous tällä alalla voidaan selittää myös sillä, että eurooppalaisten yritysten osuus tutkimuksen rahoituksesta joitakin aloja, kuten lääke- ja kemianteollisuutta, lukuunottamatta on keskimääräisesti alhaisempi kuin Yhdysvaltojen (38 %) ja Japanin (55 %) vastaavat osuudet.

5. Muuttunut kansainvälinen ympäristö

5.1. Tutkimukseen ja teknologiseen kehitykseen suunnattujen varojen optimaalinen käyttö on kaikkien tunnustama perustava tekijä, jolla pyritään ratkaisemaan kansainvälisen kilpailun tuomat ongelmat ja vastaamaan kansalaisten tarpeisiin.

5.2. Tämä tekijä on ratkaiseva edellytys talouden kasvun ja työllisyyden ylläpitämiseksi ja vahvistamiseksi, kun otetaan huomioon kaksi toisiinsa liittyvää ilmiötä: markkinoiden maailmanlaajuistuminen ja miltei samanaikaisesti tapahtuva uuden teknologian eri muotojen leviäminen, joka on maailmanlaajuistumista ja innovaatiota nopeuttava tekijä.

5.3. Sen lisäksi, että Euroopan tutkimukseen ja teknologiseen kehitykseen suuntaamat rahoitusvarat ovat pienet (bkt:n prosenttiosuudella mitattuna) Yhdysvaltoihin ja Japaniin verrattuna samoin kuin tutkijoiden määrä tuhatta asukasta kohti (Japanissa miltei kaksin-

kertainen), on havaittavissa vielä kaksi muutakin heikkoutta. Tutkimukseen liittyviä eri tasoja, ohjelmia ja strategioita ei ole koordinoitu keskenään, mikä synnyttää toistuvuutta ja estää tarvittavaa yhteisvaikutusta. Sisämarkkinoiden jako 15 kansalliseen innovaatiojärjestelmään on syynä siihen, että maailmanlaajuistuminen tapahtuu pikemminkin Euroopan sisämarkkinoiden ulkopuolella. On kehitettävä todellinen koulutusta sisältävä innovaatiokulttuuri, joka kannustaa puiteohjelman mahdollisuuksien käyttöön osallistumisverkostojen nykyistä suuremmalla "käyttäjä-ystävällisyydellä".

5.4. Tässä yhteydessä on välttämätöntä tarkistaa oleellisesti puiteohjelman suoraviivaista tutkimusmallia. Tällaisella sovittamisella olisi pyrittävä mm. keskittämään henkilöresursseja ja rahoitusta yhteisiin tavoitteisiin, jotka on määritelty Euroopan tasolla tehtyjen strategisten hahmotelmien perusteella. Lisäksi olisi jo TTK-ohjelmien suunnittelutasolla valmisteltava mekanismeja, joiden avulla tuloksia voidaan hyödyntää nopeasti ja laajalti.

6. Kohti viidettä puiteohjelmaa

"Euroopan ei tule piiloutua itsensä taakse"

Jacques Delors, 3. joulukuuta 1996

6.1. Nykytilanteeseen, jossa varoja on niukalti, ja tietyt mekanismit edistävät pirstoutumista, voidaan vastata kahdella tavalla:

- joko luovutaan puiteohjelman kunnianhimoisista tavoitteista ja tuetaan yhteisön tutkijoiden ja tutkimuslaitosten välistä yhteistyöverkkoa, uudistetaan hallintoa ja menettelytapoja sekä parannetaan tulosten levitys- ja hyödyntämismekanismeja,
- tai luodaan vektorijärjestelmä, jossa kaikki kansalliset, eurooppalaiset ja yhteisön tutkimustoimet keskitetään kaikkien hyväksymiin ja sitoviin tavoitteisiin, jotka määritellään yhteisten strategisten hahmotelmien perusteella, minkä seurauksena Euroopan tutkimuksen taso kokonaisuudessaan nousee ja tutkimuksen, innovaation ja markkinoiden välinen prosessi nopeutuu.

6.2. Liian kunnianhimoiset tavoitteet suhteessa käytössä oleviin voimavaroihin, välineisiin ja poliittiseen tahtoon tavoitteiden saavuttamiseksi yhdessä saattavat aiheuttaa vastenmielisyyttä tai jopa vihamielisyyttä tehotonta varainhoitoa kohtaan, joka ei toimi avoimesti eikä saa aikaan työllisyydessä ja elämänlaadussa näkyviä tuloksia. Euroopan kansalaiset ovat oppineet kiin-

nittämään huomiota terveeseen taloudenhoitoon ja siihen, että heidän on saatava myös hyötyä uhrauksista, joita heiltä on vaadittu EU:n vahvistamiseksi.

6.3. Jos tulokset toisaalta eivät näkyisi taloudellisessa ja kaupallisessa menestyksessä eikä kansalaisten tarpeita tyydytetäisi uusilla tuotteilla ja työpaikoilla, tulevien sukupolvien perinnöksi jäisi hallitsematon teknologian, talouden ja työllisyyden alennustila.

6.4. Tarvitaan siis laajoja ehdotuksia, joihin sisältyy uusia tekijöitä ja joiden keskipitkän ja pitkän aikavälin strategiset tavoitteet saavat kaikkien tutkimusalan toimijoiden hyväksynnän ja poliittisen tuen.

6.5. Yhteisön puiteohjelmaa ei tule parantaa vain näennäisesti ja jättää sen perustavanlaatuisia päälinjoja, menettelytapoja sekä hallinto- ja päätösmekanismeja ennalleen.

6.6. Jos EU ei päättäväisesti ja soveltuvia menettelytapoja ehdottamalla ratkaise kansallisen, yhteisön ja muun eurooppalaisen tutkimuksen todelliseen integraatioon tähtäävien perustamissopimuksen 130 k, 130 l ja 130 n artiklan tehokkaan toteuttamisen ongelmaa, yhteisön TTK-tukea on pidettävä vain lisänä, joka on kansallisen tuen kanssa vaihtoehtoinen tai kilpaileva tukimuoto. Näin yhteisön tutkimus ja teknologinen kehitys ei kerää lisäarvoa eikä siten ansaitse vahvistamista.

6.7. Tämä ei tarkoita, ettei läheisyysperiaatetta tulisi noudattaa tai että eri tasojen välistä toimivaltatasapainoa tulisi muuttaa, vaan että nykyisen tilanteen vaaroja silmällä pitäen kansalaisille on esitettävä innovatiivisia ratkaisuja, jotka koskevat kansallisten, eurooppalaisten ja yhteisön ponnistusten – joiden rahoittamiseen kansalaisten on osallistuttava – välistä nykyistä paljon laajempaa vuorovaikutusta ja integraatiota.

6.8. Eurooppalainen tutkimus on siis järjestettävä perusteellisesti uudelleen strategisten hahmotelmien ja tärkeysjärjestyksen määrittelyn, uuden rakenteen, nykyistä suuremman joustavuuden, entistä laajempien osallistumismahdollisuuksien, menettelytapojen yksinkertaistamisen ja nykyistä tehokkaamman tukirakenteen suhteen.

6.9. On korostettava, että jollei puiteohjelman mekanismeja määritellä uudelleen siten, että tavoitteena on yhteiselle kilpailustrategialle perustuva todellinen eurooppalainen tutkimuspolitiikka, on vaara, että yhteisön toimet vähenevät yhä enemmän talouden ja työllisyyden kehitykselle ratkaisevilla aloilla ja mahdollisesti loppuvat kokonaan.

6.10. *Eurooppalainen lisäarvo järjestelmän kilpailukykyyn ja kansalaisten työllisyyden kannalta*

6.10.1. Euroopan unionin perustamissopimuksen XIII ja XV osastossa määritellyn tutkimuspolitiikan puitteissa tavoitteet, rakenteet ja menetelmät on uudistettava siten, että EU:n tutkimus on kilpailukykyinen Yhdysvaltojen ja Japanin tutkimuksen kanssa. Suuret yhdysvaltalaiset ohjelmat, kuten SEMATHEC (*Consortium on Semiconductor Technology*), TRP (*Technology Reinvestment Project*), CRADAS (*Cooperative Research and Development Agreements*), MEP (*Manufacturing Extension Program*), ATP (*Advanced Technology Project*) ja SBIR (*Small Business Investment in Research*), luovat valtiollisen ja yksityisen tutkimuksen välistä laajaa yhteisvaikutusta koko maan tasolla. Japanissa, jossa valtiollisen rahoituksen osuus tutkimusrahoituksessa kasvoi 7 % vuonna 1996, tiede- ja teknologianeuvosto on hyväksynyt keskipitkän ja pitkän aikavälin tieteellisen tutkimuksen ja teknologian perussuunnitelman, jossa nimetään joukko yhteisiä TTK-tavoitteita seuraavaksi kymmeneksi vuodeksi.

6.10.2. Eurooppalaista lisäarvoa ajatellen tarvitaan siis uutta ajattelutapaa, jotta Euroopan tutkimus muotoillaan uudelleen läheisyysperiaatetta kunnioittaen, joka ei saa erottaa toisistaan yhteisöpolitiikkaa ja kansallisia poliittisia strategioita.

6.10.3. Tämän uuden ajattelutavan olisi perustuttava vektorijärjestelmälle, jonka avulla vältetään rajoitettujen varojen hajaantuminen luomalla yhteisön, muun eurooppalaisen ja niiden suurten TTK-toimien yhteisvaikutusta, jotka jäsenvaltiot haluavat ensisijaisesti toteuttaa yhteisesti. Tämä tarkoittaa, että tutkimus on suunnattava yhteisiin strategisiin tavoitteisiin, mutta toteutus annetaan kuitenkin läheisyysperiaatteen mukaisesti soveltuvimmalle tasolle. Tämän uuden ajattelutavan pohjalta, millä tasolla tahansa toteutettavat TTK-toimet on suunniteltava ja toteutettava eurooppalaisesta näkökulmasta.

6.10.4. Vain yhteisen strategian ja Euroopan tasolla tunnustettujen tavoitteiden avulla voidaan luoda eurooppalaista lisäarvoa, eli säilyttää korkean teknologian kilpailukykyinen asema, vastata kansalaisten tarpeisiin ja luoda uusia työpaikkoja.

6.11. *Yhteisten strategisten hahmotelmien määrittely*

6.11.1. Yhteisön strategiset analyysit perustuvat tällä hetkellä osoittimiin, jotka ovat peräisin kansallisista lähteistä tai muista kansainvälisistä organisaatioista, kuten OECD:stä. EU:lla ei ole sellaista integroitua

järjestelmää soveltuvien ja verrattavissa olevien, tutkimusta ja teknologista innovaatiota koskevien tietojen vaihtoa varten, jonka avulla voitaisiin nopeasti luoda avoimia ja tehokkaita strategisia hahmotelmia, jotka olisivat vuorostaan pohjana yritysten, alueiden, jäsenvaltioiden ja yhteisön tasolla tehtävälle yhteisille päätöksille.

6.11.2. Tämän mukaisesti on määriteltävä selkeitä ja näkyviä tavoitteita, jotka hyväksytään eri tasoilla, jotta voidaan antaa päteviä ratkaisuja kansalaisten, yritysten ja yhteiskunnan ongelmiin, kuten elämänlaatu, terveys ja ympäristö, tietoyhteiskunta ja multimediakoulutus ja ammattikoulutus, kestävä kehitys ja työpaikkoja luova kasvu, teollisuuden kilpailukyky, edistyneet energiajärjestelmät, kestävä liikkuvuus ja intermodaalisuus, asuttavuus ja kehittyneet perusrakenteet kaupunki-, maaseutu- ja rannikkoalueilla, tulevaisuuden tehdas, teknologinen yhteenkuuluvuus sijoitusten ja innovaation osalta sekä arkkitehtuuri- ja kulttuuriperinnön suojele.

6.11.3. Tämän vuoksi olisi Euroopan tasolla pikaisesti käynnistettävä teknologisen ja teollisen kehityksen arviontimekanismit, joihin liittyy unionin tutkimusta ja teknistä innovaatiota koskevien soveltuvien ja vertailukelpoisten tietojen järjestelmällinen vaihtoverkosto. Lisäksi tarvitaan tilannekartoituksia, jotka vastaavat Euroopan työllisyyden tarkkailuelimen kartoituksia ja jotka antavat yleiskuvan kaikista kansallisista ja yhteisön toimista ja mahdollistavat niiden keskinäisen vertailun.

6.11.4. Tällaiset hahmotelmat olisivat välttämättömiä muotoiltaessa yhteisön kilpailukykyistä TTK-politiikkaa, jolla tarjotaan teknologisen kehityksen toimijoille kehukset, ei selvää kuviota.

6.11.5. Kaikkien kansallisten elinten osallistuminen tällaisten hahmotelmien määrittelyyn helpottaisi yksimielisyyden saavuttamista yhteisön TTK-politiikan tärkeysjärjestyksestä, joka edustaisi todellista eurooppalaista lisäarvoa.

6.12. Tärkeysjärjestyksen määrittäminen

6.12.1. Kuten komissiokin tiedonannossaan myöntää, tärkeimmät aihepiirit on valittava suuremman valikoivuuden pohjalta "keskittymällä kysymyksiin, joissa yhteisön tutkimuksen osuus on merkittävä". Tähän mennessä tutkimusaiheet on valittu ylhäältä alaspäin suuntautuvalla prosessilla, johon tutkimuksen toimijat ja kansalaiset ovat osallistuneet vain rajoitetusti.

6.12.2. Olisi kuitenkin tarkoituksenmukaista, että EU muotoilisi järjestelmän rungon, kun taas valtiollisen ja yksityisen tutkimuksen toimijat valitsisivat suuret

tutkimusalueet, joihin keskitetään yksityiset, kansalliset ja yhteisön voimavarat. Tämä valinta tapahtuisi käytettävissä olevien teknologisten hahmotelmien ja ennalta määrättyjen perusteiden pohjalta, joissa otetaan huomioon teollisuuden, yhteiskunnan ja koheesion asettamat tärkeysjärjestykset.

7. Uusi rakenne

7.1. Tutkittaessa puiteohjelman uuden rakenteen mahdollisuuksia on otettava huomioon EU:n perustamissopimuksen XV ja XIII osastossa (Tutkimus ja teknologinen kehittäminen sekä Teollisuus) esitetyt mahdollisuudet ja velvollisuudet.

7.2. Velvollisuuksien suhteen EU:n perustamissopimuksessa määrätään tutkimus- ja kehityspolitiikan sekä kaikkien muiden yhteisöpolitiikkojen välisestä täydestä integraatiosta. Ensisijaisena tavoitteena on vahvistaa teollisen järjestelmän ja palvelujen tieteellistä ja teknologista perustaa kokonaisuudessaan. Näin vahvistetaan kilpailukykyä kansainvälisellä tasolla ja hyödynnetään täysin sisämarkkinoiden mahdollisuuksia. Ennen kaikkea yhteisön kilpailupolitiikka on sovitettava nykyistä paremmin kansainvälisen kilpailun vaatimukseen ponnisteltaessa teknologisen edistyksen ja innovaation puolesta. Tässä yhteydessä tavoitteet olisi asetettava etusijalle pelkkien yhdenmukaisten sääntöjen sijaan.

7.3. Kansallisten ja yhteisön politiikkojen integraatio on ankkuroitu perustamissopimuksen 130 g artiklaan, erityisesti yritysten, korkeakoulujen ja tutkimuskeskusten keskinäistä ja niiden kanssa tehtävää yhteistyötä tukevien ohjelmien sekä kansainvälisen yhteistyön, tulosten levityksen ja hyödyntämisen sekä tutkijoiden koulutuksen ja liikkuvuuden tukemisen suhteen.

7.4. Perustamissopimuksen 130 h artiklaan on kirjatun yhteisön ja jäsenvaltioiden toimien koordinointi, kun taas 130 k, 130 l ja 130 n artiklassa hahmotellaan vielä kokeilemattomia mahdollisuuksia, kuten täydennysohjelmia, yhteisyrityksiä ja yhteisön osallistumista useiden jäsenvaltioiden yhteisiin tutkimusohjelmiin.

7.5. Näiden velvollisuuksien ja mahdollisuuksien taustaa vasten yhteisön tutkimukselle on suunniteltava uusi vektorirakenne, joka sisältää eurooppalaisten, tutkimustoimien kaikki tasot ja suuntautuu yhteisen tärkeysjärjestyksen mukaisesti, jolloin perustamissopimuksen määräyksiä lopulta noudatetaan tehokkaasti ja johdonmukaisesti.

7.6. Kun otetaan huomioon, että Euroopan tutkimukseen käytetyistä varoista, jotka ovat 2 % bkt:stä, 9 % käytetään muihin eurooppalaisiin tutkimusaloitteisiin kuin yhteisöaloitteisiin ja 4 % puiteohjelmiin, kun taas jäsenvaltiot päättävät itsenäisesti jäljellejäävästä osuu-

desta, pitäisi yhteisön tutkimuksen tämän uuden rakenteen ansioista nykyistä helpommin voida toimia yhteisön tutkimuksen veturina ja kantavana voimana kohti kansallisten ja yhteisön TTK-toimien nykyistä tiiviimpää yhteenliittymistä.

7.7. Puiteohjelman uusi suunnitelma voidaan esittää vektoripyramidin muodossa:

7.7.1. Alimpaan tasoon keskittyisivät kolme vaakatason toimenpidettä:

- teknologisen innovaation ja esittelyn tukeminen sekä pk-yritysten tutkimukseen osallistumisen edistäminen,
- yhteisön tutkimuksen laajentaminen sitä rajaaviin suuriin aihepiireihin,
- tutkijoiden koulutus ja liikkuvuus erityisesti teollisuuden ja korkeakoulujen välillä, jolloin edistetään myös voimakasta eurooppalaista identiteettiä.

7.7.2. Keskitasolle sijoittuu alojen ja teknologioiden välinen tutkimus, jonka on nykyisen puiteohjelman yhteydessä aloitettujen toimien jatkamisesta huolimatta tarkoitus mahdollistaa keskittyminen tärkeimpiin ongelma-alueisiin ja estää yhteisön tutkimuksen nykyinen hajaantuneisuus moniin erityisohjelmiin, jotka ovat usein päällekkäisiä mutta toimivat harvoin yhdessä.

7.7.3. Ylimpänä sijaitsevat tärkeimpiä aiheita käsittelevät keskeiset hankkeet, joiden rakenne on avoin ja vaihteleva, joten niihin kuuluvat yhteisö ja kulloinkin osallistuvat jäsenvaltiot, ja joilla on strategista merkitystä Euroopan kilpailukyvyille, työllisyydelle ja eurooppalaiselle yhteiskuntamallille. Nämä hankkeet kootaan yhteen strategiseksi paketiksi, jolla taataan taloudellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus talous- ja sosiaalikomitean aiemmassa lausunnossa tekemien, tutkimuspolitiikan koordinoitua koskevien ehdotusten ja osoittamien menettelyjen mukaisesti⁽¹⁾.

7.8. Jotta Euroopan innovaatioparadoksin kielteiset puolet voidaan muuntaa myönteisiksi talouden, kaupan ja työllisyyden aloilla, markkinat ja kansalaisten tarpeiden tyydyttäminen on liitettävä vektoripyramidin alimpaan ja ylimpään tasoon. Ylimmän tason suuret hankkeet, joista on yhteistä etua, on toteutettava alhaalta ylöspäin suuntautuvan rakenteen mukaisesti, johon tutkimuksen, innovaation ja markkinoiden välisen dynamiikan toimijat otetaan mukaan yhteisönlajuisesti määriteltyjen keskeisten strategisten tavoitteiden puit-

teissa. Alimman tason toimien on varmistettava mekanismit, joilla tutkimustulokset siirretään nopeasti menestystuotteiksi ja siten vähennetään tämän prosessin viivytyksiä, kuluja ja riskejä.

7.8.1. Eri tasojen tutkimustoimien yksiselitteisyys ja yhtenäisyys on taattava integroidulla lähestymistavalla, joka edistää kunkin hankkeen yhtymäkohtia suuriin strategisiin aiheisiin ja vaakatason toimiin sekä liittää kansainvälisen, esittelevän, innovatiivisen ja inhimillisten voimavarojen ulottuvuuden yhteisön suurten strategisten valintojen kehukseen.

7.8.2. Tämä tavoitteen saavuttamista voitaisiin helpottaa ottamalla käyttöön ”yhteensopivuuspalkkiot”, joita myönnettäisiin sellaisille jäsenvaltioiden hankkeille, joihin sisältyy laajaa toiminnallista yhteisvaikutusta yhteisen eurooppalaisen strategian kanssa.

7.9. *Pyramidin huippu: suuret strategiset hankkeet*

7.9.1. Tämä uusi rakenne voisi olla vastaus komission periaateohjeisiin. Markkinoiden mukaan suuntautuneen ja siten kansalaisten tarpeita tyydyttävän sekä uusia työpaikkoja luovan tutkimuksen edellytyksenä on keskittäminen ja koordinointi. Vastaavasti olisi aktivoitava nykyisen puiteohjelman ja avoimen rakenteen mekanismien välistä yhteisvaikutusta, kuten perustamissopimuksen 130 k, 130 l ja 130 n artiklassa mainitaan. Yhteisvaikutusta olisi oltava myös Cost- ja Eureka-aloitteiden kanssa, joihin jäsenvaltiot ja yhteisö, käyttäjät ja tutkijat voivat osallistua jo suunnitteluvaiheessa määriteltäessä voimakkaasti markkinoiden mukaan suuntautunutta tarkeysjärjestystä.

7.9.2. Pelko sellaisten jäsenvaltioiden syrjäytymisestä, joilla on joillakin merkittävä teknologian aloilla vain pieni tutkimuskapasiteetti, mikä on ollut syynä voimakkaasti kielteiseen suhtautumiseen komission perustamia erityisryhmiä (*task force*) kohtaan, voitaisiin välttää siten, että suuriin strategisiin hankkeisiin liitettäisiin toimenpidepaketti, jonka avulla huolehditaan geopolitiisesta ja taloudellisesta tasapainosta sellaisen menettelytavan puitteissa, jota talous- ja sosiaalikomitean ehdotti tutkimuspolitiikan koordinoinnista 1995 antamassa lausunnossa.

7.9.2.1. Lisäksi yhteisön osallistuminen rahoitukseen takaisi yritysten, tutkimuskeskusten ja korkeakoulujen avoimen ja tasa-arvoisen osallistumisen ainakin yhteisön osuuteen. Suurten strategisten tutkimushankkeiden mahdollista toteuttamista yhteisön tasolla voitaisiin myös edistää kilpailusäännöillä, joiden kannalta yhteisötason tutkimus on välttämätöntä, jotta taataan rajoittamattoman yhteensopivuus yhteisön säännösten kanssa.

(1) Ks. alaviite 3, s. 14.

7.9.3. Nykyisin on esimerkkejä keskittymisestä ja koordinaatiosta, kuten fuusioala, mutta tutkimusstrategian yhdenmukaistaminen on pikemminkin poliittisen laskelmoinnin kuin järjestelmällisen käytännön tulos. Yhdenmukaistamisen tulisi kuitenkin olla tarkistetun järjestelmällisen strategian seuraus. Tällaisen strategian pohjalta koko eurooppalainen tutkimus voitaisiin suunnata keskeisiin hankkeisiin, joilla on niihin osallistuvien jäsenvaltioiden yhteisiä tavoitteita. Jäsenvaltioiden on myös oltava valmiita suuntaamaan yhteisissä puitteissa merkittävä osa kansallisesta tutkimuksestaan kansainvälisen kilpailukyvyyn haasteisiin.

7.9.4. Näin voitaisiin rahoitusvaroja ja inhimillisiä voimavaroja puiteohjelman sisä- ja ulkopuolella moninkertaistamalla ja yhdistämällä saavuttaa yhtenäisten toimien kriittinen massa, joka on sovitettu perustamissopimuksessa tutkimuspolitiikalle asetettuihin laadun, innovaation ja huipputeknologian suuriin tavoitteisiin.

7.9.5. Jotta perustamissopimuksen 130 k, 130 l ja 130 n artiklassa mainitut mekanismit otettaisiin käyttöön, yhteisön olisi luotava vastaavat oikeudelliset ja institutionaaliset puitteet, joihin sisältyy selkeä kannustinjärjestelmä. Se helpottaa yhteisten aiheiden määrittelyä, sisältää yhteisön kilpailusääntöjen poikkeustapauksia, määrittelee teollisen omaisuuden suojakehyksen sekä asettaa käyttöön tarvittavat varat, kun hankkeita käynnistetään puiteohjelman sisä- ja ulkopuolisten toteutettavuustutkimusten ja koordinoitirakenteiden muodossa.

7.10. *Pyramidin keskitaso: alojen ja teknologioiden väliset ongelmanratkaisualueet*

7.10.1. Jos puiteohjelman uudistamisen kohteena olevia teknologian aloja rationalisoitaisiin ja suunnattaisiin nykyistä enemmän strategisesti tärkeiden suurten hankkeiden ensisijaisiin kohteisiin, moninaiset tutkimustoimet voitaisiin koordinoita kokonaissuunnitelman yhteydessä, tutkimustulosten hyödyntämistä nopeuttaa ja yhteisön toimien näkyvyyttä eurooppalaisen lisäarvon kannalta lisätä.

7.10.2. Ongelmanratkaisutekniikkoja voidaan nimittäin hyödyntää vaakatasonisesti lukuisilla aloilla, ja ne tarjoavat ratkaisumalleja laajalle käyttäjäkunnalle. Ne perustuvat kehittyvään yleis- ja perustutkimukseen, joka on taloudellisia ja sosiaalisia tarpeita koskevien uusien toimien varasto. Ongelmanratkaisutekniikkaa voidaan siis levittää laajalti ja se vaikuttaa osaltaan teollisen järjestelmän kilpailukykyyn kokonaisuudessaan. Laajojen erityisaihepiirien sijaan pyramidin keskitasolle sijoitettaisiin teknologioiden välinen monialainen käyttötutkimus ongelmanratkaisumenetelmien työstämiseksi yh-

teiskunnan, yritysten ja kansalaisten tarpeisiin. Keskitasolla mahdollistetaan myös neljännen puiteohjelman sovellusten jatkaminen, mutta annetaan enemmän tilaa alhaalta ylöspäin suuntautuville toimille ja poistetaan aihepiirijako.

7.10.3. Keskeisten strategisten hankkeiden ja ongelmanratkaisututkimuksen alojen välinen välttämätön yhteys voitaisiin luoda matriisijärjestelmällä, joka liittää yksittäiset hankkeet monialaisesti ja vuorovaikutteisesti toisiinsa ja yhteisön tutkimusmahdollisuuksiin.

7.11. *Pyramidin alin taso: vaakatason toimet*

7.11.1. Vaakatason toimia olisi tarkasteltava yhteisenä, välittömästi tärkeisiin yhteisiin hankkeisiin ja ongelmanratkaisuhankkeisiin liittyvänä voimavarojen varastona.

7.11.2. Tällaisen järjestelmällisen liitoksen on mahdollistettava alhaalta ylöspäin suuntautuva toimiva yhteys pk-yritysten ja yhteisön TTK-toimien välille yhden menettelytavan avulla, korkeakoulujen ja tiedemaailman sekä teollisuuden välille inhimillisten voimavarojen vaihtomekanismien avulla sekä kolmansien maiden kanssa kansainvälisen yhteistyön kautta.

7.11.3. Helpotettaessa erityisesti pk-yritysten ja henkilöiden osallistumista yhteisön strategisten tavoitteiden mukaan sovitettuun ongelmanratkaisututkimukseen luodaan vuorovaikutusta pyramidin ylimmän tason suuriin hankkeisiin helpottamalla tutkimuksen suuntaamista yhteiskunnan tulevien tarpeiden tyydyttämiseen.

7.11.4. Koska innovaation yhtenäismarkkinoita tarvitaan Euroopan sisämarkkinoiden välttämättömänä ja oleellisena osana, on hyväksyttävä vaakatason ohjelma pk-yritykset ja innovaatio ottaen huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnossaan innovaatiota käsittelevästä vihreästä kirjasta⁽¹⁾ esittämät ajatukset. Tähän ohjelmaan sisältyy suunnittelun, hallinnon ja tutkimustulosten arvioinnin integroitu lähtökohta ja se on komission erityisen koordinoitiryhmän alainen⁽²⁾. Tällaista integroitua lähtökohtaa on sovellettava vastaavien joustavien mekanismien avulla, jotta toteutetaan innovaation, pk-yritysten sekä Adapt- ja Leader II -aloitteiden hyväksi tapahtuvat rakennerahastotoimet (rakennerahastoasetuksen 10 artikla) sekä kansalliset ja alueelliset rakennerahastotoimet. Nopeasti laajenevia pieniä yrityksiä varten äskettäin perustettu uusi Euroopan pörssi

(1) Lausunto aiheesta "Vihreä kirja innovaatiosta", EYVL N:o C 121, 22.7.1996

(2) Lausunto neljännen puiteohjelman toisesta mukauttamisesta, EYVL N:o C 121, 22.7.1996

(Easdaq) voi myös nopeuttaa innovaatiota ja helpottaa riskipääoman saamista.

7.11.5. Samoin on aktivoitava innovaation kansainvälistä ulottuvuutta olemalla tiiviimmin mukana muussa kuin yhteisön järjestämässä eurooppalaisessa yhteistyössä, erityisesti Cost- ja Eureka-hankkeissa. Tässä yhteydessä on otettava huomioon, että ”hankkeiden keskimääräinen koko on Eurekan tähänastisen kymmenvuotisen toimintajakson aikana pienentynyt voimakkaasti, suuret strategiset hankkeet ovat käytännöllisesti katsoen hävinneet ja samalla pk-yritysten osallistuminen on voimakkaasti lisääntynyt”⁽¹⁾.

7.11.6. Jotta innovaatioprosessin toimijoiden – yritysten tai käyttäjien – aktiivista osallistumista ja uusien teknologioiden hyväksymistä edistettäisiin, on esittelyä tukevia välineitä integroitava tutkimuksen, innovaation ja markkinoiden väliseen dynamiikkaan siihen kiinteästi kuuluvina osina sekä laajennettava niiden käyttöä kaikille tutkimustasoille.

7.11.6.1. Tutkimustoimintaan olisi myös liitettävä organisaatioon, hallintoon, markkinoihin, rahoitukseen, oikeuteen sekä henkisen ja teollisen omaisuuden suojaan liittyvät näkökohdat, jotka helpottavat tutkimustulosten oikea-aikaista markkinointia taloudelliseksi ja kaupalliseksi menestystuotteiksi.

7.11.7. Euroopan tutkimuksen kansainvälisen aseman vakiinnuttaminen voi maailmanlaajuistumisen yhteydessä vaikuttaa ratkaisevasti yhteisöä rajoittavien alueiden nykyistä voimakkaammaksi yhteenliittämiseksi ja integroimiseksi ja siten edistää Itä-Euroopan maiden liittymisprosessia sekä Välimeren maiden integroitumista vapaa-kauppa-alueeksi. Erityisesti Euroopan kilpailukyvyyn suurten teknologisten tavoitteiden mukaisesti suunnatun tutkimusohjelman avulla voidaan nykyistä nopeammin mukauttaa näiden maiden tuotantoalat ja markkinat unionin vastaaviin aloihin ja helpottaa siten integraatiota.

7.11.8. Kun toisaalta otetaan huomioon, että kaksi kolmasosaa innovaatiosta ja maailmanlaajuisista tieteen edistysaskelista tehdään Euroopan unionin ulkopuolella ja että laajenevat markkinat, jotka varmistavat uusien tuotteiden markkinoinnin, sijaitsevat etupäässä Euroopan ulkopuolella, on vahvistettava eurooppalaisen innovaation ja kansainvälisten yhteistyöaloitteiden välistä vuorovaikutusta. Tämä voidaan toteuttaa siten, että yhteisön yhteistyöohjelmiin, kuten Tacis-, Phare- ja Meda-ohjelmiin, liitetään toimia, joilla edistetään yhteisön tutkimus- ja innovaatioprojekteja selkeiden ja kulloistenkin alueiden (Itä-Eurooppa, Välimeren alue, Latinalainen Amerikka ja Aasia) mukaan sovitettujen strategioiden puitteissa. Nämä yhtenäiset ja avoimet strategiat hyödyttäisivät molempia osapuolia ja molempien osapuolten teolliset loppukäyttäjät osallistuisivat niiden määrittelyyn.

7.11.9. Huipputiedemiesten sellaisen voimakkaan yhteisön luominen, jonka piiriin kuuluu korkeakouluja ja erityisesti pk-yrityksiä, edellyttää Euroopan tutkijoita ja harjoittelijoita koskevan säännösten määrittelyä⁽²⁾, jotta helpotetaan liikkuvuutta kokemustenvaihtoverkostoissa. On edistettävä tutkimuksen perusrakenteiden kehityksen koordinoitua laboratorioden ja teknologian levityskeskusten verkostoksi myös koheesiota ajatellen, jotta varmistetaan eurooppalaisen järjestelmän tulevan kilpailukyvyyn perusta keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Tässä yhteydessä talous- ja sosiaalikomitea viittaa myös komission vihreään kirjaan ”Koulutus, ammattikoulutus, tutkimus: kansainvälisen liikkuvuuden esteet”, josta se valmistelee parhaillaan lausuntoa. Tutkimukseen ja ammattikoulutukseen tehtävät aineettomat sijoitukset muodostavat välttämättömän pohjan ihmisen hyödyntämiselle kehityksen oleellisena toimijana.

7.12. *Menettelytapojen nykyistä suurempi joustavuus ja avoimuus*

7.12.1. Tutkimustoiminta, joka ennakoii teknologisen ja tieteellisen tiedon kehitystä, vaatii nykyistä joustavimpia ja avoimempia osallistumis- ja hallintomenettelyjä. Erityisesti yksinkertaistamisen ja avoimuuden vuoksi olisi otettava käyttöön vain kolme yhtenäistä menettelyä pyramidin kolmea toimintatasoa varten.

7.12.2. Ongelmanratkaisututkimuksen osalta on tutkimuksen nykyinen, komission eri pääosastoille paloiteltu hallinto johtanut siihen, että jokaisella pääosastolla on omat menetelmät ehdotusten tekoa, sopimusten käsittelyä ja valittujen hankkeiden toteutusta varten. Nykyistä laajemmalla yhtenäisyydellä ja keskittymisellä voitaisiin vähentää sitä panosta, jonka hankkeeseen osallistujat ovat sijoittaneet rahoitukseen ja henkilöresursseihin, sillä nyt niiden on pakko paloitella alojen väliset hankkeensa ja esitellä ne useampien erityisohjelmien yhteydessä.

7.12.3. On todennäköistä, että TTK-alalla toimivien komission yksikköjen organisaatio pitäisi tarkistaa, jotta kyseisillä yksiköillä olisi valmiudet vektoristrategiaan ja integroitua lähestymistapaan. Tämä palvelee myös yhteisön sanoman tarkoituksenmukaisuutta, avoimuutta ja yhdenmukaisuutta.

7.12.4. Pyramidin alimman tason vaakasuuntaisten toimien osalta olisi aiheellista jämäköittää nykyisiä menettelytapoja ja määrittellä kullekin kolmelle toiminta-alueelle yhtenäinen osallistumismenettely sekä tuki-

⁽¹⁾ Ks. Eurekan arviointiraportti 1995, s. 8.

⁽²⁾ EYVL N:o C 393, 31.12.1994

mekanismeja, jotka helpottavat ehdotusten suuntaamista ongelmanratkaisututkimuksen ensisijaisiin aihepiireihin ja/tai yhteistä etua edustaviin suuriin hankkeisiin, joilla on myönteinen rahoitus- ja oikeuskehys.

7.12.5. Keskeisiä eurooppalaisia hankkeita varten olisi asianmukaista määritellä niiden yhteisten valintaperusteiden "package deal". Näissä perusteissa olisi otettava huomioon tarve kasvattaa Euroopan kilpailukykyä ja edistää taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta sekä saada selkeät näkymät siihen, että saatavissa on taloutta ja työllisyyttä nopeasti parantavia tuloksia.

7.12.6. Tätä varten on jokaista suurta strategista hanketta varten laadittava jäsenvaltioiden, komission ja kaikkien muiden asianosaisten yksityisten ja julkisten toimijoiden allekirjoittama aiopöytäkirja, josta on jäsenvaltioiden, komission ja Euroopan parlamentin välisessä vuoropuhelussa saavutettava poliittinen yksimielisyys.

7.12.7. Kun ongelmanratkaisualueita vähennetään kolmeen tai neljään ja vaakatason ohjelmia kolmeen, pitäisi koordinoitimenettelyjen osalta voida vähentää ohjelmakomiteoiden lukumäärää ja antaa nykyistä enemmän mahdollisuuksia niiden sekä tieteen ja teknii-
kan tutkimuskomitean (CREST) väliseen järjestelmälliseen vuorovaikutukseen. Tutkimuksen hallintoa ei kuitenkaan saa tässä yhteydessä kuormittaa lisää. Erityisesti CRESTin ja vaakatason ohjelmakomiteoiden edustajien olisi automaattisesti kuuluttava ongelmanratkaisualueiden komiteoihin.

7.12.8. Lisäksi tarvitaan koordinoituyksikköjä, jotka varmistavat, että tutkimuksen vektorirakenteen sisäinen sekä tutkimuksen ja yhteisön muiden asianomaisten toimintalinjojen ja välineiden vuorovaikutus todella toimii. Näiden yksikköjen olisi helpotettava rahoitus-, oikeus-, verotus-, hallinto- ja toimintavälineiden yhteisvaikutusta kansallisella ja yhteisön tasolla.

8. Rahoitus

8.1. Talous- ja sosiaalikomitea on useasti viitannut tarpeeseen suunnata kokonaisbudjetista nykyistä enemmän varoja yhteisön tutkimukseen ja korostanut, että tutkimus ja teknologinen innovaatio ovat kestävän kehityksen, työllisyyden ja Euroopan unionin kansainvälisen kilpailukykyyn avaintekijöitä. Tämän mukaisesti olisi rahoitussuunnitelmat, joihin sisältyy myös viides puiteohjelma, vahvistettava mahdollisimman pian, jotta monivuotinen ohjelmasuunnittelu olisi tukevalla pohjal-
la ja sen käyttöön voitaisiin asettaa mahdollisimman suuret varat Edinburghin sopimusten mukaisesti eli kaksi kolmannesta kyseisten rahoitussuunnitelmien III osastosta (sisäiset toimintalinjat).

8.2. Samalla on yhteisön varojen puitteissa varmistettava asianmukaiset rahoitussuunnitelmat muiden sellaisten politiikkojen suhteen, joihin liittyy tutkimus- ja kehitystoimintaa.

8.3. Varojen jaossa olisi pyramidin ylimmälle tasolle kohdistettava riittävä osuus kaikista käytössä olevista varoista, millä olisi näitä kohdistettuja yhteisön varoja viidestä kuteen kertaa lisäävä vaikutus.

8.4. Ongelmanratkaisualueille suunnattuja varoja olisi hallinnoitava hyväksi koetuin menetelmin, mutta hyödyntäen kuitenkin Gatt-sopimusten tarjoamia mahdollisuuksia joustaa entistä enemmän yhteisön osallistumista ylöspäin erityisesti innovaation ja esittelyn osalta.

8.5. Vaakatason ohjelmiin olisi suunnattava nykyistä suurempi osuus yhteisön varoista. Tällöin olisi välttämätöntä porrastaa yhteisön osallistumista ottaen huomioon innovaation ja esittelyn muodostama strateginen tekijä erityisesti pk-yrityksille, taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden veloitteet ja muut tässä yhteydessä käytettävissä olevat välineet. Tämän lisäksi pk-yritykset on liitettävä täysin ongelmanratkaisualan hankkeisiin.

Bryssel, 26. helmikuuta 1997.

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Tom JENKINS

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta "Ehdotus neuvoston asetukseksi (EY) Itämeren pyyntiponnistusten hallintojärjestelmästä"

(97/C 133/07)

Neuvosto päätti 10. tammikuuta 1997 EY:n perustamissopimuksen 43 ja 198 artiklan mukaisesti pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta ehdotuksesta.

Asian valmistelusta vastannut maa- ja kalatalousjaosto antoi lausuntonsa 6. helmikuuta 1997. Esittelijänä oli Seppo Kallio.

Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 26. ja 27. helmikuuta 1997 pitämässään täysistunnossa (helmikuun 26. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 95 ääntä puolesta, ei yhtään vastaan ja 4 pidättyi äänestämästä.

1. Komission ehdotus

1.1. Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisasiakirjassa on sovittu vesille pääsyä koskevasta järjestelmästä. Tätä järjestelmää sovelletaan siirtymäkautena, jonka päättymisajankohta on yhteisön erityiskalastusjärjestelmän täytäntöönpanopäivämäärä, kuitenkin viimeistään 31. päivä joulukuuta 2002.

1.2. Tarkoituksena on ottaa käytäntöön pyyntiponnistusjärjestelmä jäsenvaltioiden suvereniteettiin tai lainkäytäntövaltaan kuuluvilla Itämeren alueilla vuoden 1998 alusta, jolloin siirtymäkausi samalla päättyisi.

1.3. Tässä pyyntiponnistuksen hallintojärjestelmässä jäsenvaltioiden on suoritettava yhteisön alusten Itämerellä tapahtuvan pyyntiponnistuksen jälkitarkastusta. Jälkitarkastus suoritettaisiin käyttämällä jäsenvaltioiden myöntämiä erityiskalastuslupia. Erityiskalastuslupa vahvistaa vesille pääsyn ja mahdollistaa kalastusponnistuksen säätelyn ja tietojen keräämisen yhteisön alusten pyyntiponnistuksista.

1.4. Neuvosto vahvistaisi edelleen kalalajeille korkeimman sallitun saaliin ja jakaisi kalastusmahdollisuudet yhteisön kalastus- ja vesiviljelmäjärjestelmän perustamisesta 20. päivänä joulukuuta 1992 annetun asetuksen (ETY) N:o 3760/92 8 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Neuvosto voi asettaa uudet pyyntiponnistustasot kyseessä olevan asetuksen menettelyssä.

2. Yleistä

2.1. Tilanne Itämeren kalakantojen osalta on melko hyvä. Sekä jäsenmailla että Itämeren muilla mailla on kuitenkin paljon kalastuskapasiteettia Itämerellä.

2.2. Itämeren kalastusta on säädelty yhtenäisesti Itämeren kalastuskomission johdolla vuodesta 1974 ja yhtenäisyys tulisi säilyttää Itämeren kalastusponnistusten säätelyä kehitettäessä.

2.3. Komitea toteaa, että komission ehdotus perustuu yhteisön erikoiskalastusjärjestelmän periaatteille.

2.4. Komitean mielestä komission tulee huolehtia siitä, ettei erikoislupajärjestelmän käyttöönotto johda Itämeren ja sen lahtien kalakantojen ylikalastamiseen esitettyjen kalojen osalta. Komission tulisi lisäksi opastaa ja neuvoa jäsenvaltioita erikoislupajärjestelmän soveltamisessa sekä tietojen keräämisessä.

2.5. Komitea katsoo, että neuvoston päättäessä uusista pyyntiponnistustasoista tulisi sen ottaa huomioon myös YK:n merioikeussopimuksen periaatteet sekä käytettävissä oleva tieteellinen tieto Itämeren eri kalakantojen säätelytarpeesta.

2.6. Komission tulee edistää tutkimusta pyyntiponnistusten eri tasojen saaliinarvioinnista eri kalalajeille yhteistyössä Itämeren kalastuskomission ja ICES:n (*International Commission Exploring the Seas*) kanssa.

3. Erityistä

3.1. Komitean mielestä komission tulee toimia yhteistyössä Itämeren kalastuskomission ja ICES:n kanssa siten, että kaikki Itämerellä kalastavat valtiot siirtyvät samanaikaisesti ja mahdollisimman pian erityiskalastuslupajärjestelmän soveltamiseen.

3.2. Komitea ehdottaa muutettavaksi 5 artiklaa seuraavasti:

"... 8 artiklan 4 kohdan mukaisesti ja siinä säädettyä menettelyä noudattaen..."

3.3. Komitea huomauttaa, että komission ehdotuksen 5 artiklan mahdollistamiin uusiin pyyntiponnistelutasoihin tulee kaikkien Itämerellä pyytävien alusten siirtyä samanaikaisesti.

3.4. Komitea pitää oikeana, että asetusehdotus koskee perpendikkeliväliltään yli 15-metrisiä aluksia.

Bryssel, 26. helmikuuta 1997.

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Tom JENKINS

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta "Ehdotus neuvoston asetukseksi (EY) lopullista viininviljelyaloista luopumista koskevan palkkion myöntämisestä viinivuosi 1988/1989–1997/1998 annetun asetuksen (ETY) N:o 1442/88 muuttamisesta"

(97/C 133/08)

Neuvosto päätti 30. tammikuuta 1997 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 43 ja 198 artiklan mukaisesti pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta ehdotuksesta.

Asian valmistelusta vastannut maa- ja kalatalousjaosto antoi lausuntonsa 6. helmikuuta 1997. Esittelijänä oli Leopoldo Quevedo Rojo.

Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 26. ja 27. helmikuuta 1997 pitämässään 343. täysistunnossa (helmikuun 26. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 93 ääntä puolesta, 3 ääntä vastaan, ja 5 pidättyi äänestämästä.

Komitea toteaa, että tietyt jäsenmaat ovat myöhässä päättäessään alueista, joilla voidaan myöntää lopullista viininviljelyaloista luopumista koskeva palkkio neuvoston 24. toukokuuta 1988 antamaa asetusta (ETY) N:o 1442/88 muuttavan neuvoston 30. heinäkuuta 1996 antaman asetuksen (EY) N:o 1595/96 mukaisesti. Jaosto hyväksyy komission ehdotuksen pidentää määräaikaa (31. joulukuuta 1996), johon mennessä edunsaajien tulee jättää kyseiset hakemukset jäsenvaltioiden nimeämille viranomaisille.

Toimenpide onkin välttämätön, jottei markkinointivuoden 1996/1997 palkkioiden maksu ja siten viininviljelyalan markkinoiden tasapainoa tavoitteleva väline joudu vaaraan.

Bryssel, 26. helmikuuta 1997.

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Tom JENKINS

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta "Ehdotus neuvoston direktiiviksi rehuissa olevien entsyymien, mikro-organismien ja niistä saatavien valmisteiden käytöstä ja kaupan pitämisestä annetun direktiivin 93/113/EY muuttamisesta"

(97/C 133/09)

Neuvosto päätti 14. helmikuuta 1997 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 43 ja 198 artiklan mukaisesti pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta ehdotuksesta.

Asian valmistelusta vastannut maa- ja kalatalousjaosto antoi lausuntonsa 6. helmikuuta 1997. Esittelijänä oli Sergio Colombo.

Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 26. ja 27. helmikuuta 1997 pitämässään 343. täysistunnossa (helmikuun 26. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon äänin 96 puolesta, 3 vastaan, ja 2 pidättyi äänestämästä.

Komitea panee merkille niiden lupahakemusten suuren määrän, jotka jäsenvaltiot lähettivät komissiolle 14. joulukuuta 1993 annetun direktiivin 93/113/EY mukaisesti ennen 1. tammikuuta 1996 ja jotka koskevat rehuissa olevien entsyymien, mikro-organismien ja niistä saatavien valmisteiden väliaikaista käyttöä ja kaupan pitämistä.

Komitea on komission tavoin huolissaan vaikeuksista tarkastaa näin suurta asiakirjamäärää niin tarkasti ja perusteellisesti kuin vaikea aihe edellyttäisi. Monia asiakirjoja on täydennettävä lisätiedoilla kyseisen direktiivin 5 artiklassa mainitun 12 kuukauden määräajan kuluessa (1. tammikuuta 1996 ja 1. tammikuuta 1997 välisenä aikana).

Komitea hyväksyy siis komission ehdotuksen siirtää 1. päivään tammikuuta 1998 määräaika, johon mennessä on todettava, ovatko tuotteet käyttöturvallisuuden ja tehokkuuden osalta 23. marraskuuta 1970 annetussa direktiivissä 70/524/ETY vahvistettujen edellytysten mukaisia, jotta ne voidaan hyväksyä lisäaineiksi. Määräajan siirtäminen ei kuitenkaan saa merkitä tällaisen lykkäysmenettelyn jatkamista kerran toisensa jälkeen.

Bryssel, 26. helmikuuta 1997.

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Tom JENKINS

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta "Ehdotus neuvoston asetukseksi (EY) yhteisön menettelystä eläinlääkejäämien enimmäismäärien vahvistamiseksi eläinperäisissä elintarvikkeissa annetun asetuksen (ETY) N:o 2377/90 muuttamisesta"

(97/C 133/10)

Neuvosto päätti 19. joulukuuta 1996 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 43 artiklan mukaisesti pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta ehdotuksesta.

Asian valmistelusta vastannut ympäristönsuojelu-, kansanterveys- ja kuluttajajasto muodosti valmisteluryhmän ja nimitti esittelijäksi Sergio Colombo.

Talous- ja sosiaalikomitea nimitti 26. helmikuuta 1997 pitämässään 343. täysistunnossa Sergio Colombon yleisesittelijäksi ja hyväksyi seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 77 ääntä puolesta, 2 vastaan, ja 2 pidättyi äänestämästä.

Komitea toteaa, että kyseessä oleva muutos koskee erilaisia menettelyyn ja määräpäiviin liittyviä näkökohtia, joista jokaista käsitellään erikseen. Ottaen huomioon, että oikeudellisen tyhjiön vuoksi asia on kiireellinen, komitea ilmaisee kantansa ehdotukseen sisältyvistä menettelyyn ja määräaikoihin liittyvistä näkökohdista ja palaa mahdollisesti jatkossa esiin tuleviin perusongelmiin heti, kun komissio esittää uusia ehdotuksia.

1. Johdanto

1.1. Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2377/90⁽¹⁾ tavoitteena on:

- poistaa eläinlääkkeiden ja elintarvikkeiden vapaan liikkumisen esteet Euroopan unionissa eläinperäisten elintarvikkeiden eläinlääkejäämien osalta;
- suojella kansanterveyttä.

1.2. Tammikuun 1. päivästä 1992 lähtien lupa uusien eläinlääkkeiden markkinoille saattamiseen on edellyttänyt jäämien enimmäismäärien vahvistamista.

1.3. Ennen vuotta 1992 sallittujen aineiden osalta asetuksessa säädetään, että jäämien enimmäismäärät on vahvistettava ennen tammikuun 1. päivää 1997.

1.4. Asetuksen mukaisesti komissio on aloittanut työnsä eläinlääkekomitean tieteellisen lausunnon ja sääntelykomitean menettelyn perusteella. Se on hyväksynyt laillisesti sitovan päätöksen, jossa 282 ainetta luokitellaan yhteen asetuksen neljästä liitteestä:

- liite I käsittää aineet, joiden jäämille on mahdollista vahvistaa enimmäismäärä;
- liite II käsittää aineet, joilla ei ole kyseistä rajoitusta;

- liite III käsittää aineet, joiden jäämille vahvistetaan tilapäinen enimmäismäärä tieteellisten tietojen puuttuessa;
- liite IV käsittää aineet, jotka ovat minä tahansa määrinä vaarallisia kuluttajien terveydelle.

2. Menettelyn mukauttamisen tarve

2.1. Kyseessä olevan tekstin muutosehdotuksella pyritään ensi sijassa mukauttamaan jäämien enimmäismäärien määrittämismenettely yhteisön menettelyissä asetuksen (ETY) N:o 2309/93⁽²⁾ sekä neuvoston direktiivien 93/40/ETY⁽³⁾ ja 93/41/ETY⁽⁴⁾ hyväksymisen myötä tapahtuneisiin merkittäviin muutoksiin.

2.2. Näillä säädöksillä vahvistetaan ihmisten ja eläinten käyttöön tarkoitettuja lääkkeitä koskeva yhteisön luvananto- ja valvontamenettely ja perustetaan Euroopan lääkearviointivirasto.

2.3. Eläinlääkekomitea toimii vastedes lääkearviointiviraston yhteydessä, jonka tehtäviin kuuluu myös antaa lausunto eläinlääkejäämien hyväksyttävistä enimmäismääristä eläinperäisissä elintarvikkeissa.

2.4. Päätöksentekoa on kuitenkin sopeutettava asetuksessa (ETY) N:o 2309/93 vahvistettuun, ns. keskitettyyn menettelyyn.

2.5. Toiseksi on käynyt tarpeelliseksi mukauttaa menettelyä siten, että täytetään Uruguayin kierroksen monenvälisissä neuvotteluissa sovitut velvoitteet, jotka liittyvät terveyden ja kasvinsuojelun toimenpiteitä koskevaan sopimukseen. Yhteisön tuomioistuin hyväksyi sopimuksen neuvoston päätöksellä 94/800/ETY⁽⁵⁾ jou-

(1) EYVL N:o L 224, 18.8.1990, s. 1

(2) EYVL N:o L 214, 24.8.1993, s. 1

(3) EYVL N:o L 214, 24.8.1993, s. 31

(4) EYVL N:o L 214, 24.8.1993, s. 40

(5) EYVL N:o L 336, 23.12.1994

lukuun 22. päivä 1994. Avoimuutta koskevan veloitteen täyttymiseksi onkin tarpeen määrätä kohtuulliset määräajat, joiden kuluessa kuullaan Maailman kaupparjestön jäseniä.

2.6. Komitean mukaan artiklaan 7, 8, 10 ja 12 ehdotetut muutokset ovat yhdenmukaisia uuden lääkkeitä koskevan sääntökehyksen sekä kansainvälisten sitoumusten kanssa.

3. Määräajan muuttamisen tarve käytössä olevien aineiden osalta

3.1. Uusia aineita koskevien määräysten ollessa selvillä komissio pyytää, että määräaikaa siirretään 1. päivään tammikuuta 1999 niiden aineiden osalta, jotka ovat jo käytössä ja joita koskevat asiakirjat on toimitettu Euroopan lääkearviointivirastolle 1. tammikuuta 1996 mennessä.

3.2. Pyyntöä perustellaan seuraavasti:

- a) virasto aloitti toimintansa Lontoossa vasta 1. tammikuuta 1995,
- b) teollisuudella on ollut vaikeuksia kerätä tarvittavia tietoja asiakirjojen laatimista varten ja kansallisilla viranomaisilla on ollut vaikeuksia arvioida tietoja,
- c) viraston tutkittavaksi on tullut suuri määrä tuotteita; asetuksen sivulla 6 oleva taulukko antaa asiasta kuvan sekä määrälliseltä että ajalliselta kannalta,
- d) kansainvälisistä sopimuksista johtuvat kuulemisveloitteet ovat pidentäneet hallinnollista käsittely-aikaa,
- e) päätöksiä on mahdoton nopeuttaa, jos halutaan taata lääkekaupalle välttämätön avoimuus. Onkin jatkettava oikeaa ja tiukkaa menettelyä, joka on edellytyksenä kuluttajansuojalle.

3.3. Komitean on hyväksyttävä artiklan 14 ensimmäisessä ja toisessa kohdassa mainittu lykkäys, kun otetaan huomioon jo käytössä olevien aineiden tutkimustahti ja se, että vielä 200 ainetta on tutkimatta.

3.4. Jos ajatellaan tekniseltä kannalta, paljonko aikaa tarvitaan tarkkaan tutkimukseen, joka on välttämätön kuluttajansuojan ja eläinten terveyden takaamiseksi, ja jotta voidaan välttää jatkuvia määräaikojen pidennyk-

siä, komitean mielestä kaksi vuotta ei ole riittävä aika. Näin voidaan päätellä myös Euroopan lääkearviointiviraston keräämien tietojen pohjalta. Komitea ehdottaa, että ehdoton määräaika asetetaan 1. päivään tammikuuta 2000.

3.5. Työtahtia ei määräajan siirtämisestä huolimatta saa missään nimessä hidastaa. Komitea toteaaakin huolestuneena, että jäsenvaltiot eivät ole tähän mennessä pystyneet vapauttamaan määrärahoja ja riittävää määrää henkilökuntaa tarkistustyöhön. Tämä onkin yhtenä syynä viivästytykseen. Jos uusia määräaikoja halutaan noudattaa kuluttajien suojelun sekä eläinlääkkeiden saatavuuden ja liikkumisen turvaamiseksi, on kiireesti ryhdyttävä tutkimaan rahoitus- ja henkilöstövoimavarojen optimointia ja saatavuutta sekä Euroopan että kansallisella tasolla.

3.6. Kun otetaan huomioon, että jo käytössä olevia aineita koskevia asiakirjoja ei voida enää toimittaa, komitea suosittaa, että hyväksytään menettely, jonka puitteissa virasto voi tutkia erikseen aineet, joita koskevat asiakirjat on jätetty vuoden 1996 aikana ja joilla on erityistä terapeuttista vaikutusta.

4. Jäämien enimmäismäärien vahvistaminen kliinisissä kokeissa

4.1. Muutoksessa käsitellään myös lääkkeiden kliinisissä kokeissa käytettyjen eläinten ongelmaa.

4.2. Direktiivin 81/851/ETY⁽¹⁾ 4 artiklan 2 kohdan mukaan ihmisten käyttöön tarkoitettujen elintarvikkeiden ei saa olla peräisin tällaisista eläimistä, jollei jäämien enimmäismääriä ole vahvistettu ja sopivaa odotusaikaa asetettu. Näin ollen tammikuun 1. päivästä 1997 lähtien kokeissa käytetyistä eläimistä peräisin olevat elintarvikkeet ja mahdollisesti myös eläimet on tuhottava, jollei enimmäismääriä ole määritetty.

4.3. Lisäämällä uuden 4 a artiklan käsiteltävänä olevaan asetukseen komissio ehdottaa väliaikaisen enimmäismäärän asettamista sekä sen soveltamista määrätyn odotusajan, joka on enintään kaksi vuotta.

4.4. Asetusta täydennettäisiin lisäksi tilapäisellä liitteellä (III a). Siihen kuuluisivat kokeiluvaiheessa olevat aineet, jolle määrättäisiin väliaikaiset enimmäismäärät ja aiheelliseksi katsottu odotusaika kuluttajien terveysuojelun takaamiseksi.

4.5. Koska kuluttajansuoja on taattu kansallisella tasolla direktiivin 93/40/ETY mukaisin säännöksin ja direktiivin 92/18/ETY mukaisin kliinisin käytännöin,

(¹) EYVL N:o L 317, 6.11.1981, s. 1

komitean mielestä väliaikaisen jäämien enimmäismäärän vahvistaminen ei tuo kuluttajalle mitään lisäturvaa, koska kliinisten kokeiden ensimmäisessä vaiheessa saatavilla olevat tiedot ovat vähäisiä. Tätä käsitystä vahvistavat myös eläinlääkekomitean esittämät varaukset. Eläinlääkekomitea on hyväksymässä asiakirjaa, jossa esitetään komissiolle vaihtoehtoisia ehdotuksia.

Bryssel, 26. helmikuuta 1997.

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Tom JENKINS

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta "Ehdotus neuvoston asetukseksi (EY) maataloustuotteiden luonnonmukaisesta tuotantotavasta ja siihen viittaavista merkinnöistä maataloustuotteissa ja elintarvikkeissa annetun asetuksen (ETY) N:o 2092/91 täydentämisestä kotieläintuotannon osalta"

(97/C 133/11)

Neuvosto päätti 11. syyskuuta 1996 EY:n perustamissopimuksen 43 ja 198 i artiklan mukaisesti pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta ehdotuksesta.

Asian valmistelusta vastannut maa- ja kalatalousjaosto antoi lausuntonsa 6. helmikuuta 1997. Esittelijänä oli Jan Olsson.

Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 26. ja 27. helmikuuta 1997 pitämässään 343. täysistunnossa (helmikuun 26. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 88 ääntä puolesta, kaksi vastaan, ja 17 pidättyi äänestämästä.

1. Yleistä

1.1. Komitea on tyytyväinen komission ehdotukseen ottaa käyttöön luonnonmukaista kotieläintuotantoa koskevat yhteiset säännöt, mutta huomauttaa samalla, että ehdotus tulee kovin myöhään. Myöhästymisen vuoksi on syntynyt eurooppalaisen kuluttajan kannalta epäselviä kansallisia säännöksiä.

1.2. Luonnonmukainen tuotanto lisääntyy nykyään kasvavan kysynnän johdosta. Kehityksessä on kuitenkin huomattavia eroja eri jäsenvaltioiden välillä. Tuotteiden uudet markkinat houkuttelevat myös epäluotettavia tuottajia ja kauppiaita.

1.3. Tämän perusteella on komitean mielestä välttämätöntä lisätä kuluttajien luottamusta luonnonmukaisiin tuotteisiin sekä edistää ympäristölle myönteistä maataloutta yleensäkin.

4.6. Komitea ei siis hyväksy uuden artiklan 4 a ja 14 artiklan kolmannen kohdan lisäämistä. Komitea pyytää komissiota tekemään uuden ehdotuksen asiasta ottaen huomioon eläinlääkekomitean esittämät ehdotukset kuluttajien suojelun sopeuttamiseksi vaatimukseen välttää aina kuin mahdollista kokeisiin käytettyjen eläinten hävittäminen.

1.4. Kuluttajan valitessa luonnonmukaisesti tuotettuja eläintuotteita hänen ostopäätöksensä ensisijainen peruste on tietoinen kannanotto sellaisen tuotantotavan puolesta, joka perustuu luonnolliseen kiertokulkuun ja jossa rajallisia voimavaroja käytetään mahdollisimman tehokkaasti ja säästeliäästi. Luonnonmukaisesta tuotannosta voi näin tulla kierrätysyhteiskuntaan – jolle on tyypillistä ”kestävä kulutus” – tähtäävän kehityksen kärki.

1.5. Monien kuluttajien kohdalla toisen hyvin tärkeän perusteen luonnonmukaisien tuotteiden valinnan puolesta muodostavat eettiset syyt ja huoli eläinten terveydestä ja hyvinvoinnista.

1.6. Jotta kuluttajat voivat luottaa luonnonmukaiseen tuotantoon, sen tulee täyttää tietyt selvät, kaikissa jäsenvaltioissa yhtenäiset ja yhdenmukaiset ehdot, joiden valvonnan tulee myös olla luotettavaa.

1.7. Kuluttajat ovat hyvin kiinnostuneita luonnonmukaisien ja kohtuuhintaisten tuotteiden lisääntyvästä

tarjonnasta. Luonnonmukaisesti tuotettujen elintarvikkeiden tulisi päätyä kaikkien ruokapöytään eikä olla ainoastaan pienelle kuluttajaryhmälle suunnattuja erikoistuotteita.

1.8. Tämän vuoksi komitea haluaa korostaa, ettei aiheeseen liittyvällä asetuksella saa asettaa kohtuuttomia sääntö- tai kustannusesteitä niille viljelijöille, jotka haluavat ryhtyä viljelemään luonnonmukaisesti. Osassa 2 käsitellään tarkemmin ehdotuksia, joilla pyritään välttämään tällaisia esteitä.

1.9. Mitä asetusehdotukseen tulee, komitea toteaa, että esitetyt säännökset ovat monessa suhteessa liian yleisiä eivätkä poikkea tavanomaiseen tuotantoon liittyvistä säännöistä ja hyvästä käytännöstä.

1.10. Koska luonnonmukaista tuotantoa koskevat säännökset ovat liian yleisiä ja epätarkkoja, asetus jää oikeusvaikutukseltaan heikoksi.

1.11. Samalla komitea katsoo kuitenkin, että asetus on eräissä suhteissa liiankin yksityiskohtainen. Tästä esimerkkinä ovat esim. alhaisinta teurasikää koskevat säännöt.

1.12. Tämän vuoksi komitea ehdottaakin, että asetuksessa ja sen liitteissä keskityttäisiin määrittelemään pelkät vähimmäisvaatimukset, jotka erottavat luonnonmukaisen tuotannon tavanomaisesta ja jotka sen tulee täyttää, jotta tuotteita voidaan markkinoida luonnonmukaisina. Komitea täsmentää näitä vaatimuksia luvussa 2.

1.13. Komitea on samalla tietoinen unionin eri alueiden välillä vallitsevista huomattavista luonnonolosuhteiden ja ilmaston eroista. Myös eri eläinlajien välillä on eroja. Tämän vuoksi täydellinen yhdenmukaistaminen ei ole mahdollista. Niinpä tarvitaankin tiettyä joustavuutta, jotta jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön kansallisia säännöksiä, jotka eivät ole ristiriidassa luonnonmukaiselle tuotannolle asetettävien oleellisten vaatimusten kanssa ja jotka eivät myöskään vääristä kilpailua. Kansallisen todistusviranomaisen tulee täyttää eurooppalaiset standardit EN 45011 ja 45012.

1.14. Komitea katsoo, että päätökset em. eroihin perustuvista säännöistä tulee tehdä kansallisen valvontaviranomaisen, asianomaisten tuottajajärjestöjen, valvontaelinten ja kuluttajien edustajien yhteistyönä. Päätös tulee tämän jälkeen saattaa komission ja jäsenvaltioiden tietoon huomautusten tekemistä varten. Mikäli huomautuksia on jätetty, niihin sovelletaan asetuksessa (ETY) N:o 2092/91 olevan 14 artiklan i alakohdan mukaista menettelyä.

1.15. Asetuksen muuttaminen edellä mainittujen periaatteiden mukaisesti olisi askel kohti EU:n maatalouspolitiikan sääntöjen yksinkertaistamista, joka lisäisi kuluttajien ja yleisön ymmärrystä ja luottamusta sitä kohtaan. Lisäksi selviin perusteisiin nojautuva yksinkertaistaminen helpottaisi sekä tuottajien että kuluttajien

kannalta tyydyttävään kansainväliseen sopimukseen pääsemistä luonnonmukaisten tuotteiden kaupasta. Samalla se takaisi tuontituotteiden ja yhteisön tuotteiden väliset oikeudenmukaiset kilpailuehdot.

2. Erityistä

Edellä esitetyn perusteella komitea katsoo, että asetuksen johdanto-osan ja liitteen tulisi sisältää ainoastaan luonnonmukaista tuotantoa koskevat oleelliset vaatimukset sekä määritellä tapaukset, joissa kansalliset poikkeukset ovat mahdollisia. Yleisluontoiset toteamukset, joilla ei ole oikeusvaikutusta ja jotka koskevat myös tavanomaista tuotantoa, tulee poistaa ehdotetusta asetustekstistä.

2.1. Yleiset periaatteet

2.1.1. Komitean mielestä tässä kohdassa tulee ennen kaikkea määritellä olennaiset edellytykset, jotka luonnonmukaisen tuotannon tulee täyttää ja siten vetää raja sen ja tavanomaisen tuotannon välille.

2.1.2. Komitean mielestä näitä edellytyksiä ovat:

- Eläimien ruokinta pääasiassa kasviperäisillä tuotteilla, joiden tuotannossa on noudatettu luonnonmukaisen viljelyn periaatteita.
- Eläinten tulee päästä liikkumaan vapaasti ja niiden elinolojen tulee olla sellaiset, että ne voivat tyydyttää luonnolliset tarpeensa.
- Sairaita eläimiä tulee hoitaa tavanomaisin lääkkein, koska se on normaalin eläinhoidon ja eläinsuojelulainsäädännön mukaista.
- Eläinten lukumäärää pinta-alaan nähden on rajoitettava siten, että kaikkea saastumista vältetään ja että lukumäärä vastaa nitraattidirektiivin määräyksiä. Tämä vastaa enintään kahta nautayksikköä hehtaaria kohti. Lisäksi kansallisen valvontaviranomaisen tulee voida alentaa eläintiheyttä direktiivin ylimmän typpi-kuormitusrajan (170 kg typpeä hehtaaria kohti) edellyttämästä.
- Niiden luonnonmukaisten kasvattajien, joilla ei ole mahdollisuutta tuottaa itse kaikkea tarvitsemaansa rehua tai joilla ei ole riittävästi maata lannan levittämiseksi, tulee tehdä yhteistyötä muiden kohtuullisen välimatkan päässä sijaitsevien luonnonmukaisten viljelijöiden kanssa, jotta tuotanto muodostaa suljetun kierron.
- Alkion siirrot ja kasvua edistävien synteettisten aineiden käyttö sekä geeniteknologiset toimenpiteet tulee kieltää.

- Geenimanipuloidut organismit tulee luonnonmukaisessa viljelyssä kieltää niin rehusa kuin jalostetuissa elintarvikkeissa.
- Tavanomainen ruokinta voidaan samassa tuotantoyksikössä sallia vain luonnonmukaiseen tuotantoon siirtymiseen yhteydessä, ja se tulee erottaa selkeästi luonnonmukaisesta ruokinnasta. Siirtymäkausi saa kestää enintään viisi vuotta, jotta siirtymisestä ei aiheudu tuottajalle liikaa kustannuksia.
- Eläimen leikkaaminen (esim. typistäminen) voidaan sallia vain, mikäli se edistää eläimen terveyttä, hyvinvointia ja hygieniää sekä ihmisten turvallisuutta. Kansallisen valvontaviranomaisen tulee sallia kuohittaminen ja sarvien poistaminen, mikäli se on nimenomaisen tuotannon kannalta välttämätöntä.
- Luonnonmukaisesti kasvatetut eläimet tulee voida erottaa teurastuksen yhteydessä muista, mitä mm. komission hiljattain ehdottama merkintäjärjestelmä tulee helpottamaan. Tiedon eläimen alkuperästä tulee seurata koko teurasruhoa ja sen osia, jotta jatkojalostaja voi käyttää niitä luonnonmukaisten elintarvikkeiden valmistukseen.

2.2. Eläimen alkuperä

2.2.1. Komitean mielestä luonnonmukaisesti kasvatettujen eläinten joukkoon kannan uudistamisen vuoksi tuotavien tavanomaisesti kasvatettujen eläinten lukumäärän rajoittaminen kymmeneen prosenttiin on periaatteessa oikein. Valvontaviranomaisen tulee voida ainoastaan poikkeustapauksissa korottaa tätä osuutta korkeintaan 30 prosenttiin luonnonmukaisen tuotannon yleistymisen nopeuttamiseksi, kuitenkin komission ehdotukseen sisältyviä ehtoja noudattaen.

2.2.2. Komitea hyväksyy komission ehdotuksen, joka koskee tavanomaisesti kasvatettujen kananuorikoiden, kananpoikien, vasikoiden, porsaiden ja mehiläisten tuomista luonnonmukaisesti kasvatettujen joukkoon. Sen mielestä siirtymäkautta tulisi kuitenkin jatkaa aina 31. päivään joulukuuta 2005 asti.

2.3. Siirtymävaihe

2.3.1. Komitea mielestä siirtymävaiheen aikana eläimille syötettävän rehun tulee voida olla peräisin laitumilta ja rehuviljelyaloilta, joilla ollaan siirtymässä luonnonmukaiseen viljelyyn.

2.3.2. Tämä tarkoittaa, että eläintuotannon siirtymävaihe osuu yhteen tilan kasvien viljelyn siirtymävaiheen kanssa.

2.3.3. Samalla tämä edellyttää, että säännölliset tarkastukset kattavat myös koko siirtymävaiheen.

2.3.4. Siirtymäkauden tulee komitean mielestä kasvien viljelyn kohdalla olla vuosi. Kansallisilla valvontaviranomaisilla on jo mahdollisuus määrätä siirtymäkauden pituudeksi vuosi, mutta vuoden takarajan määrittäminen selventää sääntöjä. Vähäpätöistä ei ole sekään, että kuluttajien kannalta harhaanjohtavilta merkinnöiltä voidaan välttyä.

2.4. Ruokinta

2.4.1. Vaikka ehdotuksen pääperiaate on, että eläinten rehun tulee olla peräisin samalta tilalta, on komitean mielestä otettava huomioon maantieteelliset ja ilmastolliset olosuhteet ja sallittava tilojen välillä tapahtuva luonnonmukaisen rehun kuljettaminen ja kaupallinen tai ei-kaupallinen vaihto.

2.4.2. Komitea kannattaa ajatusta, että vuorokauden rehuannoksesta vähintään 70 prosenttia on luonnonmukaista kuitenkin siten, että vuoden keskimääräisestä rehuannoksesta luonnonmukaisen rehun osuus on vähintään 90 prosenttia.

2.4.3. Komitea hyväksyy komission ehdotuksen, jonka mukaan karkearehun osuuden tulee olla vähintään 60 prosenttia, mutta katsoo, että kansallisen valvontaviranomaisen tulee voida alentaa osuutta 50 prosenttiin, mikäli se on tuotannon kannalta välttämätöntä.

2.4.4. Asetuksen liitteissä on mainittu rehuja täydentävät tuotteet, hyväksytyt ravinneliset sekä muut luonnonmukaisessa viljelyssä hyväksytyt tuotteet.

2.4.5. Kokemus on osoittanut, että edellisen kaltaisia hyväksytyjen tuotteiden luetteloita on vaikea laatia ja muuttaa. Uusien tuotteiden kehittäminen estyy ja eikä luetteloissa oteta riittävästi huomioon eri alueiden erilaisia luonnonolosuhteita ja perinteitä.

2.4.6. Tietyillä alueilla on luonnonmukaisen tuotannon mahdollistamiseksi voitava ilmastollisista syistä käyttää rehunsäilöntäaineena muurahais- ja propionihappoa. Tämänkaltaisen poikkeuksen hyväksymiseksi jäsenvaltioiden on sovellettava komitean kohdassa 1.14 ehdottamaa menettelyä.

2.4.7. Komitean mielestä porsaiden ja siipikarjan kasvatuksessa on oltava mahdollista käyttää rehua, jolla varmistetaan, että ne saavat riittävästi niille luonnostaan tarpeellisia eläinproteiineja. Vaihtoehtoisesti tulee synteettiset aminohapot sallia, mikä merkitsee ympäristön typpikuormituksen alenemista, koska valkuaisainepitoisten kasvien viljelyalaa voidaan pienentää. Tällä

tavoin luonnonmukaisesti tuotetut eläinperäiset elintarvikkeet tulee merkitä.

2.4.8. Komitea katsoo, että komission tulee ennen kaikkea laatia eläinten rehulle ja lisäravinnolle asetettavat entistä tarkemmat vaatimukset, jotka täytettyään ne voidaan ottaa rehuja täydentävien tuotteiden listalle. Kohdassa 1.14 esitettyä menettelyä soveltamalla voidaan ottaa huomioon tiettyjä alueita ja eläinlajeja koskevat erityisedellytykset.

2.5. *Sairauksien ennaltaehkäisy ja eläinlääkinnälliset hoidot*

2.5.1. Komitea on komission ehdotuksen kanssa samaa mieltä siitä, että tavanomaisten lääkkeiden ennaltaehkäisevä käyttö on kiellettävä, mutta katsoo, että eläinlääkintäviranomaisten tulee voida myöntää poikkeuslupa koko karjan terveyden suojelemiseksi ja hengenvaarallisten epidemioiden torjumiseksi.

2.5.2. Komitea haluaa korostaa, että sairaiden eläinten tulee saada eläinlääkärin valvonnassa voimassa olevien eläinsuojelumääräysten mukainen riittävä hoito.

2.5.3. Komitea on komission ehdotuksen kanssa samaa mieltä siitä, että synteettisten lääkkeiden käytön jälkeisen varoajan on oltava kaksinkertainen tavanomaiseen tuotantoon verrattuna.

Mikäli eläintä hoidetaan lääkkeillä useammin kuin kaksi kertaa vuoden aikana komitea katsoo, ettei siitä jalostettavia tuotteita sen jälkeen voida myydä luonnonmukaisina. Lisäksi komitean mielestä asiasta vastaavan valvontaelimen tulee selvittää sairastumisten syyt ja varmistaa, että kasvattaja poistaa ne.

2.5.4. Asetuksella kielletään kasvua edistävät valmisteet. Komitea haluaa korostaa, että tämän kiellon tulee ehdottomasti kattaa eläinlajeista riippumatta tilan koko eläinkanta.

2.5.5. Mehiläishoidossa tulee sallia ainoastaan muurahaishappo.

2.6. *Karjankasvatuksessa käytettävät rakennukset ja ulkoalueet*

Komitea katsoo, että komission ehdotuksen kasvatuksessa käytettäviä rakennuksia, eläinten ulkoilua, varastointivälineitä, karjan jätevesiä ja rehun puristenesteitä koskevat osat muodostavat sopivan yleiskehyksen. Kasvatusolot vaikuttavat merkittäväällä tavalla lihan laatuun, ja luonnonmukaista lihaa koskevien standardien tulee olla korkeita. Maiden väliset ilmastolliset ja muut erot huomioon ottaen jäsenvaltioille tulee kuitenkin jättää tietty liikkumavara, joka ei kuitenkaan saa johtaa kilpailun vääristymiseen.

Bryssel, 26. helmikuuta 1997.

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Tom JENKINS

LIITE

talous- ja sosiaalikomitean lausuntoon

Seuraavat muutosehdotukset hylättiin käsittelyssä:

Kohta 2.1.2, ensimmäinen luetelmakohta

Korvataan seuraavasti:

”Kasvinsyöjäeläinten ruokinta heti kun mahdollista yksinomaan kasviperäisillä tuotteilla, joiden tuotannossa on noudatettu luonnonmukaisen viljelyn periaatteita”

Perustelu

Nykyinen muotoilu ei välttämättä takaa kuluttajille riittävää suojaa.

Äänestyksen tulos

Jaa-ääniä: 33, ei-ääniä: 39, tyhjiä: 17.

Kohdan 2.1.2, neljäs luetelmakohta

Korvataan maininta ”että kaikkea saastumista vältetään” maininnalla ”että saastumista vähennetään”.

Perustelu

Aina ei ole mahdollista välttää saastumista, mutta sitä voidaan vähentää.

Äänestyksen tulos

Jaa-ääniä: 31, ei-ääniä: 40, tyhjiä: 18.

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta "Ehdotus neuvoston direktiiviksi todistustaakasta sukupuoleen perustuvissa syrjintätapauksissa"

(97/C 133/12)

Neuvosto päätti 17. lokakuuta 1996 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 198 artiklan ja sosiaalipolitiikkaa käsittelevässä pöytäkirjassa N:o 14 olevan 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta ehdotuksesta.

Asian valmistelusta vastannut sosiaali-, perhe-, koulutus- ja kulttuuriasiain jaosto antoi lausuntonsa 13. helmikuuta 1997. Esittelijänä oli Anne-Marie Sigmund.

Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 343. täysistunnossaan 26. helmikuuta 1997 seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 103 ääntä puolesta, 13 ääntä vastaan, ja 26 pidättyi äänestämästä.

1. Johdanto

1.1. Yhteisöllä on ollut jo 20 vuoden ajan merkittävä osa naisten yhteiskunnallisen tasa-arvon edistämisessä. Nojautuen perustamissopimuksen 119 artiklaan (jossa säädetään samapalkkaisuusperiaatteesta) yhteisö on juurruttanut tasavertaisen kohtelun periaatteen työelämän piiriin ja monille sosiaaliturvan aloille. Tämän lisäksi neuvosto on antanut kuusi direktiiviä, kaksi suositusta ja kymmenen päätöslauselmaa miesten ja naisten yhtäläisistä mahdollisuuksista ja tasavertaisesta kohtelusta.

1.2. Laajasta oikeudellisesta kehiksestä huolimatta tasavertaista kohtelua ja yhtäläisiä mahdollisuuksia ei ole vielä täysin taattu. Syrjinnän uhrien kohtaamat menettelytekniset ongelmat ja heidän tietämättömyytensä omista oikeuksistaan heikentävät usein yhteisön lainsäädännössä säädetyn perussuojan tehoa.

1.3. Komissio teki jo 27. toukokuuta 1988 ehdotuksen neuvoston direktiiviksi todistustaakasta miesten ja naisten samapalkkaisuuden ja tasa-arvoisen kohtelun alalla⁽¹⁾.

Komitea kannatti lokakuun 27. päivänä 1988 antamassaan lausunnossa komission ehdotusta ja painotti 24. huhtikuuta 1986 hyväksytyssä miesten ja naisten tasa-arvoisia mahdollisuuksia koskevassa toimintaohjelmassa (1986–1990) esitettyjen vaatimusten ajankohdaisuutta.

Komission ehdotusta käsiteltiin neuvostossa moneen kertaan vuosina 1988–1994, ja sitä täytyi muuttaa useaan otteeseen, ennen kuin se hyväksyttiin neuvostossa. Neuvoston kokouksessa 23. marraskuuta 1993 yksitoista silloisista kahdestatoista jäsenvaltiosta pääsi yksimielisyyteen huomattavasti muutetusta direktiiviehdotuksesta. EY-sopimuksen 100 ja 235 artiklan edellyttämää täyttä yksimielisyyttä ei kuitenkaan saavutettu.

Tammikuussa 1994 Euroopan parlamentti kehotti eurooppalaista sosiaalipolitiikkaa koskevaa valkoista kirjaa koskevassa päätöslauselmassaan komissiota tekemään uuden direktiiviehdotuksen. Komissio hyväksyi 5. heinäkuuta 1995 työmarkkinaosapuolten kuulemisen sellaisen asiakirjan pohjalta, jossa kerrattiin todistustaakkaa koskevat komission aiemmat toimet ja ehdotukset.

Kahdessa yhteydessä kuultujen järjestöjen yhteinen kanta oli, että on äärimmäisen tärkeää soveltaa moitteettomasti miesten ja naisten yhtäläisiä mahdollisuuksia koskevaa yhteisön lainsäädäntöä.

Työmarkkinaosapuolet eivät kuitenkaan halunneet solmia sosiaalipolitiikasta tehdyn sopimuksen 4 artiklan mukaista sopimusta.

Näin ollen komissio teki 17. heinäkuuta 1996 "ehdotuksen neuvoston direktiiviksi sukupuoleen perustuvissa syrjintätapauksissa"⁽²⁾.

2. Yleistä

2.1. Komitea on yleisesti ottaen tyytyväinen komission aloitteeseen tehdä kyseinen direktiiviehdotus. Se on myös komission kanssa samaa mieltä siitä, että yhteisötoimi on tarpeen tasavertaisen kohtelun periaatteen noudattamisen ja toteuttamisen takaamiseksi nykyistä paremmin.

2.2. Komitea katsoo, että sukupuolten tasavertainen kohtelu täytyy perustavanlaatuisena oikeudenmukaisuuden edellytyksenä voida toteuttaa myös käytännössä. Siksi komitea tukee toimia sellaisten vaikeuksien voittamiseksi, joihin ne, joilla on valitusoikeus, nykyisin törmäävät.

2.3. Komitea ei kuitenkaan yhdy komission perusteluosassa ilmaisemaan näkemykseen siitä, ettei ehdotettu

⁽¹⁾ EYVL N:o C 176, 5.7.1988

⁽²⁾ KOM(96) 340 lopull.

toimenpide voi synnyttää pk-yritysten perustamista, ylläpitoa ja kehittämistä haittaavia hallinnollisia esteitä.

Valitukset esitetään usein vasta pitkän ajan kuluttua niihin johtaneesta tapauksesta. Juuri pienten ja keskikokoisten elinkeinon- ja liikkeenharjoittajien, käsityöläisten, vapaiden ammattien harjoittajien ja maatalousyri-tysten saattaa olla vaikeaa tai jopa mahdotonta esittää vastaavaa todistusaineistoa, sillä niiden ei pieneen kokonsa vuoksi ole välttämättä tarpeen kirjata muutenkin selkeitä organisatorisia ja työhön liittyviä menettelyjä. Toisaalta dokumentointivelvollisuus aiheuttaisi tällaisille yrityksille mahdollisesti kestäättömän hallinnollisen ja taloudellisen lisärasituksen.

Komitea haluaa kuitenkin tehdä selväksi, että näistä epäilyistä huolimatta komitean pääosiltaan kannattama direktiivi koskee rajoituksetta myös pk-yrityksiä.

Muutoin komitea toivoo, että komissio ottaa tämän asiointilan huomioon asianomaisin toimin pk-yritysten luomista, ylläpitoa ja kehittämistä edistävissä ohjelmissaan. Oikeusturvavasyistä tätä ei voida kuitenkaan ottaa huomioon tulevaa direktiiviä sovellettaessa.

2.4. Direktiiviä on tarkoitus soveltaa kaikkiin sukupuolen perusteella tapahtuvaa syrjintää koskeviin yhteisön nykyisiin säännöksiin, joissa ei nimenomaisesti kielletä tämän direktiivin soveltamista. Elleivät jäsenvaltiot toisin määrää, tämä direktiivi ei koske rikosasioita.

2.5. Direktiiviehdotuksessa käsitellään kolmea aihepiiriä:

- välillisen syrjinnän käsite (2 art.),
- todistustaakka (4 art.),
- menettelyt (5 art.).

3. Erityistä

3.1. Välillinen syrjintä (2 art.)

3.1.1. Toistaiseksi yhteisön lainsäädännössä ei määritellä ”välillisen syrjinnän” käsitettä. Asiaa koskevissa direktiiveissä käsitettä käytetään sitä määrittelemättä. Tällä hetkellä välillisen syrjinnän käsite on määritelty vain Irlannin, Italian ja Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännössä.

3.1.2. Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on kuitenkin viime vuosina luonut varsin yhtenäisen ja selkeän oikeuskäytännön. Tuomioistuimen mukaan välillinen syrjintä on kyseessä, jos ”jokin puolueettomalta vaikuttava säännös, peruste tai käytäntö vaikuttaa huomattavasti suurempaan osaan toista sukupuolta olevia henkilöitä”.

3.1.3. Komissiolla on sama lähtökohta. TSK on tyytyväinen siihen, että ”välillinen syrjintä” määritellään direktiivissä tuomioistuimen määrittelyperusteiden mukaisesti, sillä näin edistetään oikeussuojaa. Lisäksi näin korostetaan kyseisen käsitteen merkitystä. Tämän määritelmän pitäisi helpottaa kansallisia viranomaisia päättämään itsenäisesti yksittäistapauksissa, onko kyseessä välillinen syrjintä.

3.1.4. Komitean mielestä viittaus siviilisäättyyn tai perhesuhteisiin on käsitettävä esimerkinomaisesti. Direktiivitekstin ilmaus ”erityisesti” saattaa johtaa väärin tulkintoihin. Komitea ehdottaakin, että sana ”erityisesti” korvataan sanalla ”esimerkiksi”.

3.2. Todistustaakka (4 art.)

3.2.1. Vaikka komissio sanoo ehdotuksensa peruste- luosassa yksiselitteisesti, ettei sen tarkoituksena ole 4 artiklan 1 kohdassa säätää todistustaakan täydellisestä kääntämisestä, tämä ei käy direktiivitekstistä riittävän selkeästi ilmi.

3.2.2. Komitea katsoo, että todistustaakkakäytännön eri näkökohdat huomioon ottaen 4 artiklaa täytyy yksinkertaistaa, selventää ja rajata.

Vaikuttaa asianmukaiselta, että toisaalta säädetään vastaajana olevalle työnantajalle myötävaikutus- ja selvitysvelvollisuus, toisaalta määrätään, minkälaista näyttöä syrjinnästä voidaan vaatia.

3.2.3. Komitea ehdottaa, että tasa-arvoperiaatteen oikeudellisen toteutumisen varmistamiseksi säädetään, että todistustaakka säilyy pääasiassa kantajalla, mutta sukupuoleen perustuvaa syrjintää merkitsevien tosiasioiden osalta riittää, kun kantaja esittää ne siten, että niiden perusteella voidaan olettaa syrjintää tapahtuneen. Tämä tarkoittaa, että oikeuden ei tarvitse – toisin kuin useissa kansallisissa oikeusjärjestelmissä – pitää lähes kiistattomasti todistettuna, että syrjintää on tapahtunut (tämä tekisi kanteen nostamisesta syrjintätapauksissa käytännössä äärimmäisen vaikeaa), vaan riittää, että oikeus kaikki seikat huomioon ottaen pitää tätä varsin todennäköisenä. Näin ollen sukupuoleen perustuvan syrjinnän kohdalla riittää perusteltu oletus huonommas- ta kohtelusta. Tämä vapauttaa kantajaosapuolen vai- keasta velvollisuudesta näyttää oikeudelle jäännökset- tömästi toteen, että syrjintää on tapahtunut.

Kulloisessakin tapauksessa jäsenvaltion oikeusistuimen tuomarien on arvioitava esitetyt väitteet kansalliset säädökset huomioon ottaen.

Tällainen järjestely olisi komitean mielestä tasapuolinen, sillä se helpottaa kantajan todistustaakkaa, mutta antaa

myös vastaajalle mahdollisuuden selvittää, ettei kyseessä ole sukupuoleen perustuva syrjintä.

3.2.4. Komissio toteaa myös perusteluissaan, ettei halua todistustaakan täydellistä kääntämistä. Selitysten kohta 27. ei komitean mielestä kuitenkaan vastaa 4 artiklan 1 kohdan muotoilua.

3.2.5. Komitea ehdottaakin mahdollisimman selkeän muotoilun vuoksi seuraavaa:

3.2.5.1. Ehdotuksen 4 artiklan otsikko olisi muotoiltava seuraavasti:

”Sukupuoleen perustuvan syrjinnän näyttäminen toteen”

3.2.5.2. Ehdotuksen 4 artiklan 1 kohta tulisi muotoilla seuraavasti:

”Jäsenvaltiot varmistavat kansallisten oikeusjärjestelmiensä mukaisesti seuraavaa:

- a) kun henkilö, joka katsoo kärsineensä siitä, että hänen kohdallaan ei ole sovellettu tasa-arvoisen kohtelun periaatetta, esittää tuomioistuimessa tai muussa toimivaltaisessa elimessä todisteen, jonka perusteella voidaan todistetusti olettaa, että kyseessä on sukupuoleen perustuva syrjintä, todistustaakka siirretään vastaajalle, jonka on näytettävä toteen, ettei tasa-arvoisen kohtelun periaatetta ole rikottu. Näytön pieninkin riittämättömyys tulkitaan kantajan edun mukai-

sesti sikäli kuin tämä on esittänyt perustellun syrjintäoletuksen.

- b) vastaajan, joka soveltaa avointa järjestelmää tai tekee muun kuin avoimen päätöksen, on näytettävä toteen, että syrjinnäksi oletettu toiminta perustui puolueettomiin tekijöihin, jotka eivät liittyneet mitenkään sukupuoleen perustuvaan syrjintään.
- c) kantajan ei tarvitse näyttää toteen vastaajan syyllisyyttä todistaakseen, että sukupuoleen perustuvan syrjinnän kieltoa on rikottu.”

3.3. *Menettelyt (5 art.)*

3.3.1. Tässä artiklassa säädetään, että tuomioistui-
met ja muut elimet voivat ”määrätä asianmukaisia toimenpiteitä syrjintäkanteiden tehokkaan tutkimisen varmistamiseksi”. Lisäksi siinä säädetään asian osapuolten tietojenantovelvollisuudesta, joka tosin koskee vain tiettyjä tilanteita.

3.3.2. Komitea epäilee vahvasti, voidaanko tästä oikeudenalasta säätää yhteisön tasolla ja arvelee, että olisi läheisyysperiaatteen nojalla jätettävä jäsenvaltioiden itsensä päätettäväksi, miten ne järjestävät oman lainsäädäntönsä tässä asiassa. Komitea vaatii komissiota tutkimaan tämän perusteellisesti.

Mikäli kyseisiä säädöksiä ei todellakaan voida hyväksyä Euroopan tasolla, komitea ehdottaa 5 artiklan poistamista.

Bryssel, 26. helmikuuta 1997.

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Tom JENKINS

LIITE

talous- ja sosiaalikomitean lausuntoon

Keskustelussa hylättiin seuraavat muutosehdotukset, jotka saivat vähintään yhden neljäosan annetuista äänistä:

Kohta 3.3.2

Korvataan kohdan molemmat alakohdat seuraavalla tekstillä:

”Komitea katsoo, että tällaiset toimenpiteet ovat tarpeen, jotta direktiivi voidaan toteuttaa käytännössä. Haluamme kuitenkin huomauttaa, että 5 artiklassa säädetään, että jäsenvaltioiden tulee taata tietyt menettelyt, mutta ei sitä, miten tämä tulee tehdä.”

Perustelu

Ilman 5 artiklaa direktiivi menettäisi tehonsa. Koska 5 artiklassa ei määrätä, kuinka jäsenvaltioiden tulee järjestää asianomaiset oikeusmenettelynsä, ei ole mitään syytä kyseenalaistaa direktiiviä läheisyysperiaatteeseen vedoten.

Äänestyksen tulos

Jaa-ääniä: 45, ei-ääniä: 77, tyhjiä: 9.

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tiettyjen vaarallisten aineiden ja valmisteiden markkinoille saattamisen ja käytön rajoituksia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä annetun direktiivin 76/769/ETY muuttamisesta seitsemännentoista kerran”

(97/C 133/13)

Neuvosto päätti 7. helmikuuta 1997 perustamissopimuksen 100 a artiklan mukaisesti pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta ehdotuksesta.

Asian valmistelusta vastannut ympäristönsuojelu-, kansanterveys-, ja kuluttajajaosto perusti valmisteluryhmän ja nimesi Bo Greenin esittelijäksi.

Talous- ja sosiaalikomitea nimitti 343. täysistunnossaan 27. helmikuuta 1997 Bo Greenin yleisesittelijäksi ja hyväksyi yksimielisesti seuraavan lausunnon.

1. Taustaa

1.1. Mukauttamista tekniikan kehitykseen käsittelevän komitean työryhmä, jonka tehtävänä on vaarallisten aineiden ja valmisteiden luokittelu ja merkitseminen, on käynyt läpi kaikki käytettävissä olevat tiedot, jotka koskevat monimutkaisia maaöljy- ja kivihiihteravajohdannaisia ja arvioinut niiden syöpää aiheuttavat ominaisuudet. Tämän arviointityön tulokset julkaistiin vaarallisia aineita koskevassa direktiivissä 94/69/ETY⁽¹⁾, joka oli 21. mukautus tekniikan kehitykseen (ATP; *Adaptation to Technical Progress*). 21. ATP:ssa lisättiin suuri joukko joko ryhmään 1 tai 2 kuuluvia, syöpää tai perimän muutoksia aiheuttavia tai lisääntymiselle vaaralliseksi luokiteltavia c/m/r-aineita vaarallisia aineita koskevan direktiivin 67/548/ETY⁽²⁾ liitteeseen 1.

1.2. Arviointityötä helpottaakseen maaöljy- ja kivi-tervateollisuudenharjoittajat jakoivat aineet jotka on merkitty Euroopassa kaupallisessa käytössä olevien kemiallisten aineiden luetteloon (Einecs; *the European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances*) samankaltaisten aineiden ryhmiin, joiden mukaan arviointi niiden karsinogeenisuudesta sitten suoritettiin⁽³⁾. Lisäksi tunnetusti syöpää aiheuttavien merkkiaineiden pitoisuuksia⁽⁴⁾ käytettiin karsinogeenisuuden

⁽¹⁾ EYVL N:o L 381, 31.12.1994

⁽²⁾ EYVL N:o L 196, 16.8.1967

⁽³⁾ Esimerkki: luettelo maaöljyryhmän aineista:

- raakaöljy
- bensiinihöyryt
- gasoliinit (7 ryhmää)
- kaasuöljyt (3 ryhmää)
- raskaat polttoöljyt
- voiteluaineet
- voitelevat raakaöljyt (3 ryhmää)
- aromaattiset uutteen (4 ryhmää)
- vahat ja vaseliini (3 ryhmää)
- parafiinistä hikoilevat öljyt
- maaöljyn tislauksaasut.

⁽⁴⁾ Edellytykset aineiden luokittelumiseksi syöpää aiheuttaviksi aineiksi merkkiaineen perusteella on esitetty direktiivin 67/548/ETY liitteen 1 huomautuksissa J-P. Kts. myös käsillä olevan ehdotuksen liite.

arviointikeinona. Näin meneteltäessä 21. ATP:ssa kuvattuun luokitukseen liitettiin erityinen huomautus.

1.3. Vaikka useita aineita on luokiteltu, luokittelu koskee vain joitakin tuoteryhmiä, ja näistä vieläkin harvemmat ovat kaupan suurelle yleisölle. Useimmat näistä aineista on joko tarkoitettu teollisuuden tarpeisiin, tai niitä käytetään puolivalmisteina muissa tuotantomenetelmissä. Tämä koskee sekä maaöljy- että kivihiihteravatuotteita.

1.4. Direktiivissä 94/60/EY⁽⁵⁾, joka on tiettyjen vaarallisten aineiden ja valmisteiden markkinoille saattamista ja käytön rajoittamista koskevan direktiivin 76/769/ETY⁽⁶⁾ neljästoista muutos, säädetään, että c/m/r-luokiteltujen aineiden myynti suurelle yleisölle tulee kieltää. Tästä ovat kuitenkin tärkeänä poikkeuksena maaöljypohjaiset polttoaineet, kuten gasoliini ja nestekaasu.

2. Ehdotus

2.1. Ehdotetussa 17. muutoksessa pelkästään liitetään direktiivin 67/548/ETY 21. mukautuksessa syöpää aiheuttaviksi luokitellut aineet direktiivin 76/769/ETY liitteeseen. Täten niiden myynti suurelle yleisölle kiellään.

2.2. Ehdotetussa muutoksessa päivitetään samalla direktiivin 76/769/ETY liite mainitsemalla nyt myös muita sellaisia aineita jotka on luokiteltu joko syöpää tai perimän muutoksia aiheuttaviksi tai lisääntymiselle vaarallisiksi neljäntoista muutoksen julkaisemisen jälkeen.

2.3. Niitä teollisuudenaloja, jotka tuottavat ehdotetussa seitsemännentoista muutoksessa mainittuja aineita, on kuultu, ja ne ovat vahvistaneet, etteivät ne

⁽⁵⁾ EYVL N:o L 365, 31.12.1994

⁽⁶⁾ EYVL N:o L 262, 27.9.1976

vastusta ko. aineiden mainitsemista. Näin siksi ettei nyt puheena olevia syöpää aiheuttavia aineita ole myynnissä suurelle yleisölle – polttoaineita lukuunottamatta.

2.4. Jotta voitaisiin suojella työntekijöiden terveyttä työpaikalla, kohdistuvat syöpää aiheuttavia aineita koskevan direktiivin (90/394/ETY) ⁽¹⁾ vaatimukset myös teollisessa tuotannossa käytettyjä syöpää aiheuttaviksi luokiteltuja aineita.

3. Yleistä

3.1. Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyy komission ehdotuksen muuttaa direktiiviä 76/769/ETY seitsemännen kerran.

3.2. Komitea panee erityisellä tyytyväisyydellä merkille komission ehdottamat toimenpiteet Euroopan unionin tasolla kuluttajien suojelemiseksi c/m/r-aineilta. Nämä toimenpiteet täydentävät niitä toimia jotka ovat jo voimassa työntekijöiden suojelemiseksi karsinogeenilta eli niitä jotka yllämainittu syöpää aiheuttavia aineita koskeva direktiivi tarjoaa käyttöön. Komitea pitää tämän direktiivin kattavaa täytäntöönpanoa olennaisen tärkeänä.

(1) EYVL N:o L 196, 26.7.1990

3.3. Vaikka ehdotettu muutos direktiiviin 76/769/ETY on omiaan estämään c/m/r-aineiden markkinoille saattamista suurelle yleisölle, komitea pitää parempana, jos ko. aineiden myynnin rajoittaminen seuraisi automaattisesti niiden luokittamista direktiivin 67/548/ETY edellyttämällä tavalla.

3.4. Komitea huomauttaa, että komiteamenettelyn käyttäminen nopeuttaisi tässä tapauksessa c/m/r-aineiden myynti- ja käyttörajoitusten täytäntöönpanoa, vaikka talous- ja yhteiskuntaelämän eri tahoja ja edunvalvoja tuleekin kuulla ennen täytäntöönpanoa.

4. Erityistä

4.1. Komitea huomauttaa, että direktiivin 76/769/ETY neljännessätoista muutoksessa on poikkeus maaöljypohjaisten polttoaineiden osalta, siten että vaikka ne sisältäisivät c/m/r-aineita, niiden myynti suurelle yleisölle on sallittu, jos ne palavat käytettäessä. Tästä huolimatta komitea kehottaa vakavasti, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin huoltoasemien bentseenipäästöjen vähentämiseksi.

4.2. Komitea pani merkille että eräitä c/m/r-aineita koskeva huomautus N on tulkinnanvarainen. Komitean mielestä ko. huomautuksen kieliasua tulee selkeyttää.

Bryssel, 27. helmikuuta 1997.

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Tom JENKINS

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta "Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi avoimen verkon tarjoamisen (ONP) soveltamisesta puhelintoimintaan ja teleyleispalvelusta kilpailuympäristössä"

(97/C 133/14)

Komissio päätti 10. helmikuuta 1997 perustamissopimuksen 100 a artiklan mukaisesti pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta ehdotuksesta.

Asian valmistelusta vastannut liikenne- ja tietoliikennejaosto perusti tarkoitusta varten valmisteluryhmän ja nimesi esittelijäksi Jacques Pé'n.

Talous- ja sosiaalikomitea nimesi 343. täysistunnossaan (helmikuun 27. päivän kokouksessa 1997) Jacques Pé'n yleisesittelijäksi ja hyväksyi seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 87 ääntä puolesta, ja 2 pidättyi äänestämästä.

1. Komission ehdotus

1.1. Käsiteltävä ehdotus liittyy avoimen verkon tarjoamista (ONP) puhelintoimintaan koskevan parlamentin ja neuvoston 13. joulukuuta 1995 antaman direktiivin 95/62/EY⁽¹⁾ tarkistamiseen. Kyseisen direktiivin 32 artiklan mukaan direktiivi tulee tarkistaa ennen 1. tammikuuta 1998.

1.2. Ehdotuksen tarkoituksena on direktiivin 95/62/EY korvaaminen.

1.3. Nykyiseen direktiiviin verrattuna nyt käsiteltävän ehdotuksen suurin uutuus on jo otsikossa mainittu teleyleispalvelun määrittäminen kilpailuympäristössä.

2. Yleistä

2.1. Kuten komitean 31. toukokuuta 1995 antamassa lausunnossa⁽²⁾ todettiin, "Direktiiviehdotus ei itsessään sisällä ajatusta vapauttamisen laajuudesta. Sen mukaan jokaisen jäsenvaltion tulee itse – läheisyysperiaatteen mukaisesti – ilmoittaa komissiolle direktiivin piiriin kuuluvat telepalvelujen toimittajat. Riippuen tarkkuudesta, jolla ONP:n sovellusala määritellään, on kuitenkin olemassa vaara, että ONP:n toteuttaminen tulee vaihtelevaan jäsenvaltiosta toiseen".

2.2. Uudessa ehdotuksessa palvelujen toimittajat luokitellaan ja siinä pyritään kuvailemaan yleispalvelujen sisältöä ja ottamaan siten huomioon TSK:n vuosina 1990 ja 1995 antamat lausunnot.

2.3. Edellä mainituissa lausunnoissa TSK muistutti, että tarjottavien vähimmäispalvelujen määrittäminen on välttämätöntä monopolien purkamisen jälkeen⁽³⁾. Televiestinnän yleispalvelun nykykäsitelmä käsittää äänipuhelimen, tieto- ja faksipalvelut sekä joukon peruspalveluja täydentäviä palveluja, kuten eritellen laskutuksen ja ohjelmoidun numerovalinnan. Vaikka talous- ja sosiaalikomitea on samaa mieltä tästä määritelmästä, se katsoo, ettei yleispalvelua tule välttämättä pitää vähimmäispalveluna, koska tämä saattaisi saada kansalaiset ajattelemaan, että EU takaa heille vain vähimmäisoikeudet. Koska käsiteltävässä direktiivissä pyritään määrittämään puhelintoimintaan liittyvä teleyleispalvelu paljon aikaisempaa tarkemmin, olisi tällaisen harhaanjohtavan viestin antaminen erityisen valitettavaa.

2.4. Mitä tulee tarkastelun kohteena olevan direktiiviehdotuksen soveltamisalaan, matkapuhelinpalveluita ei pidä sulkea kokonaan sen ulkopuolelle. Tiettyjä säännöksiä, kuten tilaajasopimuksia ja tiedottamista, on sovellettava sekä matkapuhelinpalveluihin sekä kiinteisiin puhelinpalveluihin.

3. Erityistä

3.1. Komitea on tyytyväinen 3 artiklan muistutukseen, että yleispalvelujen saatavuus tulee taata koko unionin alueella. Saman artiklan toinen kohta voi kuitenkin aiheuttaa kilpailun vääristymistä. Mikäli toisissa jäsenvaltioissa yleispalvelujen tarjoamisesta aiheutuvat kulut jaettaisiin palvelujen toimittajien kesken taas toisissa tarjoamista tuettaisiin budjettivaroin, on selvää, että kuluttajan maksettavaksi tuleva laskutushinta olisi erilainen. On tärkeää, että puheena oleva

⁽¹⁾ EYVL N:o L 321, 30.12.1995, s. 6

⁽²⁾ EYVL N:o C 236, 11.9.1995, s. 38 (esittelijä: Green).

⁽³⁾ EYVL N:o C 19, 25.1.1993, s. 126 (kohta 2.2).

direktiiviehdotus, vastaisuudessa annettava ”yhteenliittämisdirektiivi”⁽¹⁾ ja komission 27. marraskuuta 1996 julkaisema tiedonanto⁽²⁾ ovat keskenään yhdenmukaisia.

3.2. Talous- ja sosiaalikomitea panee tyytyväisenä merkille, että sen aiemmin antamien lausuntojen mukaisesti yleispalveluja täydentävien lisätoimintojen tarjoaminen on otettu ehdotuksessa huomioon (direktiiviehdotuksen 14 ja 15 artikla verrattuna nykyisen direktiivin 9 artiklaan). Aluesuunnitteluun liittyvän

⁽¹⁾ KOM(95) 379 lopull., EYVL N:o C 313, 24.11.1995, s. 7, TSK:n lausunto: EYVL N:o C 153, 28.5.1996, s. 21

⁽²⁾ Komission tiedonanto kansallisten järjestelmien puhelin-toiminnan kustannusten laskemisen ja yleispalvelujen rahoituksen arviointiperusteista sekä jäsenvaltioiden järjestelmiin soveltamasta käytännöstä. COM(96) 608.

Bryssel, 27. helmikuuta 1997.

huolen vuoksi TSK toivoo silti käsitteen ”perustellut pyynnöt” määrittelyä (5 artiklan 1 kohta). Lisäksi 5 artiklan tulisi velvoittaa täyttämään kaikki perustellut pyynnöt ja säätää kaapelipalvelujen toimittajille samat velvoitteet kuin yleispalvelujen toimittajille ja ulotettava velvoite uusiin tulokkaisiin. Niinpä 5 artiklan 1 kohdan ensimmäiseen lauseeseen tulisi lisätä seuraavaa:

”(- -) ainakin yksi palvelujen tarjoaja alueensa jokaista osaa kohden. Ne voivat tarvittaessa nimetä tarkoitukseen ainakin yhden palvelujen tarjoajan.”

3.3. TSK toteaa myös tyytyväisenä, että luetteloihin liittyvät seikat on otettu mukaan yleispalvelun toimittamisvelvoitteisiin.

3.4. Myönteistä on myös ehdotukseen sisältyvä velvoite mahdollistaa yleisen hätänumeron (112) maksuton käyttö.

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Tom JENKINS

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Vihreä kirja: Koulutus – Ammattikoulutus – Tutkimus – Kansainvälisen liikkuvuuden esteet”

(97/C 133/15)

Komissio päätti 7. lokakuuta 1996 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 198 artiklan mukaisesti pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta ”Vihreä kirja: Koulutus – Ammattikoulutus – Tutkimus – Kansainvälisen liikkuvuuden esteet”.

Lausunnon valmistelusta vastannut sosiaali-, perhe-, koulutus- ja kulttuuriasiain jaosto hyväksyi lausuntonsa 13. helmikuuta 1997 (esittelijä: José Isaiás Rodríguez García-Caro).

Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 343. täysistunnossaan 26. helmikuuta 1997 seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 83 ääntä puolesta, 3 vastaan, ja 5 pidättyi äänestämästä.

1. Johdanto

1.1. Yhteisön koulutus-, ammattikoulutus- ja tutkimusohjelmien toteutuksen eri vaiheista kertyneen kokemuksen perusteella on ollut mahdollista todeta, että erityyppiset esteet, joita yhteisön kansalaiset kohtaavat halutessaan osallistua koulutukseen jossain toisessa jäsenvaltiossa, haittaavat pahasti Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 126, 127 ja 130 g artiklassa mainittujen periaatteiden toteutusta.

1.2. Voimme todeta, että tavaroiden, pääoman ja palveluiden liikkuvuutta yhteisön alueella on helpotettu monin tavoin ja siihen kiinnitetään enemmän huomiota kuin itse kansalaisiin, joiden kuuluisi periaatteessa saada kaikki perustamissopimuksen 2 artiklassa yhteisölle asetetusta tehtävästä koituvat edut.

1.3. Unionin kansalaisuus, josta säädetään perustamissopimuksen 8 a artiklassa, antaa jäsenvaltioiden kansalaisille oikeuden liikkua ja oleskella vapaasti yhteisön alueella. Tätä perusoikeutta haittaa kuitenkin joukko hankaluuksia ja vaikeuksia, jotka estävät sellaisten kansalaisten liikkuvuutta, jotka haluavat käyttää hyväkseen kotijäsenvaltionsa ulkopuolella tarjottavia koulutusmahdollisuuksia. Itse asiassa kyseessä on osoitus hitaudesta, jolla sosiaaliset saavutukset etenevät yhteisössä.

1.4. Juuri koulutuksen, ammattikoulutuksen ja tutkimuksen yhteisöohjelmat saavat eniten kansalaisia liikkumaan eri valtioiden välillä. Tämän vuoksi ne tarjoavat oivan näköalan yhteisön kansalaisten vapaan liikkumisen ja oleskeluoikeuden tiellä oleviin esteisiin.

1.5. Komissio, jonka oikeutettuna tavoitteena on löytää parhaat ratkaisut kansalaisten liikkuvuutta yhteisön alueella koskeviin ongelmiin, esittää vihreän kirjan pohjaksi vireälle keskustelulle, jonka avulla voidaan löytää paitsi ongelmia myös ratkaisuja ihmisten

koulutustarkoituksessa tapahtuvan liikkumisen esteisiin.

On todettava, että ongelmien löytäminen ja ratkaisujen ehdottaminen on melko turhaa, jollei ole todellista halua ryhtyä päättäväisiin toimiin tilanteen muuttamiseksi ja muuttaa myös tarvittaessa lainsäädäntöä. Toteuttamiskelpoisten ratkaisujen löytäminen on – kunkin toimivalan rajoissa – neuvoston sekä jäsenvaltioiden tehtävä. Kansalaisten euroskeptisyyttä voidaan torjua osoittamalla, että heidän jokapäiväinen elämänsä ja tulevaisuudennäkymänsä ovat paremmat vahvassa ja yhtenäisessä Euroopassa, jossa inhimilliset ja sosiaaliset arvot saavat sen merkityksen, joka niille unionin perustamissopimuksen sisällön ja hengen mukaan kuuluu.

2. Vihreä kirja

2.1. Lausunnon aiheena olevaan asiakirjaan on koottu ennakkotapauksia, esteitä ja mahdollisia ratkaisuja pääasiassa sen kokemuksen perusteella, jota komissio on hankkinut toteuttaessaan lukuisia erilaisia koulutus-, ammattikoulutus- ja tutkimusohjelmia. Vihreässä kirjassa, jonka ei ole tarkoituskaan olla pikkutarkan tyhjentävä, vaaditaan yhteiskunnallisilta toimijoilta tässä tapauksessa paitsi periaatteellista kannanottoa myös osallistumista toiminta-alueisiin niin jo tunnistettujen kuin Euroopan unionin yhteiskuntaja talouselämän näkökulmasta katsottaessa löytyvien esteiden poistamiseksi.

2.2. Kirjan ensimmäisessä osassa esitellään koulutukseen, ammattikoulutukseen tai tutkimukseen liittyvän liikkuvuuden tuomia etuja, joista komitea on samaa mieltä vihreän kirjan kanssa. Tällainen liikkuminen luo tärkeää tieto- ja kokemuspääomaa, joka edistää tulevien ja nykyistenkin työntekijöiden ammattipätevyyttä ja parantaa siten yhteisön työllisyysnäköymiä.

2.3. Vihreän kirjan toisessa osassa luetellaan ytimekkäästi ja ilmeikkäästi kirjan tekijöiden ohjelmista saamien kokemusten perusteella tärkeimpinä pitämät esteet. Kirjassa esitetyt lukuisat ongelmat voidaan jakaa kolmeen suureen ryhmään:

2.3.1. Oikeudellis-hallinnolliset esteet:

- oleskeluoikeuteen liittyvät ongelmat,
- opintojen tunnustamiseen, varmentamiseen ja hyväksymiseen liittyvät ongelmat,
- kansallisten apurahojen aluesidonnaisuus,
- hallinnolliset sekä opiskelijoiden ja oppilaiden alkupe räisen koulutuslaitoksen lukuvuoden rakenteesta johtuvat ongelmat.

2.3.2. Yhteiskunnallis-taloudelliset esteet:

- jäsenvaltioiden erilaisista verotusjärjestelmistä johtuvat esteet,
- sosiaaliturvaan liittyvät ongelmat.

2.3.3. Käytännön esteet:

- kieli- ja kulttuurivaikeudet,
- tiedon puute vastaanottajamaasta,
- nuorien kouluttamiseen halukkaiden yritysten vähyys,
- vastaanottajamaan jokapäiväiseen elämään liittyvät hankaluudet.

2.4. Lopuksi vihreässä kirjassa tehdään joukko toimenpide-ehdotuksia, joilla on määrä vastata kuhunkin kirjassa esitettyyn esteeseen. Nämä niin sanotut toiminta-alueet käsittävät oikeudellisia toimia, jotka ulottuvat voimassaolevien mutta kuolleeksi kirjaimeksi jääneiden direktiivien soveltamisesta jäsenvaltioissa aina uusien oikeudellisten yhdenmukaistamisvälineiden luomiseen. Nämä välineet olisivat suosituksia, joiden avulla voitaisiin kansallista itsemääräämisoikeutta kunnioittaen antaa suuntaviivoja kansalaisten tiellä olevien esteiden voittamiseksi.

3. Huomioita

3.1. Yleistä

3.1.1. Komitea kannattaa aloitteita, jotka suhtautuvat kriittisesti Euroopan yhdentymisen toteuttamistapaan. Vihreässä kirjassa tunnustetaan selkeästi puutteet, joita yhdentymisprosessissa on ollut jo hyvän aikaa, varsinkin ne, jotka koskettavat suoraan kansalaisia. On hyvä ja terveellinen asia, että Euroopan päättäjillä on riittävästi sosiaalista herkkyyttä ryhtyä toimiin todellisen henkilöiden liikkumisvapauden toteuttamiseksi ja kaikkien oikeudellisten ja byrokraattisten esteiden poistamiseksi. Jäsenvaltiotkaan eivät voi itsemääräämisoikeuteensa vedoten estää kansalaisten mahdollisuuksia käyttää parhaita yhteisön alueella tarjottavia koulutusmahdollisuuksia.

komitea suhtautuu myönteisesti tähän aloitteeseen ja on varma, että se voi osaltaan auttaa luomaan suotuisat olosuhteet paremmalle komission ja jäsenvaltioiden väliselle koordinaatiolle ja siten vähitellen poistamaan esteet kansalaisten liikkuvuudelta yhteisön alueella.

3.1.2. Perussopimuksissa mainitut aineelliset näkökohdat ovat edenneet inhimillisiä näkökohtia ripeämmin, ja tämä on suosinut sellaista lainsäädännön kehitystä, joka mahdollistaa tavaroiden ihmisiä helpomman liikkuvuuden yhteisössä.

Komitean mielestä on tarpeen saavuttaa poliittinen sovitteluratkaisu, jonka avulla voidaan syventää todellisen kansalaisten Euroopan mallia.

3.1.3. Strategiselta kannalta on tarkoituksenmukaista, että kun yhteisön koulutus-, ammattikoulutus- ja tutkimusohjelmat ovat käyneet läpi useita kehitysvaiheita ja tarjoavat liikkuvuusmahdollisuuksia suurelle joukolle kansalaisia, yhteisössä ryhdytään etsimään ratkaisuja valtioiden välillä tapahtuvan liikkumisen esiin nostamiin ongelmiin.

Toivomme ja haluamme, että nyt aloitettavan työn tuloksena syntyisi asiakirja, jonka pohjalta nykyiset esteet voidaan poistaa. Tässä yhteydessä komitea viittaa 10. heinäkuuta 1996 aiheesta "Valkoinen kirja koulutuksesta – Opettaminen ja oppiminen / Kohti kognitiivista yhteiskuntaa" antamaansa lausuntoon, jossa liikkuvuus mainittiin yhtenä jatkuvan koulutuksen ja ammattikoulutuksen peruseriaatteena.

3.1.4. Komitea haluaa erityisesti korostaa vihreässä kirjassa esitettyjä näkökohtia, jotka liittyvät jäsenvaltioissa laillisesti oleskeleviin kolmansien maiden kansalaisiin. Nämä törmäävät jäsenvaltioiden kansalaisia jatkuvasti haittaavien ongelmien lisäksi vielä muihin, ylimääräisiin vaikeuksiin. Kaikkia tällaisten henkilöiden nykyistä parempaan integrointiin tähtäviä toimia tulee edistää ja tukea unionin rasismin ja muukalaisvihan vastaisia ponnistelujen tehostamiseksi.

Tämän vuoksi tuemme täysin toiminta-alueella 6 aloitettavia toimia tällaisten kansalaisten tilanteen parantamiseksi koulutusasioissa.

3.1.5. Voimavarojen käytön ja ponnistelujen tehostamiseksi komission tulisi mahdollisuuksien mukaan pyrkiä välttämään päällekkäisyyksiä kansalaisten liikkuvuuden esteiden tutkimuksessa ja analysoinnissa.

Edellä esitetyn perusteella katsomme, että olisi ollut toivottavaa yhdistää komission perustama ja rouva Veilin johtama työntekijöiden ja yleensä henkilöiden liikkuvuuden esteitä tutkiva työryhmä sekä asiantuntijaryhmät, joita komissio perustaa etsimään ratkaisuja kouluttajien ja koulutettavien kansainväliseen liikkuvuuteen. Molemmista tapauksista yhteiskunta- ja talouselämän toimijoiden osallistuminen on tarpeen, sillä työelämä on yritysten ja työntekijöiden sekä taloudellisen ja yhteiskunnallisen toiminnan kautta aina mukana kaikessa koulutus-, ammattikoulutus- ja tutkimusohjelmien kautta tapahtuvassa liikkumisessa.

Katsomme, että vihreä kirja "Koulutus – Ammattikoulutus – Tutkimus – Kansainvälisen liikkuvuuden esteet" on itse asiassa uusi luku toiseen suureen vihreään kirjaan, jossa käsitellään kaikkia unionin kansalaisten liikkuvuuden esteitä liikkumisen syihin katsomatta.

3.1.6. Edellisen kohdan pohdiskelua jatkaaksemme katsomme, että talous- ja sosiaalikomitea yhteisön talous- ja yhteiskuntaelämän tahoja edustavana neuvoantavana elimenä tuntee hyvin työmarkkinoiden nuorille ja työttömille asettamat koulutusvaatimukset.

Nuorten määritelmä vaihtelee huomattavasti yhteisöohjelmasta toiseen. Komitea uskoo, että käytännössä näistä eroista tulee liikkuvuuden esteitä, ja ehdottaa, että "nuorille" harkittaisiin joustavampaa määritelmää.

Koulutuksen ensisijaisena tavoitteena on eri tasoillaan valmistaa nuoria kohtaamaan markkinoiden haasteet. Näin muodoin yhteisön koulutus-, ammattikoulutus- ja tutkimusohjelmat merkitsevät huomattavaa ponnistusta tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

Tämän vuoksi komitean tulee talous- ja yhteiskuntaelämän tahojen oikeutettuna edustajana osallistua suorasti neuvotteluihin, jotka on aloitettu vihreän kirjan lopullisen version laatimiseksi, sillä tietyt ratkaisuehdotukset voisivat hyödyttää suoraan eurooppalaisten yritysten ei vain tulevia vaan myös nykyisiä työntekijöitä.

3.1.7. Katsomme, että on erittäin tärkeää löytää ratkaisuja ongelmiin, jotka vaikeuttavat työmarkkinoille siirtymään valmistautuvien liikkuvuutta. Näinä aikoina, kun työtä on niukasti ja sitä on vaikea saada, meidän on torjuttava aktiivisesti kaikki jäsenvaltioiden protektionistiset yritykset suojella kansallista työllisyyttä.

syöttään. Tämä ongelma, jota vihreässä kirjassa ei mainita, voi aiheuttaa yhteisön koulutusohjelmiin osallistuville ongelmia koulutusjakson lopussa.

Komitea toteaa tässä yhteydessä, että monet jäsenvaltiot varaavat joitakin – elleivät kaikkia – julkisia virkoja omille kansalaisilleen. Komitea katsoo, että julkisen sektorin tulee koko yhteisön alueella olla avoin kaikille unionin kansalaisille.

Komitea katsoo, että komission tulee korostaa tätä seikkaa ja mainita se vihreän kirjan lopullisessa versiossa.

3.2. Erityistä

3.2.1. Vihreässä kirjassa myönnetään, että kansalaisten liikkuvuutta haittaavien tekijöiden poistamiseen tähtäviä direktiivejä pannaan kansallisella tasolla puutteellisesti täytäntöön. Tämän vuoksi jäsenvaltioiden tulee osallistua päättäväisesti kansalaisten liikkuvuuden esteiden poistamiseen. Jäsenvaltioiden hallitusten on viipymättä pantava toimeen yhteisön säätämä oikeudellinen kehys, joka helpottaa kansalaisten jokapäiväistä elämää.

Komitea haluaa myös korostaa uudelleen, että tulisi laatia tutkijoita ja apurahan saajia koskevat säännöt, joiden avulla voitaisiin ratkaista pääasiassa verotukselliset ja sosiaaliset vaikeudet, jotka haittaavat liikkuvuutta valtioiden välillä. Komitea on kehottanut toistuvasti komissiota tekemään tätä koskevan ehdoruksen, joka kiihdyttäisi liikkuvuutta kaikissa muodoissaan, ts. sekä akateemisessa että työelämässä. Toistamme, että tällaista sääntöehdotusta tarvitaan.

3.2.2. Ennen yhteisön minkään koulutus-, ammattikoulutus- tai tutkimusohjelman käynnistämistä olisi ennakkotutkimuksin selvitettävä vaikeudet, joita ohjelmaan osallistuville henkilöille voi koitua ja jotka siten saattavat haitata itse ohjelmaa.

Varsinkin kansalaisten, jotka harkitsevat johonkin tällaiseen ohjelmaan osallistumista, tulee olla tietoisia näistä vaikeuksista. Kansainvälistä liikkuvuutta edellyttävien ohjelmien tiedotuksessa on kerrottava mahdollisille hakijoille heitä koulutuksen aikana ja sen jälkeen odottavista ongelmista. Tätä tulee täydentää ratkaisuin, joita liikkuvuusohjelmaan osallistuvat itse tilanteen mukaan toteuttavat.

Tämän vuoksi ehdotamme lisättävän käytettävissä olevan tiedon parantamista koskevaan toiminta-alueeseen 9, että kaikkien tämän alan yhteisöohjelmien yhteydessä

tulee tiedottaa erikseen vaikeuksista, joihin koulutukseen osallistuvat saattavat sen aikana tai sen jälkeen törmätä, sekä mahdollisista ratkaisuista niihin.

Emme saa unohtaa niitä yleisten hankaluuksien lisäksi tulevia vaikeuksia, joihin koulutustarkoituksessa liikkuvat vammaiset saattavat vammansa vuoksi törmätä. Komitea katsoo, että vihreän kirjan lopulliseen versioon tulee lisätä erityisesti tätä koskeva kohta.

3.2.3. Yleisesti ottaen jäsenvaltioissa tulee paitsi taata tiedon saatavuus myös varmistaa, että se kulkee tehokkaasti kansalaisille. Kaikilla on oikeus tietää, millaisia mahdollisuuksia heille on tarjolla. Komission velvollisuus on varmistaa, ettei tämäntyyppinen tieto jää vain niihin suppeisiin piireihin, joissa yhteisöstä tuleva tieto tavallisesti liikkuu. Meidän on vaikea luoda eurooppalaista tietoisuutta, elleimme tavoita kaikentyyppistä kansainvälistä koulustoittoa koskevalla tiedotuksellamme jäsenvaltioiden koko opetusyhteisöä sekä yhteiskunta- ja yritysalamä. On välttämätöntä luoda todellisia tietoverkkoja käyttäen kaikkia monimedialaisten yhteiskunnalle tarjoamia mahdollisuuksia ja ulottaa ne unionin kaikkiin koulutuslaitoksiin ja yrityksiin.

Ehdotamme, että toiminta-alueen 9 puitteissa luodaan järjestelmällinen tietoverkko kaikista yhteisön alueella tarjolla olevista koulutusmahdollisuuksista.

3.2.4. Ensimmäinen este, joka on ylitettävä haluttaessa osallistua oman maan rajojen ulkopuolella tarjottavaan koulutukseen, on kielellinen. Kukaan ei voi lähteä ulkomaille koulutus-, ammattikoulutus- tai yleensä akateemisissa tarkoituksissa osaamatta vastaanottajamaan kieltä. Muiden yhteisökielten oppiminen on välttämätöntä aivan lasten varhaisimmasta opetuksesta lähtien.

Komitea on useasti ottanut kantaa tähän kysymykseen ja korostanut tarvetta tukea, edistää ja tehostaa kaikkia aloitteita unionin kielen osaamisen ja niiden käytön lisäämiseksi kansalaisten keskuudessa. Tässä yhteydessä on aihetta viitata komitean lausuntoihin aiheista "Vihreä kirja koulutuksen eurooppalaisesta ulottuvuudesta", "Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi yhteisön Sokrates-toimintaohjelman perustamisesta", "Leonardo-ohjelma", sekä äskettäin annettuun lausuntoon aiheesta "Valkoinen kirja koulutuksesta – Opettaminen ja oppiminen – Kohti kognitiivista yhteiskuntaa".

Tämän vuoksi komitea toistaa eri koulutus-, ammattikoulutus- ja tutkimusohjelmista antamissaan lausun-

noissa kielikysymyksistä esittämänsä mielipiteen: On välttämätöntä tukea toimia, joita komissio ja neuvosto hyväksyvät yhteisökielten opetuksen ja oppimisen edistämiseksi; paitsi että tämä parantaa ajan mittaan kansalaisten koulutusmahdollisuuksia, se myös lisää lähentymistä sekä kohentaa tietämystä Euroopan kulttuurisesta monimuotoisuudesta sekä kiihdyttää liikkuvuutta.

3.2.5. Nuorten ja aikuisten oppimista edistävässä ohjelmissa ei ole mieltä, elleimme ajattele tulevaisuutta. Ponnistukset tulee keskittää nuorimpiin oppilaisiin kehittämällä yhteisökielten opetusta koko yhteisön kouluissa, kunnioittaen kuitenkin mahdollisimman pitkälle oppilaiden vapautta valita opiskelemaansa kielet. Tässä mielessä – kunnioittaen jäsenvaltioiden vapautta päättää itse opetusasioista – toiminta-alueeseen 8 tulisi lisätä, että jäsenvaltioiden tulisi päästä yhteisymmärrykseen siitä, että kansallisten opetusjärjestelmien tulee sisällyttää opetussuunnitelmiin vähintään kaksi yhteisökieltä, joiden tuntimäärä on riittävä niiden oppimisen tehon ja laadun kannalta. Samoin tulisi kehittää entistä laajempi nuorten oppilaiden vaihto-ohjelma kouluissa saatavan kielenopetuksen täydentämiseksi.

On myös tarpeen edistää kielenopiskelua sellaisten aikuisten keskuudessa, joilla ei ole ollut mahdollisuutta oppia muita yhteisökieliä. Jatkuva koulutus voisi tarjota sopivan kehiksen tällaisten kansalaisten osallistumiselle kielikoulutuksen perus- ja jatko-ohjelmiin.

3.2.6. Pidämme toivottavana, että samalla kun yhteisökielten opetusta kouluissa edistetään, parannettaisiin myös oppilaiden mahdollisuuksia tutustua aiheisiin, jotka edistävät Euroopan rakentamista ja yhdentymistä. Tällainen on esim. pitkän aikavälin pyrkimys poistaa sellaisiakin esteitä, jotka eivät ole yhtä näkyviä ja aineellisia kuin vihreässä kirjassa esitetyt ja jotka liittyvät pikemmin henkilökohtaisiin ja kollektiivisiin asenteisiin kuin erilaisen lainsäädännön aiheuttamiin ongelmiin. Erilainen kulttuuri, uskonto, ajattelutapa, ihonväri, etninen tausta ja kaikki muu, joka tekee meistä erilaisia kuin vastaanottavan maan ihmiset, voivat olla ongelma, jota ei mainita vihreässä kirjassa, mutta jota muukalaisvihamielisesti värityneet poliittiset liikkeet käyttävät ja ruokkivat saadakseen maansa väestön hylkimään muualta tulleita. Onneksi tämänkaltaista toimintaa on keskuudessamme vähentämistä, mutta paras tapa estää sen lisääntyminen ja saada se loppumaan on parantaa tietämystä muista kansoista, niiden kulttuureista, uskomuksista ja niitä meihin yhdistävistä seikoista.

Uusi toiminta-alue olisi perustaa yhteisötasolla kaikkiin kouluihin uusi oppiaine, joka käsittelee edellisessä kappaleessa esitettyjä näkökohtia ja olisi yhteinen kaikille yhteisön koululaisille.

3.2.7. Alkuperämaan ulkopuolella suoritettujen opintojen hyväksymisen ja tunnustamisen tulee olla edelleen yhteisön keskeisenä tavoitteena, jotta mahdollistetaan työntekijöiden ja työttömien pääsy kaikkiin yhteisön yrityksiin. Tätä periaatetta tulee voida laajentaa koskemaan myös ammattikoulutusta sekä kaikkea epävirallista opetusta. Sisämarkkinat ja työntekijöiden vapaa liikkuvuus eivät saa kärsiä siitä, että työntekijöiden ammattitaito joutuu kyseenalaiseksi oikeudellishallinnollisten, tutkintoihin ja ammattinimikkeisiin liittyvien kysymysten takia. Tässä yhteydessä haluamme muistuttaa Cedefopin panoksesta ammattikoulutuksen ja pätevyystodistusten tunnustamisen alalla. Katsomme, että tämä panos on syytä ottaa huomioon. On syytä korostaa myös Naric-verkon merkittävää roolia.

Neuvoston ja komission tulee yhä jatkaa opintojen ja ammattinimikkeiden tunnustamista ja varmentamista haittaavien esteiden poistamista ja käyttää tarvittaessa

kaikkia perussopimusten niille antamia mahdollisuuksia saada jäsenvaltiot noudattamaan yhteisön lainsäädäntöä.

3.2.8. Yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden vuoksi on välttämätöntä ryhtyä viipymättä ja ensisijaisesti tarpeellisiin toimiin, jotta huono-osaisimmatkin voivat käyttää vihreän kirjan käsittelemän alan yhteisöohjelmia hyväkseen. Varattomat nuoret sekä työttömät, joiden sosiaaliturva on huono tai olematon, lienevät – kuten vihreässä kirjassa myönnetään – se ryhmä jonka on vaikeinta osallistua kyseisiin ohjelmiin. Jos haluamme syventää kansalaisten Eurooppaa, meidän on lujitettava solidaarisuutta ja yhteiskunnan yhteisön kautta meille tarjoamien mahdollisuuksien yhtäläistä käyttöoikeutta. Kansainvälisen liikkuvuuden apurahojen tasajako on täysin epäoikeudenmukaista, ellei siinä oteta huomioon saajan sosioekonomisia oloja. Ehdotamme toiminta-alueen 7 suhteen, että ohjelmien tukia jaettaessa otetaan huomioon saajan tai hänen perheensä taloudellinen asema ja kansalliset erityispiirteet opiskelusosiaalisissa järjestelmissä. Näin ohjelmien tuet jaettaisiin tavalla, joka hyödyttäisi nykyistä paremmin huonoimmassa taloudellisessa asemassa olevia hakijoita.

Bryssel, 26. helmikuuta 1997.

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Tom JENKINS

Talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta:

- ”Ehdotus neuvoston asetukseksi (EY) yleisen tullietuusjärjestelmän mukaisten etuuksien peruuttamisesta Myanmarin liiton teollisuustuotteiden osalta”⁽¹⁾, ja
- ”Ehdotus neuvoston asetukseksi (EY) yleisen tullietuusjärjestelmän mukaisten etuuksien peruuttamisesta Myanmarin liiton maataloustuotteiden osalta”⁽²⁾

(97/C 133/16)

Neuvosto päätti 21. helmikuuta 1997 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 198 artiklan mukaisesti pyytää talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainituista ehdotuksista.

Talous- ja sosiaalikomitea päätti nimittää Thomas Etyyn tämän lausunnon yleisesittelijäksi.

Talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 343. täysistunnessaan 27. helmikuuta 1997 seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 93 ääntä puolesta, 2 vastaan, ja 2 pidättyi äänestämästä.

1. Komitea, joka palauttaa mieliin lokakuun 19.–20. päivän täysistunnessa 1994 antamansa lausunnon aiheesta ”Ehdotus neuvoston asetukseksi (EY) kolmivuotisen yleisen tullietuusjärjestelmän (1995–1997) soveltamisesta tiettyihin kehitysmaista peräisin oleviin teollisuustuotteisiin”, asiakirjan ”Ehdotus neuvoston asetukseksi yleisten tullietuusjärjestelmän mukaisten etuuksien soveltamisesta tiettyihin kehitysmaista peräisin oleviin maataloustuotteisiin annettujen (EY) asetusten (ETY) N:o 3833/90, (ETY) N:o 3835/90 ja (ETY) N:o 3900/91 jatkamisesta vuoteen 1995”⁽³⁾, huhtikuun 24.–25. päivän täysistunnessa 1996 antamansa lausunnon aiheesta ”Ehdotus neuvoston asetukseksi (EY) monivuotisen yleisen tullietuusjärjestelmän soveltamisesta 1 päivään heinäkuuta 1996 30 päivään kesäkuuta 1999 tiettyihin kehitysmaista peräisin oleviin maataloustuotteisiin”⁽⁴⁾ ja varsinkin myönteiset kommenttinsa artikloista, jotka koskevat yleisen tullietuusjärjestelmän väliaikaista peruuttamista kokonaan tai osittain, antaa täyden tukensa komission ehdotukselle peruuttaa asetuksella (EY) N:o 3281/94 perustetun tullietuusjärjestelmän mukaiset etuudet Myanmarin liitolta niin kauan kuin maassa käytetään pakkotyötä.

2. Ehdotus muodostaa erittäin tärkeän ennakkotapakuksen. Se on selvä merkki EU:n kauppakumppaneille siitä, että EU aikoo vakavissaan käyttää yleistä tullietuusjärjestelmää sen alkuperäiseen tarkoitukseen, nimittäin parantamaan kehitysmaiden ihmisten oloja myöntämällä kauppaetuuksia ja estämään tullietuuksien väärinkäyttöä kannustamalla raportointia maista, joissa ei noudateta EU:n asianomaisissa säädöksissä mainittuja perusihmisoikeuksia.

3. Komissio on noudattanut neuvoston tullietuusjärjestelmästä antamassa asetuksessa (EY) N:o 3281/94 säädettyä menettelyä. Ilmoitettuaan virallisesti tutkimuksen aloittamisesta komissio sai todistusaineistoa monilta asiaan liittyviltä tahoilta, myös Myanmarin sotilasjuntalta (SLORC). Myanmarissa olevan demokraattisesti valitun hallituksen edustajat ja sen johtaja

Daw Aung San Suu Kyi, jonka sotilasjuntta SLORC on pitänyt poissa vallasta, kannattivat voimakkaasti EU:n myöntämien tullietuuksien peruuttamista. Komitea haluaa korostaa, kuinka tärkeänä se pitää sitä, että komissio on hoitanut tämän asian erittäin huolellisesti. Tämä muodostaa esimerkin tulevia tapauksia varten ja on varmasti vakuuttanut EU:n kauppakumppanit tutkimusten oikeudenmukaisuudesta ja avoimuudesta.

4. Komitea on komission kanssa täysin samaa mieltä siitä, että pakkotyö todella on Myanmarissa laajalle levinnyt käytäntö. Sille on tyypillistä, että armeija, poliisi ja muut turvallisuusvoimat käyttävät järjestelmällistä pakottamista ja väkivaltaa saadakseen pakkotyövoimaa erityisesti armeijan kanto- ja muihin tehtäviin, suuriin perusrakennehankkeisiin, armeijan omistamiin kaupallisiin hankkeisiin sekä matkailun perusrakenteiden rakentamiseen. Nykyinen tilanne on, että Myanmarin hallitus ei edes pyri lopettamaan pakkotyön käyttöä vaan edistää sitä aktiivisesti. Pakkotyö on nykyisin laajalle levinnyttä, jopa satojen tuhansien ihmisten äärimmäistä hyväksikäyttöä, joka usein johtaa ihmishenkien menetykseen.

5. Myanmarin hallitus kieltäytyi päästämästä EU:n tutkimuskomiteaa maahan. Komissio pahoittelee tätä päätöstä. Komitea suosittaa, että tilanteen Myanmarissa pysyessä muuttumattomana komissio toistaa joka vuosi Myanmarin hallitukselle esittämänsä pyynnön saada lähettää maahan tutkimuskomitea.

6. Myanmarin hallitus on puolustautunut sanomalla, että väitetyt pakkotyökäytännöt ovat itse asiassa osa buddhalaista perinnettä. Komitea on pannut kiinnostuneena merkille, että komission kuulemat buddhalaisuutta harjoittavat todistajat totesivat tämän ”kulttuurisen perustelun” perättömäksi. Tässä yhteydessä komitea toistaa kantansa, jonka mukaan ihmisoikeudet ovat universaaleja arvoja, joita hallitukset eivät voi tulkita mielivaltaisen ”joustavasti” vedoten sellaisiin tekijöihin

(1) Aikaisemmalta nimeltään Burman liitto.

(2) EYVL N:o C 35, 4.2.1997, s. 14

(3) EYVL N:o C 397, 31.12.1994

(4) EYVL N:o C 204, 15.7.1996

kuin kehitystasoon, kulttuuriseen tai uskonnolliseen perinteeseen ja poliittisiin mielipiteisiin. Komitea kehottaa komissiota ottamaan suhteissaan kolmansiin maihin vilpittömästi huomioon tällaiset tekijät niiden noustessa esiin keskusteluissa perustavien ihmisoikeuksien vakavista rikkomuksista. Toisaalta komission tulee varoa valheellisia yrityksiä vedota näihin tekijöihin rikkomuksia kohtaan esitettävän arvostelun väistämiseksi.

7. On hyvin yllättävää, että Myanmarin hallitus viittasi puolustuksessaan pakkotyötä koskevassa ILO:n yleissopimuksessa n:o 29 mainittuihin poikkeuksiin. ILO on jo vuosia arvostellut Myanmarin vakavia pakkotyösopimusten rikkomuksia ja tuominut ne. Vuosina 1995 ja 1996 kansainvälisen työkonferenssin kertomukseen ratifioitujen yleissopimusten soveltamisesta kirjotettiin Myanmarista tämän vuoksi jopa oma erityinen kappale. Tämä on ILO:n ratifioitujen yleissopimusten täytäntöönpanovalvonnan voimakkain keino. Järjestelmän tehokkuutta ei tule aliarvioida. ILO ei kuitenkaan voi asettaa sanktioita, joilla on suoranainen taloudellinen vaikutus.

8. Komitea on pannut merkille, että valituksen esittäjät, vapaiden ammattiyhdistysten kansainvälinen liitto VAKL ja Euroopan ammatillinen yhteisjärjestö EAY, ovat 2. tammikuuta 1997 laajentaneet 7. kesäkuuta 1995 esittämänsä valituksen, jonka johdosta komissio päätti aloittaa tutkimukset, koskemaan myös Myanmarin maataloustuotteiden tuontia EU:hun ja sen jäsenvaltioihin. Ne vaativat EU:ta – neuvoston 20. kesäkuuta 1996 antaman asetuksen (EY) N:o 1256/96 johdosta, jolla samat yleisen tullietuusjärjestelmän määräykset laajennetaan koskemaan myös maatalousalaa – peruuttamaan Myanmarille myönnettyt yleiset tullietuudet myös maataloustuotteiden osalta. Tämä ei valituksen tekijöiden mielestä edellytä uutta tutkimusta, koska neuvoston nykyisessä ehdotuksessa osoitetaan selvästi, että Myanmarissa harjoitetaan järjestelmällistä pakkotyötä. Komitea kannattaa komission 17. helmikuuta tekemää ehdotusta yleisten tullietuuksien peruuttamisesta Myanmarin liiton maataloustuotteiden osalta ja kannattaa päätöstä noudattaa valituksen tekijöiden vaatimusta.

9. Komitea toivoo, että Myanmarin sulkeminen EU:n tullietuusjärjestelmän ulkopuolelle yhdessä ILO:n yleissopimuksen n:o 29 mukaisen valvontajärjestelmän

kanssa tekee selväksi maata hallitsevalle sotilasjuntalle, että sitä odottaa yhä voimakkaampi kansainvälinen eristäminen, mikäli se jatkaa kansainvälisesti sovittujen perusihmisoikeuksien räikeää rikkomista.

10. EU:n yleinen mielipide on yhä tietoisempi Myanmarissa tapahtuvasta ihmisoikeuksien rikkomisesta. Ammattiliitot ja kansalaisjärjestöt – ihmisoikeusryhmät ja kuluttajajärjestöt mukaanlukien – ovat kaikki ilmaisseet kannattavansa EU:n jyrkkiä toimia. Ne ovat kampanjoissaan kiinnittäneet säännöllisesti huomiota joissain tapauksissa myös EU:sta tuleviin monikansallisiin yhtiöihin, jotka voivat ainakin epäsuorasti hyötyä Myanmarissa harjoitetusta pakkotyöstä ja jotka investoinneillaan toimittamalla ulkomaanvaluutalla voivat pitää saarretun sotilashallituksen hengissä. Komitea kehottaa komissiota kiinnittämään tähän erityistä huomiota seuratessaan Myanmarin tulevaa kehitystä.

11. Lisäksi komitea kehottaa komissiota tutkimaan sopivia keinoja puuttua ihmisoikeusrikkomuksiin tulevissa tapaamisissa Aseanin kanssa, jonka jäsen Myanmarista pian tulee. Sopiva tie voisi löytyä ”rakentavan sitoutumisen” lähestymistavasta, josta keskusteltiin äskettäin EU:n ja Aseanin ministeritapaamisessa Singaporessa.

Komission tulee varmistua siitä, ettei Myanmarin liitto pysty Aseanin jäseneksi tultuaan kiertämään yleisten tullietuuksien peruuttamista ketjuttamalla alueellisesti tuotteidensa alkuperämerkintöjä.

12. Lopuksi komitea huomauttaa, että sen mielestä komission tulisi aloittaa virallinen tutkimus Pakistanin tilanteesta, josta VAKL ja EAY jättivät vastaavan valituksen kesäkuussa 1995, samanaikaisesti Myanmarista tekemänsä valituksen kanssa. Tämän suhteen komissio ei ole vielä kukaan ryhtynyt toimiin, ja Pakistanissa pakkotyöstä kärsii useita miljoonia ihmisiä, osa heistä lapsia. Huolimatta maaliskuussa 1992 hyväksytystä pakkotyön kieltävästä laista Pakistanin hallitus ei ole ryhtynyt käytännön toimiin lain täytäntöönpanemiseksi. ILO on viimeisten kymmenen vuoden aikana jatkuvasti arvostellut Pakistania pakkotyön käytöstä, mutta tämä ei ole johtanut mihinkään näkyviin tuloksiin. Kuten Euroopan parlamentin 14. joulukuuta 1995 hyväksymässä päätöslauselmassa kehoitettiin, tulisi aloittaa tutkimus Pakistanissa harjoitetusta pakkotyöstä, aivan kuten tehtiin Myanmarinkin kohdalla.

Bryssel, 27. helmikuuta 1997.

Talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Tom JENKINS